

Melih Cevdet Anday / Arif Damar - Yağmurlu Sokak

MELİH CEVDET ANDAY

YAĞMURLU SOKAK

SİMAVİ YAYINLARI ROMAN DİZİSİ: 5

SİMAVİ YAYINLARI CEMAL NADİR SOKAK NO:7

CAĞALOĞLU-İSTANBUL TEL: 527 15 02 - 526 60 58

BASKI:

HÜRRİYET OFSET

TEL: 598 98 20

1991

ROMAN NASIL YAZILIR?

"Kâzım Şinasi Dersan'nın sahibi bulunduğu Akşam Gazetesi'nde iç sayfalar sekreteri olarak çalıştığım zaman, 'Sanat Edebiyat' sayfasını da yönettiğimi yazmıştım. Bundan başka, takma adla hikâyeler de yazardım. Bu iş Hilâli Bey'e verilmişti, o da Fransızca'dan ya da Rumca'dan çevirirdi hikâyeleri; Hilâli Bey yazmadığı günler benden isterlerdi, çünkü her gün bir hikâye basılırdı, eski bir âdetti bu. Ben H. Mecdi Velet takma adı ile yazardım hikâyeleri. Melih Cevdet Anday'ın harflerinden yapılmış bir ad.

Semih Tanca'nın sahibi olduğu eski Tercüman'ın yazışleri müdürü arkadaşım rahmetli Semih Tuğrul benden fıkra yazmamı istediğinde de gene takma ad kullandım: Yaşar Tellidede. Hiç unutmam, Sabahattin Eyuboğlu bir gün bana: "Tercüman'da bir Yaşar Tellidede var, oku onun yazdıklarını" demişti. Benim için sevindirici bir şeydi bu.

Bir gün de Semih Tuğrul, "Romanımız bitmek üzere, bize bir roman yazar mısın?" diye sordu. Kabul ettim. Bu kez yeni bir takma adla, Murat Tek adı ile ilk romanımı yazdım. Ama yazmaya başlamadan beni bir korku aldı. Roman nasıl yazılır, bilmiyordum. Doğru Orhan Kemal'e gittim, durumu anlattım. Orhan Kemal bana yol gösterdi. "Sen Akşam gazetesinde takma adla küçük hikâyeler yazardın, onlardan biri ile başla, sonu gelir" dedi. Ben de onun dediği gibi yaptım.

Roman bitti, yenisi istendi, ben takma adı değiştirerek bir roman daha yazdım. Tercüman'da ve başka gazetelerde yazdığım romanların sayısı yediyi sekizi bulur. Onlardan hiçbirini yok bende, toplayabilsem bastırmak isterdim. Okuyanlar bu konuda beni yüreklendirmişlerdir; Adımı koymadığım için çok rahat yazmışım, fantezimi korkusuzca işlemişim çünkü.

Bir gün Semih Tuğrul, "Seni savcılıktan istediler, romanında müstehcen bir yer varmış," dedi. Savcı yardımcısının adını verdi. Beklediğim saatte Adliye'ye gittim. Savcı yardımcısı, yanında bir daktilo bayanla beni bekliyordu. Kendimi tanıttım, "Ben Melih Cevdet Anday" dedim, "beni istemişsiniz."

Savcı yardımcısı, "Sizi değil, Murat Tek'i istedik" dedi. Ben, "Murat Tek benim" dedim. Savcı, elinden kalemi attı, "Yakışır mı size?" dedi. Suçumu bilmiyordum, sordum, anlattı; Romandaki olaylar büyükçe bir konakta geçiyordu. Başlıca kişilerimden olan damat, konuk bir hanıma abayı yakar, onu elde etmek için yanıp tutuşur ve sonunda gece gizlice odasına geleceği konusunda kadını razı eder. Konuk Hanım da gider, bunu adamın karısına anlatır. İki kadın konuşup anlaşır, gece konuk hanımın odasında adamın karısı bulunacaktır. Öyle yaparlar ve adam, abayı yaktığı kadın yerine kendi karısı ile yatar, bundan da büyük zevk alır. Romanın, savcılıkça müstehcen bulunan yeri bu.

Ben de durumu açıklamaya başladım, "Efendim," dedim, "Adam kendi karısı ile yattığı halde, onu yeni bir kadın gibi düşündüğü için..." Savcı birden doğruldu, kesti sözümü, "Şimdi anladım" dedi, "Karısından bıkmış, öyle mi?" Sonra daktilo bayana döndü, "Yaz kızım, dedi, adem i takip kararı verilmiştir." Böylece kolayından kurtulmuş oldum. Ama "müstehcen" bulunanın, evli bir erkeğin karısından başka bir kadınla yatması olduğu konusunda bir aydınlığa varamamıştım.

Cumhuriyet Gazetesi'nin ikinci sayfasındaki yazılarıma başladıktan sonra da, bir gün, Nadir Nadi Bey, gazeteye bir roman yazmamı istedi benden. Artık acemisi değildim bu işin, kabul ettim ve kendi adımla ilk romanım olan "Aylaklar"ı yazdım. Bu romanı Nadir Nadi Bey'e ithaf etmeliydim, düşünemedim o sıra, yazık oldu.

Bir gün Nuruosmaniye'de Orhan Kemal'le karşılaştık. Ne o beyim, romancılığa mı başladın? dedi.

Şaka etmediğini sesinden, bakışından anlamıştım. Demek benim takma adla yazmama bir şey demiyordu da, kendi adımı kullanınca, bunu çizmeden yukarı çıkma sayıyordu. Roman, romancıların alanı idi, bir ozan oraya burnunu

sokamazdı. Böyle düşünüp düşünmediğini açık olarak anlamak için, Ne var bunda seni rahatsız eden? diye sordum.

Orhan Kemal, hep gülümseyerek,

- Şimdi ben de şiir mi yazayım? dedi. Keşke yazsan, dedim.

Orhan Kemal, sevdiğim bir dostumdu, ama bu çıkışını onun olgunluğu ile bağdaştıramamışımdır. Romanım kötü idiye, gülüp geçmesi, iyi idiye sevinmesi gerekmez miydi?

"Aylaklar"dan sonra, gene Nadir Nadi Bey'in isteği üzerine Cumhuriyet'e üç roman daha yazdım. Bunlar, Gizli Emir, İsa'nın Güncesi ve Raziye adlı romanlar imdir. Hepsi basıldı; hatta "Aylaklar" birkaç yabancı dile de çevrildi. Demek ben, Nadir Nadi Bey'in yüreklendirmesi ile romancı oldum çıktım.

Şu anımı da anlatayım: Bir gün gazetenin bir odasında oturmuş, tefrika edilmekte olan Raziye'nin son bölümlerinden birini yazıyordum. Nadir Nadi Bey içeri girdi.

- Roman mı yazıyorsunuz diye sordu? Evet, dedim.

O gittikten sonra da düşünmeye başladım: Acaba benim bir "kâtip" gibi, sakın sakın yazmam, Nadir Bey'in gözünde romanımın değerini düşürmüş müdür? Çünkü bir gün Sait Faik, kimi Amerikalı romancıların, sabahleyin kalkıp, jimnastik yapıp, kahvaltı ettikten sonra roman yazdıklarından alaylı bir dille söz etmişti. Belki de roman yazarken

6

romancının kendinden geçmesi, saçını başını yolması gerekiyordu da ben bilmiyordum. Bu düşünce ile Oktay Akbal'ın yanına gittim, durumu anlattım ve şu ricada bulundum:

Ne olur Oktay, dedim, bir fırsatını bulursan Nadir Bey'e, beni evimde roman yazarken gördüğünü, üç gündür uyku uyumamış, aç susuz ve deli gibi olduğumu, kendimden geçmiş bir halde çalıştığımı şöyle!

Elbet böyle bir şey söylemedi Oktay, söyleyecek değildi; çünkü benimki sadece bir şaka idi. Başkaları ne düşünürlerse düşünsünler, roman deli gibi değil, sakın sakın yazılır bence."

"Akan Zaman Duran Zaman"dan

Fuat, yarım saattir elindeki kitabın birinci sayfasındaydı. Bunu birden bire anladı. Çünkü akli hep Güler'deydi. Tren kalkalı, şöyle böyle bir saat olmuş, şehir artık gözden silinmişti. Ara sıra başını kitaptan kaldırıyor, dışarı bakıyor, fakat akıp giden topraktaki tek tük ağaçlar, koyun sürüleri, çayırlar hiç ilgisini çekmiyordu. Belki onları görmüyordu bile. Gözünün önünde hep Güler, pencereden bakınca o, satırların arasında onun yüzü. Elindeki kitabı laf olsun diye açmıştı. Daha doğrusu, bir arada yolculuk ettiği insanlardan kurtulmak için kitaba sığınmak yolunu tutmuştu. Güler'i, son günlerin olaylarını, ancak böyle düşünebiliyordu. Tren kalkıncaya kadar olan biten, ona iyi, güzel, yerli yerinde görünmüştü. Hatta Güler'in mahzun haline bile pek önem vermemişti. Oysa şimdi içinde pişmanlığa benzer bir duygu vardı. Güler, tren istasyondan çıkarken, Fuat'ı geçirmeye gelenlerden ayrılmış, vagona doğru koşmuş, bulunduğu yerden onu gözden kaybedince gene koşmuş, bir az sonra gene, böylece onu son bir defa görebilmek için çırpınmıştı. Fuat, Güler'den bu kadarını beklemiyordu. Bu birkaç dakikalık zamanda aklına bile gelmeyecek şeyler olmuş, Fuat, Güler'in bu ayrılığı istemediğini, kendisi çok istediği için razı olmuş görüldüğünü anlıyarak sarsılmış, fakat iş işten geçtiği için de ne yapacağını bilememişti.

Kalbinin üstünde, omuzlarında, ellerinde, korkunç bir ağırlık. Güçlkle nefes alıyor, o birden bire beyninde, yüzünde, avuçlarında duyduğu alevin sıcaklığından kurtulamıyordu. Bir sigara çıkardı. Bu sırada kibrit elinden düştü. Eğilip kibriti alırken, karşısında oturanın bir kadın olduğunu ayaklarından, çoraplarından farketti. Bacakları hiç de fena değil, diye düşündü. Sonra da bu düşüncesinden utandı. Kadınla göz göze geldiler. Yeşildi gözleri, siyah saçları omuzuna dökülmüştü. Biraz fazla boyanmış, dedi içinden: Herhalde bir Anadolu şehrinde oturuyordur. Nedense, oralarda yaşayanlar, Ankara'ya İstanbul'a geldiklerinde fazla süslenip püslenirler, geçen günlerin acısını çıkarmak için olacak. Öyle değil mi? Anadolu şehirlerinde, kadınların süse düşkünlüğü iyi karşılanmaz.

Fuat, başını biraz çevirince, çatık bir kaş ve kurşuni bir fötr şapka gördü. Bu adam, kadının kocası diye düşündü. Fötrün yanında bir kasket duruyordu. Bu kasketin altında, gür kaşlı, palabıyık bir yüz. Kasket ve bıyıklar, bir gazeteye doğru eğilmişti. Adamın sırtında siyah, kaim bir palto vardı, kravatsız gömleği ipekti. "Koyun tüccarı mıdır nedir?" diye geçirdi içinden.

Sonra yanında oturan adamı merak etti. Sarı, sapsarı kirpiklerin altında küçük mavi gözler pencereye dikilmişti. Fuat da, acaba nerelerdeyiz diye başını çevirdi. Tren şimdi dağların, yüksek sıra dağların arasından geçiyordu. Düdük sesi ile tünele girdiler. Oldukça uzun bir tünel Fuat, gözlerini yumdu, biraz

sonra açtı, gene karanlık. Tünel bitmemiş daha. "Amma da uzun", dedi.

Bir akşam önce, Güler'i yurda götürürken işte böyle karanlıktı. Güler, elini onun paltosunun cebine sokmuştu. Hep böyle yapardı, hoşlanırdı bundan, elleri üşümüş, parmakları uzun uzun olurdu. Fuat, parmaklarını onun parmaklarının ucuna değdirir, okşar, sonra kızın elini avucuna alırdı. Sıkar bırakır, gene sıkar, gene bırakır... Bu bırakış uzun sürerse, bu sefer Güler onun elini kavrar. Böylece karanlık, ağaçlık yolda elleri, iki güvercin gibi sevişirdi.

10

Fuat, bunu bilirdi, bildiği için de bırakırdı Güler'in elini. Bu hep böyle olurdu. Fuat, teker teker, Güler'in bütün parmaklarını okşar, sonra " çıkarır ellerini öperdi. Isınırdı Güler'in elleri. Fuat'ın elleri de sıpsıcak olurdu, paltonun cebinde. Bu sıcaklık, büyük, gelecek, bitmiyecek tükenmi-yecek bir mutluluğun, şimdilik elle tutulan, gözle görülen parçası gibiydi. Daha canlı, daha doyurucu sevişmeyi, bu sevişmenin sonsuz tadını, Fuat şimdilik hayal etmekle yetiniyor, daha çoğunu isteyemiyordu.

Bazı akşamlar, sinemadan çıktıklarında Fuat gördükleri filmde aldığı cesaretle Güler'i bile bile ıssız yollardan sürükler, bir ağacın kuytusunda onu elinden öperdi. Filmlerde sevgililer daha fazlasını yapıyorlardı. Fuat da daha fazlasını yapmak istiyor, fakat tam sırası gelince, kızın yalnız elini öpmekle kalıyordu. İleri giderse bunun saygısızlık olacağını düşünüyordu.

Fakat bir defa, şimdi aklındadır, ne tuhaf, Güler onu dudaklarından öpmüştü. İlk öpüşmeleri idi bu. Fuat'a kalsa mümkün değil yapamazdı bu işi. Güler onun için bir Juliet, bir Virgini, Beatrice idi, çünkü. Dante gibi dünyanın en büyük şairi, romantik bir aşkla yetinmişti. Demek ki romantik aşk, aşkların en güzeli idi. Bu güzel şeyi, kudurganlıklarla süflileştirmemek gerekirdi.

Evet, ilk önce Güler onu dudaklarından öpmüştü. Hani o gün, nişanlanmaya karar verdikleri gün. Ne güzel bir gündü ama... Ancak, Güler, o gün, başlangıçta, çok sinirliydi, kaşları çatıktı, sert mi sertti. Şaşırmıştı Fuat. Onu hiç böyle görmemişti. Ne oldu? Ne oluyoruz? diye arkasından gitmişti.

Güler:

- Gel, demişti, seninle konuşacağız, ama çok ciddi. Hep gittikleri muhallebiciye gitmediler. Kız:

- Başka yere gideceğiz, demişti.

Ulus'tan otobüse bindiler. Nereye gidiyorlardı? Bir türlü sormadı Fuat. Kızılay'da indiler otobüsten. Daha doğrusu Güler, bir

11

şey söylemeden indi. Fuat da arkasından.

- Gel, gel dedi kız.

Koluna girdi delikanlının. Allah, Allah, diye düşündü Fuat, hem de güpegündüz. Güler'e ne oluyor bugün?

- Bana surdan maden suyu ısmarla, istersen sen de iç.

Maden suyu içtiler. Bunun arkasından Güler, onu elinden tuttu, bir parka götürdü, şöyle gözden uzak bir sıraya oturttu.

Fuat havanın güzelliğinden söz açmak istediye de Güler:

- Bırak şimdi havayı mavayı da benim söyleyeceklerimi dinle, demişti.

Fuat'ın içine bir korku düşmüştü o an,

- Bak Fuat, sana üç soru soracağım.

Ne olabilirdi bu üç soru? Felsefeye, sanata dair mi?

- Bu sorulara vereceğin cevaplara göre davranacağım. Çok iyi düşün, ölç, tart, ondan sonra bana cevap ver.

Fuat kulak kesilip bekledi.

- Şöyle böyle altı ay oldu birbirimizi tanıyalı. Hep bugünü bekliyordum. Bugünü senin getirmeni bekliyordum. Ama nerde... Altı aydır bana romanlardan, şiirden, filmlerden, Çörçil'den, Mussolini'den başka bir laf etmedin. Kızma bunlar beni de ilgilendirmiyor değil. Senin düşüncelerine meselelerine de bir diyeceğim yok. Hatta biliyorsun, senin isteğinle Tıp'tan Felsefe'ye geçtim. Babam bilmiyor, söylemedim, yazmadım ona. Çünkü üzülecek, neden diye soracak, ben de doğru dürüst bir cevap veremeyeceğim.

Tamam, demişti Fuat içinden, Felsefe'yi bırakacak onun kapısını yapıyor.

- Evet.

- Evet, ne diyordum? Babama yazmadım, yazmaya-' çağım. Tatilde İzmir'e gittiğimde, bir yolunu bulup anlatacağım. Ne der, bilmiyorum. Ama beni sever, üzülse de belli etmeyecektir. Doktor olmamı ne kadar isterdi, bilemezsin. Oldu bir kere. geçelim.

12

Bunu da geçiyor. Peki sonra? Daha ne kaldı konuşacak?

- Dur canım, acele etme. Kızdın mı yoksa?

- Hayır.

- Ben de sevdim felsefeyi. Memnunum şimdi. Gelelim asıl sana söyleyeceklerime.
Beni iyi dinle Fuat.

- Dinliyorum.

- Biliyorum dinlediğini. Bak, birinci sorum: Beni seviyor musun?

- Tabii seviyorum.

- Canım onu da biliyorum. Yani nasıl seviyorsun? Niçin seviyorsun?

Sevmenin de niçini olur mu? Şaşırmıştı Fuat.

- Benden önce Meliha'yı seviyordun. Şimdi sevmiyorsun. Öyle değil mi?

- Seni çok seviyorum Güler. Nasıl anlatayım? Mesela senin için ölebilirim.

- Ben senin ölmeni değil, yaşamam istiyorum. Ölüp de ne olacak? Bir daha beni görmeyeceksin. Ben de seni göremeyeceğim. Öyle değil mi?

Doğru. Ben, şey demek istedim... Senin için her fedakârlığı yaparım demek istedim.

Böyle demişti fakat aklı başka yere kaymıştı. Meliha'nın adı geçince, nedense bir tuhaf olmuştu, dalıp gitmişti. Güler'in söylediklerini işitiyor, fakat artık takip edemiyordu. Meliha, bir sokak başında karşısına çıksa,

- Fuat. Fuat ben sensiz yaşayamam, ne olur bana dön. Dese, ne yapardı acaba?

İşte bunu kestiremiyordu.

Meliha, onun, eskiden beri düşündüğü kadına daha yakındı, daha uygundu. Bir kere bile elini, onun eline bırakmamıştı. Sadece karşılaştıklarında, bir de ayrılırken elini sıkardı, o kadar. Bunun dışında hiçbir yaklaşma olmamıştı aralarında. Aslını arasak, diye düşünüyordu Fuat, böyle bir şey olsa benim elim, ayağım kesilirdi, zangın zangır titrerdim. Bunu biliyorum, ne zaman elim onun eline değse böyle olmuştur, dilim tutulmuştur. Sanki, söyleyeceklerimi şaşır-
mışımdır. Meliha, onun tanıdığı hiçbir kıza benzemezdi.

13

Zaten kaç kız tanımıştı ki... Fuat, "Ama az da sayılmaz" diye geçirdi içinden. İlkokuldayken... Hadi onu bırakalım. Orta ikide kızlarla bir arada okuyorlardı. Kimleri tanımamıştı o zaman? Mesela Hüsniye'yi. Ona Çalığı adını takmıştı. Sonra, "Çölkızı" Fahriye var. Keriman'la aynı sırada otururlardı. Keriman'la aynı sırada oturan Fahriye değil canım, kendisiydi. Keriman, ona doğru yaslanırdı. Kızlar, erkek çocuklardan daha mı cesur oluyorlar ne, yaslanır, göğüslerini hafifçe onun omuzuna değdirir, çekerdi. Fuat, kızarırdı. Bir gün gene derste böyle olmuş, öğretmen, birden bire dersi kesmiş:

- Keriman, senin bu yılki halini beğenmiyorum, demişti. Fuat da, alı al, moru mor ayağa kalkmış.

- Evet öğretmenim, ben de ona boyuna dik oturmasını söylüyorum, yoksa kambur olacak, demişti.

Öğretmen gülümsemiş;

- Peki oğlum, sen Keriman'ı hep ikaz et, demişti.

Zil çalınca da Keriman kitaplarını, defterlerini toplayıp başka sıraya gitmişti. Giderken Fuat'a:

- Sen ahmağın birisin, demişti. Güler birden bire:

- Ne gülüyorsun? diye bağırıldı.

- Hiç, hiçbir şeye...

- Ben gülünecek bir şey söylemedim.

- Ondan değil. Aklıma bir şey geldi de.

- Ne geldi, söyle.

Bir kız arkadaşım, bana ahmak demişti. O geldi aklıma. Sırada otururken hep bana yaslansaydı, kambur olurdu.

Güler, gülmüştü:

- Fuat, demişti. Sen çok iyi bir çocuksun, ama sadece iyi. Neyse şimdi bunları bırakalım. Dinle beni. Meliha şimdi yanımıza gelip otursa ne yaparsın?

- Bir şey yapmam.

- Onu biliyorum. Sevinmez misin?

- Bilmem. Ama ne diye şimdi yanımıza gelsin? Kimbilir merdedir?

14

Canım geldi diyelim. Bak, işte geliyor.

Hani?

Bu hani sözü ağzından öyle bir çıkmıştı ki, kendisi de şaşırılmış, utanmış, gözlerini yere indirmişti. Konuyu değiştirmek için bir şey düşünmüş, hiçbir şey bulamamıştı. Sonra başını kaldırıp Güler'in yüzüne bakmış, kızın gözlerinin yaşardığını, dudaklarını ısırıldığını, kıpkırmızı olduğunu görmüş, kendi de kulaklarına kadar kızarmıştı.

Beni affet Güler. İnan ki seni seviyorum. Senden başka kimseyi sevmem artık.

İstersen sev. Seni kimselere bırakmam. Biliyor musun Fuat seni hep korumam, elinden tutmam gerektiğini anlıyorum. Ödevim sanki bu benim. Sen iyi çocuksun bak, altı aydır beni bir kerecik öpmedin. Çünkü kadınları tanımıyorsun. Daha doğrusu onları yalnız romanlardan, filmlerden tanıyorsun. Okuduklarından, gördüklerinden de hep romantik olanlarını benimsiyorsun, onlar gibi olmak istiyorsun. Benim bir kadın, bir dişi olduğumun farkında değilsin. Fuat onun yüzüne bakmıştı. Kız, övünerek, öğretir gibi konuşuyordu. Ama bu halinin altında gene de bir toyluk vardı, tatlı bir toyluk .

Bırak şu kafadaki kadın tipini. Kadınlar da erkekler gibidir. Bizler de sizin gibi etten, kemikteniz. Bizim de karnımız ağrır.

Oysa Fuat, kadınların aptese çıktıklarını düşünmek istemezdi.

Sen ne diyorsun: "Ben kadın dudaklarının yemek işine yaramasına bile katlanamıyorum" diyorsun. Laf mı bu? Peki. ne yapılır dudaklarla? Utanma, söyle. Öpüşülür. Niye beni uzun zaman öpmedin? Gücenirim diye mi korktun? Çok safsın.

Çok safsam beni neden seviyor? diye düşünmüştü Fuat.

Her kadın ister bunu, hele seven kadın. Seven kadın nasıl ister, bilir misin? Bak, sana bunu göstereceğim. Sana çok şey öğretmem gerek. Oysa ben, tecrübesiz toy bir

15

kızım. Ama kendimi tutamıyorum, içimden geleni istiyorum, söylüyorum. Bunun için mi getirmişti onu parka? Daha söyleyeceği var mı?

Kız birden:

- Seninle evlenmeye karar verdim Fuat, demişti.

- Ne?

- Ne o? Niye şaşırдың?

- Ciddi mi söylüyorsun Güler?

- Hem de çok ciddi.

- Demek beni beğeniyor, istiyor, bütün ömrünü benimle geçirmeyi düşünüyorsun.

Evet. Peki sen ne diyorsun?

Ben mi? Ben mi? Sevinçten çıldıracağım Güler. Bir-tanem benim.

Bu sırada aklına Meliha geldi gene. Hayır, hayır, Me-liha'yı sevmiyordu. Meliha kendisiyle öyle uzun boylu beraber olmaya bile dayanamıyordu, hatta sıkılıyordu ondan. Ne yalan söylemeli, bu böyleydi. Öyleyse o da Meliha'yı istemiyordu. Mektubuna cevap bile vermemişti. Mektubumu almadın mı? diye sorunca da

"Aldım Fuat Bey. Saat beşlerde böyle kalkıp mektup yazmayın, sonra üşütür, nezle olursunuz. Nezle de hani size hiç yakışmaz" demişti. Evet, mektubu: "Saat beş Meliha..." diye başlıyordu. Nasıl utanmıştı? Aman kimseye bahsetmeseydi? Arkadaşları da onu alaya alırlardı. Öyle ya, Meliha'ya tutkun olmayan var mıydı?"

- "Gene daldın" dedi Güler.

Çok mesudum sevgilim, diyebildi. İlk defa Güler'e "sevgilim" diyordu. Güler de sevindi buna.

Daha konuşacaklarımız bitmedi Fuat, bu birinci sorumdu. Bir daha soruyorum, benimle evlenmek ister misin?

İsterim.

Benden hiç bıkmayacak mısın?

Hayır, hiç bıkmayacağım.

Benden başka bir kız düşünecek misin?

16

- Hayır, yalnız seni düşüneceğim.

- Başkalarını aklından çıkaracak mısın?

- Çıkaracağım, çıkardım bile.

- Doğru mu söylüyorsun?

- Doğru söylüyorum. İnan bana Güler. Yalnız, yalnız sen varsın. Bütün kadınların üstünde. Bütün kadınlar yalnız sensin. Bugün saçlarım niye böyle taradın. Ama bu sana daha çok yakışmış. Hep böyle ayırarak tara.

- Peki,

- Bu kazak da sana çok yakışmış.

Yani, ne demek istiyorsun? Göğsümü güzel mi gösteriyor?

Evet.

Göğüslerimi hiç merak etmiyor musun Fuat? Fuat duraksamıştı.

- Utanma canım, söyle hadi. Artık biz nişanlı sayılırız. Hem bak ortalıkta karardı. Kimseler yok burada, başba-şayız. Öyle suçlu çocuklar gibi durma Allahaşkına. Peki, senin okuduğun romanlarda hiç böyle şeyler yazmaz mı?

Yazar.

- Mesela hangisinde, nasıl?

- Mesela...

Safo'yu okumuştun? Ama söyleyemedi. Güler'i, Safo ile bir arada düşünmek ona kötü bir şey gibi geliyordu. Ama gene de o romanda daha çok Safo'nun etkisi altında kalmış, düşmüş bir kadın olmasına rağmen Safo'ya hayran olmuştu. Ötekisini, romandaki kızı pek hatırlamıyordu bile.

Evet, mesela?

Yok Güler, böyle bir roman okumadım.

Niye okumadın?

Ne bileyim, okumadım işte.

Bundan sonra oku, olur mu? Biraz da böyle, kadını kadın olarak anlatan, mekleştirmeyen kitaplar oku. '

Okurum.

Gelelim, şimdi ikinci soruma. Oysa, Fuat, soruların üç olduğunu unutmuştu. Bu sorgu

17

işi bitti sanıyordu. Kendisine soru sorulmasını pek sevmezdi. Hele, söyle bakalım ne düşünüyorsun? gibilerini hiç mi hiç sevmezdi. Çünkü hep başkalarının anlayamayacağı, başkalarının düşünmediği şeyler düşünürdü. Ne yapalım, içine kapalıydı biraz. Kalkıp bak ben ne düşünüyorum, biliyor musun? dese düşündüğünü söylese. Gülerdi belki de. Bir gün müdür beyin yanına bir şey imzalatmak için girdiğinde o kadar dalgındı ki girerken kapıyı vurmamış çıkarken kapıyı vurup çıkmıştı. O sırada ne mi düşünüyordu? Hatırlamıyordu

ama, herhalde odalara nasıl girilip çıkıldığını düşünmüyordu. Düşünmeye de mecbur değildi.

Sonra Güler: "Hadi artık, kalkalım, yolda yürürken konuşuruz" demişti.

Kalktılar. Akşam ne kadar güzeldi. Saat yedi var yoktu. Caddenin kalabalık, havanın biraz soğuk olmasına rağmen gökyüzü pırıl pırıl yıldızlıktı. Gökyüzüne bakmasını severdi. Güler koluna girmişti. Ne güzel bir şeydi bu. Demek artık yalnız değildi. Gerçi arkadaşları, "canı" annesi vardı ama, ne de olsa onlar başka. Güler başka onun yeri başkaydı. Güler'e bir şey ısmarlamak geldi aklına. Özen'in önünden geçerken.

- Şurada oturup bir şey yiyelim mi Güler?

- Bilmem ki, yurda geç kalmayalım. Sonra iştahımı kesmesin. Yemekten önce...

- Hayır geç kalmazsın saat daha yediyi beş geçiyor. Birer limonata içeriz.

Özen'in hasır koltuklarına oturdular. Kalabalıktı pasta-hane. îlerde bir grup edebiyatçı, yüksek sesle konuşuyor, daha doğrusu tartışıyorlardı. İçlerinden bir ikisini tanıyordu. Ama bu akşam onlarla karşılaşmak istemiyordu. Onlar bizi görmeden diye düşündü. Kalktılar.

İstersen yurda kadar yürüyelim. Olur mu Güler?

Olur.

- Güler, senden bir ricam var. Ne olur, bu akşam bana birşey sorma.

O kadar mesudum ki. Sorularından korkuyorum. Bu

18

sorular benim saadetimi dağıtacakmış gibi geliyor.

Sanmıyorum ama, nasıl istersen. Gerisini yarın konuşuruz. Sakın yarına kadar vazgeçeyim deme.

Deli misin Güler, senden vazgeçer miyim? Kendimi bir meydan muharebesi kazanmış muzaffer bir general gibi hissediyorum. Sanki Amerika'yı Kristof Kolomb, değil de' ben keşfettim.

- Demek çok mesutsun?

- Hem de nasıl!...

Yalnız bu bir başlangıçtır Fuat. Saadetimizi tamamlamak için daha birçok şeyler, birçok fedakârlıklar gerekiyor. Hem senin hem benim için.

Her fedakârlığa razıyım. Yalnız sen benim ol.

Senin olmaya seninim ama...

Aması da ne oluyor?

Ama sen benim olacak mısın, olabilecek misin bakalım? Görüldüğü kadar kolay olmayacak senin için.

Ben elimden geldiği kadar sana kolaylık göstereceğim. Gayret edeceğim. Muvaffak olabileceğimizi ümit etmek istiyorum.

Ümit kadar güzel ne var ki Güler?

Ama yalnız umutla yaşanmaz, gerçekler var bir de. Gerçekleri yaşamak var.

Bu gerçekler üstünde seninle tartışmak, aklına getirmedığın başka meseleleri de düşündürmek istiyorum.

Ne gibi?

İşte yarın seninle bunları konuşacağız. Geldik, beni istersen yukarıya kadar çıkar.

- Peki, memnuniyetle. Ama görenler ne diyecekler? Ne diyecekler? Nişanlanmaya karar verdiğimizizi unuttun mu?

Yurdun bulunduğu büyük binanın kapısından girmişlerdi, Güler önde, Fuat da arkada merdivenleri çıkıyorlardı. Güler'in sağ eli onun sol elindeydi. Güler ondan bir basamak yukarda Fuat, kızı hafifçe elinden çekti. Kimseler yoktu merdivenlerde. Ama doğrusunu söylemek gerekirse

19

Güler onun kollarına atılmasaydı Fuat gene de ona sarılmayacak, onu öpemeyecekti. Öpmesini biliyordu. Filmlerde görmüştü, Güler'i omuzlarından

tutup kendine çekmiş, ağzını dudaklarına yapıştırmıştı. Birden bir sıcaklık, bir baş dönmesi. Güler, gözlerini kapamış, o anın uzamasını, daha uzamasını, bu öpüşmenin hiç bitmemesini istiyordu sanki. Güler'in kazaktan fırlayacakmış gibi duran dik memeleri, delikanlının göğsünde ezildi. Fuat bütün kuvvetinin kesildiğini duyuyordu. Güler hafifçe ağzını açtı, onun dudaklarını dişlerinin arasına aldı. Bu müthiş, dayanılmaz bir şeydi. O da aynı şeyi yaptı. Güler birden başını geri çekti. Tekrar dayadı ağzını ağzına.

Aşağıda bir ayak sesi duydular. Güler, "Hadi Allahısmarladık artık" dedi ayrıldı ve merdivenleri çıktı. Fuat onun arkasından baktı: Güler'in bacakları uzun ve güzeldi. Ona zayıf da denmez şişman da denemezdi. Saçları kumral, omuzları bir parça genişçeneydi. Atletizme çalışmıştı lisedeyken, Güler son bir defa arkasına baktı, gitmediğini, dikilip kaldığını görünce güldü, ama nasıl güzel güldü, eliyle öpücük gönderdi. Fuat onun yüzünün güzelliğini birden bire farkettiler. Çilli olmasına hafif çilliydi ama çok muntazam hatları vardı. Hele böyle saçları dağılmış, kendinden geçmiş bir halde, müthiş güzel geldi ona. Boyu onun boyuna yakındı. Kalçaları genişçeydi. Daha hiç çıplak görmemişti kızını. Kimbilir nasıl olurdu çıplak olunca. Yaz gelince onu plaja götürmeye karar verdi. Döndü, müthiş bir sevinçle merdivenleri inmeye başladı. Bu sıra Güler'in bir arkadaşı yukarı çıkıyordu. Selamlaştılar. Nişanlandıklarını söylemek geçti aklından, ama nasıl olsa o söyler, dedi. Bu iyi bir kız. Bunu nişanımıza çağıralım. Kapıdan çıktı. Dünya ne kadar güzel, ne kadar. Karşıdaki yolun merdivenlerini çıktı, ordan dönüp yurdun bulunduğu katın pencerelerine baktı. Güler'i gördü. El sallıyordu. Yanında biraz önce merdivenlerden çıkan arkadaşı vardı. O da el sallıyordu. Onlara el salladı. Uçuyordu saadetten. Ulus'a doğru yürüdü.

20

Eve gitmeden şuradan bir bardak şarap içeyim, diye düşündü. Öyle ya bugün içmeyecek de ne vakit içecekti. Bildik bir lokantaydı burası. Arada sırada gelir, ama hiç yalnız oturmazdı. Yalnız gitmişse birkaç kişi mutlak masasına gelir oturur, o da bir şey ısmarlardı gelenlere. Ender uğrardı buraya. Ama uğrardı. Buraya gelenlerin çoğu edebiyatla uzaktan yakından ilgili kimselerdi. Sevdikleri vardı içlerinde. Bu akşam herkesi seviyor, herkese gülümsemek, selam vermek geliyordu içinden tanıdık tanımadık. Girdi, daha pek kimse yoktu, tek tük birkaç yabancı kimseden başka. Pencereye yakın bir masaya oturdu. Bir küçük şişe beyaz şarap, salata, peynir söyledi. Getirdi garson, ilk bardağı Güler için içti. Sigara yaktı. Acaba Güler şimdi ne yapıyor? Evet Güler şimdi ne yapıyordu acaba?

Trendeydi, trende. Burası Ankara'daki o lokanta değil, basbayağı trendi işte.

Bir saattir pencereden bakıyor düşünüyor, düşünüyordu. Gece olmuş, tren, gecenin karanlığında onu Güler'den, annesinden, bütün öteki sevdiklerinden kaçırıyor, uzağa çok uzaklara götürüyordu. Çenesini dayadığı sağ eli uyuşmuştu. Yemek çanı çalmasa belki daha böyle saatlerce kendi burda, aklı oralarda oturup duracaktı. Karşısındaki siyah saçlı kadın gene gülümsüyordu. Baktı kocası hafif hafif kestiriyor, uyanmamıştı daha. Kadın:

- Çok daldınız dedi,
- Evet efendim.
- O kimdi, hanımınız mı?
- Nişanlımdı.
- İlk defa mı ayrılıyorsunuz birbirinizden?
- İlk defa.
- İlk ayrılıklar öyledir. Zor gelir insana.

Evet zor gelmişti. Kadının konuşması düzgündü, sesi de oldukça müteahkim. Önemli bir memurdu herhalde kocası. Emretmeye alışmış bir tonla konuşuyordu. Böyle bir sese cevap vermemek mümkün olamaz diye düşündü. Müsaade istedi yemeğe gitmek için. Kadın "biz de biraz

21

sonra geleceğiz" dedi. "Bizim bey uyudu baksanıza, onu uyandırayım da." Çıktı Fuat, kompartımandan restorana doğru ilerledi. Çok kalabalıktı. Hiçbir tanıdık yüzle karşılaşmadı. Acaba nereye otursam diye düşündü. Baktı sağdaki, en uçtaki masa boştu, oraya gidip oturdu.

Güler, Talebe Yurdu'na perişan döndü. Fuat gitmişti. Tren gözden kayboluncaya kadar dimdik durup kalmıştı öyle. O kadar üzgündü ki ağlıyamıyor, ağlamamak için kendini tuttuğundan daha fena oluyor, ne yapacağını bilemiyordu. Beti benzi sapsarı olmuş, dudakları morarmıştı. Sakin görünmeye gayret ediyordu. Her şeyi, dünyayı bile unutmuştu. Neredeydi? Ne oluyordu? Bilemiyordu. Bu tren, giden tren, kaybolan tren, neyi, kimi götürüyor, ne hakla götürüyor, niçin götürüyordu? Trendeki Fuat değil, sevdiği inandığı bağlandığı Fuat değil de çocuğu, oğlu, kendisinden bir parçaydı sanki. Evet kendisinden bir parça, hem de onsuz yapamayacağı bir şey mesela ayakları gitmiş gibi. Onun öyle

hareketsiz durduğunu, bir türlü geri dönmediğini gören arkadaşı ve Fuat'ın arkadaşları yanına geldiler.

Güler onları unutmuştu bile. Arkadaşları koluna girdi.

- Hadi gidelim Güler.

- Gidelim.

Geri döndü. Bu sırada Fuat'ın arkadaşları, Güler'e pek yavan gelen teselli kabilinden birkaç laf ettiler. Teşekkür etti. İstasyondan nasıl çıktığını, nasıl yurda geldiğini, hatırlamıyordu. Fuat'ın arkadaşları ayrılmışlardı. Sacide'nin yanında olduğunu hissetti, merdivenleri çıkarken. Üç katın merdivenleri bir türlü bitmek bilmiyor. Kapıdan girdiler. Onun bu halini gören birkaç arkadaşı endişeyle ne olduğunu sordu: Sacide, "bir şey yok" dedi. Güler yatak odasına doğru yürüdü. Kendini koşarak yatağa attı. Artık bütün kuvveti kesilmiş, olup bitene dayanma gücü kalmamıştı. Hıçkırığa hıçkırığa ağlamaya başladı. Sacide koştu, bir bardak su getirdi. Güler bir yudum içti ve Sacide'den kendisini yalnız bırakmasını rica etti. Bu dünyada yalnız-

22

lığı duymak, alabildiğine duymak istiyordu. Gözleri kapalı yüzükoyun ağladı yatağında. Uyumuştur. Saat sekize doğru Sacide geldi uyandırdı.

- Güler, kardeşim, yemek yemeyecek misin?

- Hayır, canım hiçbir şey istemiyor. Buradan çıkmak istemiyorum bu gece.

- Sen bilirsin, ama istersen soyun da öyle yat. Soyundu. Elbiselerini, çoraplarını, yatağının ucuna attı.

Kalkıp dolaba asmaya üşendi. Yorganı başına kadar çekti. Ağzında bir acılık. Komodinin üstünde Sacide'nin getirdiği suyu hatırladı, uzanıp, bir yudum içti. Gene yattı.

Birden bir üşüme, sırtında soğuk bir el titremeye başladı. Yorgana iyice sarıldı, büzüldü. Ah, ne olurdu şu an babası yanında olsaydı. Onun elini saçlarında hissetmek istiyordu.

Uyandı. Geceyi yanan küçük mavi ampulden anladı ilkin. İçinde korkunç bir boşluk. Baktı yanındaki, sağ yanındaki karyolaya, Sacide uyuyordu. Doğrudur, yastığı başının arkasına, duvara dayadı. Öteki iki arkadaşı da uyuyorlardı. Öylece durdu bir müddet, ne kadar yalnızdı, kimsesizdi. Babasını düşündü ilkin.

O da İzmir'de yalnızdı. Sevgili babacığım kimbilir ne yapıyor? Keşke hiç buralara okumaya gelmeseydi daha iyiydi. Bunlar da başına gelmi-yecekti. Çünkü Fuat'ı tanımayacaktı. Onu ilk tanıdığında ne kadar sevinmişti, ilgi çekici bulmuştu. Şimdi ise Fuat, böyle dayanılmaz bir acı, bir yalnızlık bırakıp gitmişti. Gerçi ayrılıkları o kadar uzun sürecekti değil, fakat onu kaybedecekmiş gibi bir duygu vardı içinde. Ona alışmıştı. Ne işi vardı sanki Allah'ın dağlarında. İlk tanıdığı günü hatırladı. Fakültenin kantininde birkaç arkadaşıyla masada oturuyorlardı. Yanındaki masada o, bir öğrenci ile beraberdi.

Göz göze gelmişlerdi. Siyah gözleri ışıltılı. Hüzünlü bir hali vardı. Güzdü o zaman, İzmir'den yeni gelmişti. Onu da öğrenci sanmıştı. Çok güzel gülüyordu. Bir şey anlatıyordu arkadaşına, gülüyordu, işte bu sırada göz göze

23

geldiler. Güler, tuhaf bir yakınlık duydu. Hiç yabancı değildi bu yüz ona. Esmerdi. Siyah dalgalı ve parlak saçları vardı. Saçını ayırarak taramıştı. Çok parlaktı saçları. Lacivert bir atkı, gri bir pardesü vardı üstünde. Ben bu adamı tanıyorum bir yerden ama, nereden? Sonra, sordu arkadaşlarından birine, galiba Sevim'e sordu:

- Şu çocuk kim? tanıyor musun?
 - Hangisi? Şu sarışın olan mı?
 - Hayır, onun yanındaki esmer olan.
 - Tanımıyorum, ama arada bir buraya gelir. Öğrenci değil.
- Arkadaşı var burada.
- Yüzü bana yabancı gelmedi de. Ben de tanıyor gibiyim.
 - Belki sen de burada görmüşsündür.
 - Belki!

Oysa, bu fakülteye ikinci geliyordu. Buradan tanıyıyordu. O zaman tıptaydı. Tıptan da tanımadığına göre nereden tanıyordu? Bunu o gün bulamadı. Bir ara, bir tesadüf oldu. Gene yurttan tanıdığı bir arkadaşı o masaya selam verdi. Sarışın oğlan oturmasını teklif etti. Arkadaşı oturdu. Sonra Güler'i ve arkadaşlarını görünce:

- Siz de mi buradasınız çocuklar. Merhaba Sevim, merhaba Güler, merhaba Sacide!
Seni hangi rüzgâr attı buraya Güler?

- Merhaba. Şöyle uğradım işte. Bir kahvenizi içmeye.

- Çok iyi ettin. Ama bu böyle olmuyor. Ya siz bizim masaya gelin, ya da biz oraya gelelim.

- Nasıl olursa...

Demişti ama, o masaya gitmek, Fuat'ı tanımak istiyordu. Ya da onlar gelselerdi. Sevim, hadi isterseniz gidelim çocuklar, deyince ne kadar sevinmişti, gitmiştiler. O gün işte böyle tanıdı Fuat'ı. Yanındaki arkadaşı daha kibar davranmıştı. Ayağa kalkmıştı onlar gelince. Fuat kalkmamıştı. Daha doğrusu, ne yapacağını bilmeyen bir hali vardı. Kahve ısmarlamıştı arkadaşı. Fala bakmıştılar. Fuat:

24

- Ben kahve falına inanmam, demişti ama iyi el falına bakarım. Güler:

- Peki, benim falıma bakar mısınız deyince:

- Memnuniyetle, verin elinizi demişti.

Fuat'ın eli sıcaktı, çok sıcaktı. Fakat terli değildi. Terli elleri hiç sevmezdi. Parmakları uzundu. Ne tuhaf! Birçok doğru şeyler demişti. İlkın, "Siz deniz kıyısı şehirlerinden-siniz" demişti. "Denizi çok sevdiğiniz gözlerinizden belli. Annenizi çok seviyorsunuz, ne yazık o yaşamıyor." demişti. "Spora meraklısınız. En büyük isteğiniz, babanızın istediği gibi olmaktır. Babanızı çok seviyorsunuz. Arkadaş canlısı, sinemaya düşkün ve çok güzelsiniz."

- Bu sonuncusu da avucumda mı yazıyor?

- Hayır yüzünüzde.

- Zaten siz hiç elime bakmadınız ki, hep yüzüme bakarak konuştunuz.

- Ellerde ve yüzlerde aynı şeyler yazılıdır.

- Öyleyse bu el falı değil yüz falı.

- Adı önemli değil. Söylediklerim gerçek mi değil mi?

- Eh... Şöyle böyle.

- Bakın en önemli olan nedir bu falda biliyor musunuz?

- Hayır bilmiyorum.

- En önemli olan sizi tanımış olmam Güler Hanım. Böyle cüretkâr, çevreyi düşünmeden konuşması, hem

tuhaf gelmişti, hem de güzel. Samimi halli ve alçak gönüllü olduğunu hissetmişti. Ama gözleri, gözleri çok hüznü, çok acılar çekmiş, vaktinden evvel olgunlaşmış bir insanın ifadesini taşıyordu.

Güler, muziplik olsun diye:

- Ama ben sizi henüz tanımak şerefine nail olamadım. İsminiz nedir?

- Fuat Sait.

- Niye böyle iki isminiz var? O zaman sarışın arkadaşı:

- Edebiyatçıdır da ondan, dedi.

- Demek edebiyatçısınız?

25

- Evet.

- Peki neler yazıyorsunuz?

- Şimdilik önemli bir şey yazdığım yok. Ama kendimi bu iş için hazırlıyorum.

- Nasıl mesela?

- Okuyorum, insanları, hayatı inceliyorum.

- El falına bakıyorsunuz.

Kızarmıştı Fuat. Utangaç olduğu belliydi. Cüretkâr görünmesine rağmen utangaçtı.

Arkadaşı:

- Yazdıklarını hiç okumaz. Ama güzel şeyler yazdığını sanıyorum.

- Yok canım!... dedi Fuat. Fakat bu "yok canım" da: alçakgönüllülükten çok kendine inanma anlamı vardı. O zaman Güler:

- Görmeyi çok isterdim... dedi. Fakat Fuat, hiçbir şey söylemedi, önüne baktı. Yazdıklarını göstermek istemiyor muydu? Kimbilir? Güler: Fuat'ın bu duygusunu daha sonraları anladı: Anlaşılmamaktan korkan bir tarafı vardı, değişik bir iç dünyası vardı. Daha doğrusu: Dünyası çok değişikti. Bu dünyayı mümkün olduğu kadar saklamak, incitmeden korumak istiyordu. Yalnız yakınlarıyla, çok tanıdığı ve sevdiği kimselerle konuşuyor, onlara açılıyordu.

O gün hep beraber çıktılar. Güler, Fuat'ın yanında yürüyordu. O teklif etmişti, "Bizimle beraber yürümez misiniz?" demiş: O da kabul etmişti.

- Demek yazdıklarımı siz de merak ettiniz Güler Hanım?

- Evet. Bana Güler diyebilirsiniz.

- Teşekkür ederim. Siz de yalnız Fuat deyin.

- Olur.

Kitap okumasını da sever misiniz?

Severim. Nasıl kitaplar? Nasıl olursa.

26

Nasıl olursa mı? Yani hiçbir ayırım gözetmeden mi okursunuz?

Doğrusunu isterseniz, ben, vakit geçirmek için okurum. Okuduğum şeyler üzerinde uzun boylu durmam. Bence yaşamak daha önemlidir.

Daha mı önemlidir?

Şüphesiz.

Ama insanın iyiyi kötüden, çirkini güzelden ayırması için kitapların yardımına

ihtiyacı vardır.

Kitaplar tam tersini de yapabilir.

Evet, doğru. İşte bunun için de gelişigüzel okunmaz dedim. İnsan bir seçme yapmalı, yapabilmeli.

Peki nasıl yapacağız bu seçmeyi? Bu biraz da insanın haleti ruhiyesine bağlı bir şey. Bugün hoşumuza gitmeyen, yarın bize çok güzel gelebilir. İnsan her gün bir duyguda değildir ki... Benim çok başıma gelmiştir... Çocuklardan epeyce geride kaldık. Hey... Çocuklar amma da hızlı yürüdünüz.

Biz ağır yürüyoruz Güler.

Öyle mi? Hadi biraz koşalım öyleyse. Güler, o akşam yurda erken dönmek istememişti. Arkadaşlarına, Gençlik Parkı'nda oturmayı teklif etti.

Fuat da istiyor, dedi.

Akşam çok güzeldi. Fakat ötekilerin hepsi, birer mazaret söyleyerek ayrıldılar. Güler, bunun böyle olmasına daha çok sevindi. Fuat bu sevincin farkında olmamıştı. Güler "Bu çocuk çok saf..." diye düşündü.

Parka girdiler. Fuat, bira içmeyi teklif etti. Büfedeki uzun iskemlelere oturdular. Güzdü. Ortalıkta kimseler yoktu. Hele büfede büsbütün yalnızdılar. Büfedeki adam onlara biralarını verdikten sonra yanlarından çekildi.

Fuat o gün, Güler'i adeta sorguya çekti. Hangi fakültede okuyor? Anası babası hayatta mı? Kardeşleri var mı?

Cevaplarını da aldı. Güler burslu öğrenciymiş. Annesi ölmüş. Babası emekli bir öğretmenmiş, şimdi bir marangoz atelyesi işletiyormuş. Bir erkek kardeşi varmış, sanat oku-

27

lunu bitirmiş, şimdi bir fabrikada çalışıyormuş.

Daha ilk konuşmalarında senli benli olması, birtakım sorular sorması (üstelik bu sorular kızın hep özel hayatı ile ilgiliydi) Güler'in tuhafına gitmişti. Fakat konuştuğuça onun samimi bir insan olduğunu anlıyordu. Fuat da kıza kendisi hakkında birtakım bilgiler verdi: Liseyi bitirmiş, babasını küçük yaşta

kaybetmiş, annesine bakmak zorunda olduğundan üniversiteye gidememiş, Ankara'ya sadece başkenti görmek için gelmiş, zaten bütün memleketi tanımak istermiş, bunun gibi şeyler.

Genç kız, o günler Ankara'da sıkılıyordu, izmir'de iken yatılı okuyordu, ama Cumartesi, Pazar günleri çıkınca babasını görebiliyordu. Sonra okulda da birçok candan arkadaşı vardı. Arkadaşları sadece kızlar değildi. Güler atletizme çalıştığı için sporcu çevrelerden birçok erkek tanıdığı da vardı. Burada ise birkaç yurt arkadaşından başka kimsesi yoktu. Hele erkek arkadaş, hiç. Fuat'tan birdenbire hoşlanmıştı. Ne tuhaf, onun, en çok, samimi, içli halini beğenmişti galiba. Duygulu, biraz saf, fakat güvenilir bir insan diye düşündü. Bu düşüncesinden hoşlandı.

O gece yurdun kapısında Fuat'tan ayrılırken, onu gene görmek, her zaman görmek, onunla hep bir arada olmak isteği içinden taşıtı. Yemekte, çalışma odasında, yatakta hep onu düşündü. Bu düşünce, sarsıntısızca uykusuna da geçerek orada şaşırtıcı, ama tatlı biçimlere büründü. Ne tuhaf bir geceydi.

Güler, ertesi sabah uyanınca hemen gözlerini açmadı. Öyle kıpırdamadan daha bir zaman yattı. Sonra gözünün aralığı ile bilek saatine baktı. Gece yatarken çıkarmayı unutmuştu.

- Yediye geliyor. Çocuklar nerdeyse uyanırlar. İlkın Sacide uyandı.

Günaydın Sacide.

- Günaydın. Nasılsın Güler?

- İyiyim.

Ne iyi bir kızdı bu. Anlayışlı, iyi kalpli, sıcakkanlı.

28

dirkin de sayılmazdı. Giyinmesini, süslenmesini, kendini göstermesini bilmiyor diye düşündü Güler. Bu sırada kapı açıldı. Ayşe Abla içeri girdi.

- Güler Hanım, sana bir telgraf varmış kızım. Postacı kapıda bekliyor. Sen imza etmeden vermezmiş.

Güler yataktan fırladı. Terliğinin tekini bulamadı. Benimkilerini giy dedi Sacide. Giydi. Sırtına bir şey almadan çıkacaktı.

Ayşe Abla:

- Kızım sırtına bir şey al da öyle çık. Bu postacı pek yaşlı değil, bana bile yiyecek gibi bakıyor. Hadi bakayım...

Güler perdesüsünü, geceliğinin üstüne giydi. Postacıdan telgrafi aldı, koridorda açtı hemen. Fuat'tandı: ."Sakın beni unutma Güler... Fuat Sait." Bir daha, bir daha okudu. Başka bir şey yazmıyor mu diye, baktı baktı elindeki kâğıda. Postacı kapıda bekliyordu hâlâ, perdesüsünün cebinden bozuk paraları çıkardı, bir elli kuruş uzattı. Postacı teşekkür etti gitti. Güler odaya döndü, öteki arkadaşları da uyanmıştı. Sevim, Ayşe Ablayı kızdırıyordu:

- Demek postacının sende gözü var Ayşe Abla...

- Ne gözü olacak kızım, artık bizden geçti. Biz unumuzu eledik eleğimizi duvara astık. Aslan gibi iki oğul yetiştirdim ben. Biri askere gitti. Hem de çavuş olmuş. Öbürünün boyu da boyuma geldi. Ben buralarda çalışacak kadın mı jam? Kahpe felek büktü belimi.

- Beni çavuş olan oğluna almaz mısın Ayşe Abla?

- Sen şehir kızıydın; ovalık yere gelmezsin. Oduna, duvara, tarlaya, tezeğe dayanamazsın. Hem benim oğlum yavuklu. Sen kendine bir müstantik bul.

- Peki küçüğüne al, o da yavuklu değil ya?

- Hadi fazla gevezelik istemem. Kalkın bakalım, mektebinize gidin de okuyun. Kadın kısmının mektebe gittiğini de burada gördüm. Kendinize birer koca bulsaydınız ya memleketinizde. Buralara ne demeye geldiniz bilmem.

- Aramaya geldik Ayşe Abla.

29

- Hadi elini tez tut: Yoksa Angara'nın kızları size koca koymayacak.

Güler giyindi. Sacide de giyinmişti. Ötekiler Ayşe Ablayla şakalaşmaya devam ediyorlardı. Her sabah takılırlardı: Kızmaz hoşuna giderdi Ayşe Ablanın; kızar görünürdü. Sevim'i de küçük oğlu için aklından geçirmiyor değildi hani. Öyle ya Durmuş'u yavuz oğlandı ha. Onsekizindeydi ama taşı sıkça suyunu çıkarırdı. Velakin okumuşluğu yoktu.

Güler o gün sinemaya gitti. Ama filmin yarısında dışarıya attı kendini. Yurda

döneyim bari, diye düşündü. Bir halsizlik hissediyordu. Ne garip çocuktu şu Fuat, Yoldan çektiği telgrafi düşündü. "Sakın beni unutma, Fuat Sait." Güzel bir adı vardı. Acaba şimdi nerelerdedir? işte şu fotoğrafçıda, baş başa resim çektirmişlerdi. Çıkan resim Fuat'ın hoşuna gitmemişti. Fotoğrafçı ile tartışmıştı. Adama yarım saat fotoğraf dersi vermişti. Sonunda da yırtınıştı bütün fotoğrafları. Ama Güler bir tanesini yerden alıp saklamıştı, yüzleri aklınca daha güzel göstermek istemişti. Bu olur muydu? Ne hakkı vardı? Durmadan konuşmuştu Fuat. Adam da:

- Ne bileyim beyim, demişti. Daha önce söyleseydiniz. Adamın korkusu başkaydı, parasını alamayacağından korkuyordu. Fuat'ın para filan düşündüğü yoktu.

- Çilleri bile görünmeli nişanlımın, ben onu çilleri ile güzel buluyorum, diyordu da başka bir şey demiyordu. Sanki o sıkılgan çocuk değildi. Ama sonra da üzülüp durmuştu, adamı kırdığı için. "Neyse bir gün gider başka bir fotoğraf çektiririz." demişti. Demek çillerimi bile güzel buluyor, diye düşündü Güler. Çillerini güzel bulan ilk adamdı Fuat. Güler'se bu çillere nasıl içerlerdi. Ama Fuat beğendikten sonra o da artık yadırgamadı.

Büyük lokantayı geçti. Burada bir akşam yemek yemişlerdi. Fuat kemancıyı ne çok sevmişti.

- Düşün Güler, diyordu, bu adamcağızın kimbilir ne büyük hülyaları vardı gençliğinde. Belki de bir Paganini

30

olacağını sanıyordu. Ama olamamış, olamadı. Bütün sanatçılar, kendi işlerinde en iyi olmayı kurar, ama bunların çok azı başarıya erer. Hepsi de anlaşılmadığını sanır. Bu adamda öyle bir hal var.

Ne çok alkışlamıştı onu.

- Sen de alkışla Güler, demişti. Alkışları esirgemeyelim. Fuat, ikide bir, "Ben tâ senin yanında dahi hasretim sana" derdi. Bu mısrayı çok severdi. Ama Güler'i yaşamayı aklına getirmez, bu hasretlikten kurtulmayı bilemezdi. Onu bir resim, bir manzara gibi düşünürdü herhalde. Niçin? Hep hayalle işe başlamasından, gerçeği ele almamasından. Güler:

- Ama benim gerçeklerimi o dile getirdi diye düşündü. Ben denizde yüzmeyi

severdim. O bana, denizin gün ışığında, ay ışığında nasıl güzel olduğunu duyurdu. Şimdi çekmiş gidiyor... Ama unutulmamak için de yoldan telgraf çekiyor.

Güler, yurdun yakınlarına gelmişti. Ne yapsam acaba? Saat üç buçuk. Fuat daha trendedir. Yarın akşam inecek. Acaba şimdi ne yapıyordur? Beni düşünüyor mu? Trende canı sıkılıyor mu? Belki. Ona oralarda kim bakacak? Annesini de götürmedi.

Güler birden Fuat'ın annesini düşündü... İyi aklıma geldi. Gideyim, bir göreyim kadıncağızı. Hem yalnız, hem de yaşlı. Evde bir başına.

Durakta otobüs bekledi. Bakanlıklar'a giden bir otobüstü bu. Olsun, dedi Sıhhiye'de inerim, Cebeci'ye kadar yürürüm. Sıhhiye'de indi. Ayrıca bu ağaçlıklı caddeyi seviyordu, tanıdık bir yoldu bu. Orada kol kola yürümüşlerdi. Hele bir gün, Fuat onu bırakmış, ayrılmış, gitmişti. Güler çok içermişti: Fuat dönünce ona bir şey söylememişti, ama keşke söyleseydi, bağırıp çağırsaydı. Bu parkta oturmuşlardı. Kıştı, güneşli bir kış günü. Güler surat asıyordu, Fuat da mahzun mahzun oturuyordu. Konuşmuyorlardı. Fuat cebinden bir zarf çıkarmış, ona uzatmıştı... Acaba ne vardı içinde? Bir mektup mu? Ne yazıyordu? Güler hemen açmıştı zarfın içi, kurumuş sarı çiğdemlerle doluydu. Bir de

31

kart vardı. Bu kartın arkasında şunlar yazılı idi: "Sevgili Güler, bu çiçekler yaylalardan senin için koparıldı. Bilirsin ya, oralarda da ender çiçek açar. Uzun kış aylarında, bunlar bizim aşkımız için açılmışlardır. Mutlak böyledir. Fuat Sait."

Güler nasıl birdenbire sevinmişti, Fuat'ın boynuna sarılmamak için kendini güç tutmuştu, hemen affetmişti onu. Zaten çocukça bir dargınlıktı aralarındaki. Fuat da bunu anlamış, hüzünlü halini üzerinden atıp gülümsemişti. Işımıştı kara gözleri. "Oralarda hep yanımdaydın Güler," demişti. Elini aramıştı Güler, sıkılmıştı. Sonra kalkmışlardı. Bu yolda el ele, kol kola yürümüşlerdi.

Bu ağaçlıklı yol, bu ağaçlar, aşklarını, belki de daha çok Güler'in aşkını tamamlıyordu. Bir gün yolda gene Fuat:

- Güler, sen hep spordan bahsedersin, demişti. Benim de elimden gelir bazı şeyler. Sana bir üç adım atlayayım da gör.

- Atla da göreyim.

Fuat gerilemiş, bir, iki, üçüncü adımda ayağı burkulmuş, düşmüştü. Nasıl üzölmüştü Güler. Keşke engel olsaydı.

Güler kapıyı çaldı. Uzun bir zaman bekledikten sonra kapı açıldı. Fuat'ın annesi:

- Ah evladım Güler'ciğim, diyordu, gel yavrucuğum. Ben de ne zaman gelir diye yolunu gözlüyordum. Gel içeriye. Otur şuraya. Fuat'la orada otururdunuz? Bak, şimdi onu da görür gibiyim. Sana ne ikram edeyim evladım? Bir çay içer misin?

- Zahmet etmeyin. Siz de içecekseniz ben pişireyim çayı, olmaz mı?

Güler kalktı, mutfağa gitti, çayı koydu. Yaşlı kadın o sırada:

- Madem kızım işleri görüyor, bari ben de paşalar gibi oturayım, diyordu.

Odaya döndüklerinde, koltuklara karşılıklı oturdular.

- Eline sağlık evladım, çok güzel olmuş. Bak şu gözde çörekler var. Çıkar da yiyelim.

32

Güler odaya şöyle göz gezdirdi. Duvarlarda bildik birkaç resim. Büyük ressamların tanınmış tablolarının kopyaları. Fuat onları camlatmıştı.

Van Gogh'un hayatına ait bir şeyler geldi Güler'in aklına. Kulağım kesmesi mesela. Fuat hayrandı Van Gog-h'a, sonra Gauguin. Ona kızardı biraz. Van Gogh'a daha anlayışlı davranmadığı için. "İkisi de büyük artistler" derdi. "Hayatları da büyük ilgi çekici..."

- Bir çay daha içersiniz, değil mi efendim?

- Zahmet olmazsa kızım. Fuat acaba nereye vardı dersin?

Güler'in sustuğunu görünce:

- İnmiş midir? diye sordu.

- Hayır, yarın akşam, dedi Güler.

- Demek gitmesini sen de doğru buldun?

- Efendim?

- Fuat öyle söyledi ses çıkarmamışsın. Sen nasıl istersen öyle olsun demişsin. Doğru değil mi kızım?

- Evet öyle belki.

- Nasıl belki? Doğru bulmadın mı yoksa?

- Bilmem ki efendim.

- Nasıl bilemezsin evladım. Sen bugüne bugün onun nişanlısısın. Karısı olacaksın. Sen bilmedikten sonra o bir yere adımını atmaz. Bunu iyice konuşmadınız mı? Ölçüp biçmediniz mi? Herhalde şimdi senin biraz canın da sıkılı-yordur. Öyle ya, ayrılık bir şeye benzemez. Ben, doğrusu hiç istemiyorum. Bu ihtiyar halimle burada tek başıma kaldım. Akşam olunca yoluna bakıyorum. Odasına gidip bakıyorum, yok. Masasını bile toplamamış. Bilirsin hiçbir şeyine dokundurmaz. Kaç defa düzelteyim dedim de "Yok anne olmaz, çok rica ederim, sen benim odamın intizamına karışma... Sonra aradığımı bulamıyorum" demişti. Ben de karışmıyorum. Gel istersen bak, her şeyi darmadağınık. Bilirsin yatağını bile düzeltirmezdi. Ama ben dün sabah düzelttim. Battaniyesini örttüm üstüne. Ama kitaplar oraya buraya atılmış. Bir kısmı açık duruyor. Bilmem ki ne

33

yapsam? Sen belki bilirsin, hangileri lüzumsuzsa kaldıralım. Hiç olmazsa masanın üstünü toplayalım. Kâğıtlar uçacak diye pencereyi bile açamıyorum. Bir oda güneşlenmeden olur mu? Evet ne diyordun kızım? Benim anladığım bana da pek doğru konuşmamış, ya da gerçekten senin öyle düşündüğünü sanıyor. Gitmesini istediğini sanıyor. Yoksa gitmezdi. Bugünün çocuklarına akıl sır ermiyor ya. Ama bak kızım ben, sana açık açık söyleyeyim mi: Fuat'ı bırakmayacaktın. İnsan nişanlısını bırakır mı? Hem de nerelere? Gelmek istese üç günlük yol. Sözde orada iki maaş vereceklermiş? Kış gelmeden dönecekmiş. Müdürleri öyle söylemiş. İki maaş alıp da ne olacak? Aynı şey değil mi? Hem orada masraf, hem burada. Gerçi benim ona pek ağırlığım olmuyor. Allah rahmet eylesin, efendinin üç aylığı bana yetiyor da artıyor bile. Ama Fuat'ın da yardımı dokunmuyor değil. Tabii ben yalnız başıma böyle bir yerde oturamam. Lüzumu da yok bana. Bilmem ki o gelinceye kadar ben tek odalı bir yere mi taşmsam? Var mı öyle bildiğin bir yer? Yok... Yok... Olmaz. Fuat sıkı sıkı tembih etti. "Ben yılbaşından önce döneceğim" dedi. Hem eşyamız da bir odaya sığmaz ki. Diyeceğim ben de yapayalnız kaldım. Tabii o yok diye arkadaşları da eskisi gibi gelmezler. Gelseler başımın üstünde yerleri var. Ama benimle oturup da ne yapacaklar? Ama ben onları: Kendi çocuklarım gibi severim. Keşke gelseler. Vazife her şeyin üstünde dedi bana. Öyle olmasına

belki öyle. Ama burada vazife yapmıyor muydu? Memleketi tanıyacaktı. Hep söylerdi bunu, sen de bilirsin. İnsan memleketi tanıyacağım diye nişanlısını bırakır mı hiç? Haydi beni bir yana atsın. Daha şurada ne oldu ki, kırk gün oldu mu kızım sizin nişanınız olalı?

34

- Hayır, efendim.

- Ya, bak kırk gün bile olmamış. Peki ne diye bıraktın? Güler ne söyleyebilirdi. O da ister miydi hiç. Ama Fuat gitmesinin doğru olduğuna inanmıştı. Bir kere diyordu, müdür benden başka kimseye güvenmediğini söyledi. Bu işletme, bizim kuruma yeni bağlanmış, müdür "Sen orada beni temsil edeceksin oğlum, bu işletmeyi sen kapanmaktan kurtaracaksın" dedi. "Bilançomuz her yıl zararla kapanıyor. Sana olağanüstü yetkiler veriyorum. Bunu Umum Müdürlüğe de bildirdim. Bu senin için büyük bir tecrübe olacak. Büyük bir sorumluluk yükleneceksin. Altından kalkacağına inanıyorum. Ama seni hiç zorlamıyorum. Gidip gitmemekte hürsün. Bu yüzde yüz senin isteğine bağlı bir şey. Kabul etmezsen sana hiç gücenmem. Başka bir arkadaşa teklif ederim, yarına kadar düşün. Tekrar diyorum kabul etmezsen hiç üzülmeceğim." Müdürü böyle söylemiş Fuat'a. Fuat da Güler'e olduğu gibi anlatmıştı. Ama anlatırken öyle bir coşkunluğu vardı, öyle seviniyordu ki... "Düşün Güler," diyordu, görmediğim, bilmediğim bir şehre gideceğim. Yeni insanlar tanıyacağım. Nerelerden geçeceğim. Kayseri'yi, Erciyas'ı görecekmiş Güler. Sonra Sivas, Erzurum, Palandöken Dağları. Erzurum Yaylası kimbilir ne güzeldir... Sonra Sarıkamış, ormanlar, büyük çam ormanları... Ve Kars, Doğu'nun Paris'i sen istemez misin Güler? Yoksa ilerde yazacağım yazılarda oraları bilmeden nasıl anlatabilirim. Haklı değil miyim? Niye susuyorsun Allah aşkına? Niye susuyorsun Güler? Güler'-ciğim biliyorsun benim bütün amacım yazar olmak. Bunun için de yaşamam, görmem gerekiyor. Sonra düşün Güler. Aşkımız o zaman daha güzel olacak. Ankara'dan ta Kars'a kadar uzanan bir aşk. Gökler gibi bir şey. Birbirimizden ayrı kalacağız. Birbirimizi düşünceğiz: Üzüleceğiz. İstirap çekeceğiz. İstirapla yüklü olmayan bir aşkın tadı olur mu? Büyük aşklar hep böyle olmamış mı? Ferhat, Şirin için dağları delmedi ini? Bana bir aşk söyle ki ıstırsız olsun. Manon Lesko'da öyle. Romeo ve Jüliyet de öyle değil mi? Benim aşkım da onlarınki gibi uçsuz bucaksız olmalıdır. Biz böyle bir aşkın kahramanları olmalıyız. Fuat ve Güler. Büyük bir aşk yaşadılar: Birbirleri için dayanılmaz ıstıraplar çektiler: Sonra mutlu oldular. Mutluluk. Bunun kolayı olur mu? Kolay mutluluk olur mu Güler? Susama-

35

yınca suyun, üşümeyince ateşin ne değeri var. Sen benim ateşimsin Güler, üç gün üç gecelik yerden beni ısıtacak bir ateş. Orman yangınlarından daha büyük bir ateş. Sen benim suyumsun Güler. Ben senden uzak yerlerde susaya-cağım, susayacağım. Ama bir mektubun gelecek, pınarlar, akarsular getirecek bana."

- Yeter! Yeter!

Diye bağırmişti güler farkında olmadan yine bağırdı öyle, kadıncağız: "Ne oluyor evladım. Hasta mısın yoksa?" dedi. Hasta mıydı acaba? Koştı, kadına sarıldı. Ağlıyordu. Kadının da gözleri yaşardı.

- Ağlama çocuğum, ağlama kızım, dedi. Beni de ağlatacaksın.

- Ben tahmin etmiştim zaten. Ah Fuat! Ah! Birbirlerine sarıldılar.

- Güler'ciğim, evladım, dur kızım. Ne yapalım o da öyle. Onu da öyle kabul etmek lazım. Zaten ben bütün kabahati kitaplarda buluyorum. Gece gündüz okurdu. Konuşmasını bile sevmezdi. Yemek vakti gelir o hâlâ okur da okur. Gel çocuğum yemeğin soğuyacak. "Geliyorum anne" der gene gelmezdi. Zorla oturturdum sofraya. Arkasından atlı kova-lıyormuş gibi yemeğini çabucak yer, gene kitabı eline alır. Gece yarılarında kadar bırakmazdı elinden. Kaç defa kitap elinde uyumuştur. Bakardım uyumuş, yatağına yatırırdım. Kitabı elinden bırakmazdı, alır koyardım masanın üstüne. Şafakta gene uyanmış, kitabı elinde bulurdum onu. Hah şöyle. Ağlama bakayım. Bilmem ne yapsak! Telgraf çekelim gelsin bari. Sen neler yapıyorsun? Okula devam ediyor musun? Babandan mektup alıyor musun? Nasıllar acaba?

- Çoktandır mektup almadım. İyidir herhalde.

- Hiç buraya gelme niyeti yok mu?

- İşini bırakıp nasıl gelsin? Ben, fırsat olursa gitmek istiyorum.

- Git ya. Hem bir değişiklik olur. Sonra sen ondan mektup bekleme. Yaşlılar pek yazı çizi sevmezler.

36

- Doğru.

- Hadi gel kızım şu Fuat'ın odasına beraber bakalım.

- Peki.

Anne önde, Güler arkada, Fuat'ın odasına gittiler. Beyaz badanalı küçük bir odaydı bu. Sağda bir somya, yanında bir başucu masası, pencereden ağaçlar görünüyordu. Duvarda birkaç resim. Sol tarafta duvara dayalı ufak bir kütüphane. Yatağın ucunda yani kapının arkasında bir masa iki sandalye, kapıya çakılı bir askı. Güler bu odayı biliyordu. Kitaplarını göstermek için Güler'i çağırmıştı bir gün. Masanın üstünde yarım bırakılmış birtakım yazılar. Masanın altındaki kâğıt sepeti de taşıyordu. Bloknotun ilk yaprağında adını okudu: Güler. Belki kırk tane Güler Güler yazılıydı. Başka hiçbir şey yoktu. En alt satırda "Sen benim için bu kadar çoksun" yazılıydı. Altında: Fuat Sait ve imzası. Güler'in gene gözleri yaşardı. Kitapları kapattı, etajere, öteki kitapların arasına koydu. Masanın gözünde Güler'in son verdiği fotoğrafı en üstte duruyordu. Güler kendi yazısını okudu "Kars'a doğru." Demek bu fotoğrafı yanına almamıştı. Kalemler, başka yazılı kâğıtlar vardı çekmecede. Elindekileri de onların arasına koydu, kapattı. Pencereyi açtı, odaya serin bir rüzgâr girdi.

- Bak ne iyi oldu. Aferin sana kızım. Ben onun hiçbir şeyine el süremezdim. Pencere açık kalsın, ben sonra kapatırım.

- Olur, ben biraz burada kalabilir miyim efendim?

- Tabii kızım, burası senin odan sayılır. Böyle diyerek yaşlı kadın içeriki odaya gitti.

Güler, ilkin somyanın üstünde oturdu. Battaniyenin üstüne uzandı. Sırtüstü uzandı. İlk defa uzanıyordu Fuat'ın yatağına. Kalktı, tayyörünün üstünü çıkardı, astı. Kapıyı kapadı. Ayakkabılarını çıkardı, yorganı kaldırdı, yatağa girdi. Yatak, çarşafklar kirli değildi. Fuat'ın kokusunu olanca açlığıyla duydu. Bu kokuyu nasıl veriyordu? Bu kokuya nasıl hasretti! Bu erkek kokusu, sevdiği erkek kokusu, her şeyden, bütün kokulardan daha güzel, daha

37

başdöndürücüydü. Bu yatağa nasıl hasretti! Bu yatakta bir gecelik yatmak için bütün eski düşüncelerinden vazgeçmeye hazırdı. Geleceğe dair kurduğu bütün her şeyden cayabilirdi. O gün, buraya geldiklerinde hep bekliyordu. Nişanlandıklarının ertesi günüydü. Fuat farkında olmadan Güler, kapıyı örtmüştü. Gelip yatağın ucuna ilişmiş bekliyordu: Fuat'ın onu sırt üstü yatırıp öpmesini, dudaklarından, boynundan, göğsünden öpmesini bekliyordu. On dokuz yaşının bütün dişiliği teninde yanıyordu. Göğüsleri titriyordu. Fuat'sa ona bir kitaptan sevdiği bir parçayı arıyor, "Bak Güler Şekspir ne diyor: "Gökteki melekleri görmedim ama, onlar yeryüzüne inseler şüphesiz sen onlardan daha

güzelsin." O gün de aklı göklerde, meleklerde, kitaplardaydı. Kendisini onun üstüne atılmak, elindeki kitabı alıp parçalamamak için zor tutmuştu. Güler:

- Güzel, çok güzel Fuat, demişti.

Kumral saçlarını yastığa yaydı, bu yetmedi, aldı yastığı öptü, öptü. Bu yastığa onun yüzü, ağzı, burnu değmişti. Sarıldı yastığa. Göğsüne bastırды bastırды yastığı. Dik, katı göğsü yastığa gömüldü. Bacaklarını gerdi. Yatağın içinde kendini bir o yana bir bu yana attı. Fuat'ın teri geçmiş çarşafıya yüzünü sürdü. Sonra iki eliyle ezdi yastığı, yumrukladı. Ağzını yukarıya uzattı, gözleri kapalı Fuat'ın dudaklarına uzandı. Dudakları Fuat'ın dudaklarına değmedi. Yastığı ısırды. Kendini tutmasaydı dişleriyle parça parça edecekti yorganın uçlarını.

Birden fırladı yataktan, sonra gene gerisin geriye döndü, kendisini yüzükoyun attı, ağladı. Isırmaktan dudakları kanadı belki de. Bu defa sakinleşti. Kalktı, ayakkabılarını giydi, üstünü başını düzelitti. Yatağı topladı! Askıdan ceketini alıp giydi. Duvardaki küçük aynada saçlarını eliyle düzelitti. Bu yüz, isteyen, istediğı olmamış bir dişinin yüzüydü.

Birden aklına Fuat'ın kâğıtlarını, çekmeceyi karıştırmak geldi. Acaba onun bilmediğı, Fuat'ın ondan sakladığı bir

38

şey var mıydı? Bir kâğıt parçası, bir mektup, bir fotoğraf filan. Ama bu doğru bir hareket olur muydu? Olmazdı. Fuat kocası olsa bile doğru değildi bu. İçindeki merakı yenmeye çalıştı. Buna hakkı var mıydı? Kimbilir belki de vardı. Sevmek, Fuat'a olan aşkı ona bu hakkı vermiyor muydu acaba? Sonra Fuat'a pek o kadar da inanmamıştı, inanmamıştı. Bakalım böyle bir şey olsa bile Fuat burada çekmecedeki bırakır mıydı? Belki de bırakırdı. Öyle ya niye bırakmasın. Annesi çekinir, onun hiçbir şeyini karıştırmazdı. Başka kim gelecekti buraya. Bloknotun, kendi adı yazılı ilk yaprağını hatırladı. Orada acaba gözüne çarpmayan başka bir şey var mıydı? Aldı bloknotu masadan bir bir okudu: Güler, Güler, Güler, gene Güler, bir sürü Güler'den bir de "Sen benim için bu kadar çoksun" yazısından ve kendi adından başka bir şey yazmıyordu. Kâğıdı kaldırdı arkasına baktı. Orada şu satırları okudu: "Güler'im bilmem beni bekleyecek misin? Gidiyorum ama, kalbim burada, senin yanında çarpacak. İçimdeki beni yöneten duyguyu senden hep sakladım. Ben hayalperest olmasına hayalperestim. Ama şu gerçeğı görecek kadar da aklıma bağlıyım: Ben sana layık değilim Güler. Bunu sana nasıl söyleyebilirdim? Sen beni sevdiğin için değerli buluyordun. Beni kabul ediyordun. Hayat uzun. Yaşadıkça benim eksikliklerimi göreceksin. Başka erkeklerde benim eksikliğimi hissedecek,

üzüleceksin benimle evlendiğin için çok. Senin yükseköğrenim yapmamanı senden nasıl isterdim? Babana söz vermiştin. Baban da istiyordu bunu. Senin benden daha olgun ve bilgili olmanı engellemeye hakkım yoktu. Senin, benim yüzümden gelişmemen, beni ömrüm boyunca üzecekti.

Seninle hemen evlenmemek, sana bunu teklif etmemek için kendimi güç tuttum. Sana ne verebilirdim. Bir ihtiyar, bir de ona bakmak. Üstelik askerliğimi de yapmadım. Sana sıkıntılı bir hayatı layık göremezdim. Kimbilir belki de bu meselede doğru düşünüyorum. Pek o kadar emin değilim. Zaten hangi meselede doğru düşündüğümüze emin olabiliriz ki? Hiç hesaba katmadığımız, kü-

39

çük'bir olay, o düşüncemizi bir zaman geçtikten sonra yanlış çıkarabilir. Sabahları ben işime gidiyorum, sen fakültene gidiyorsun. Senin çevren çok farklı. Orada benden daha çok beğeneceğin, seveceğin insanlara rastlayabilirsin. Seni tıptan caydırmakla da hata ettiğimi sanıyorum. Bunu sırf kendim için istediğimi düşündükçe nasıl üzülyorum bilemezsin. Benim konuşabileceğim, daha doğrusu müşterek bir ilgi alanımız olsun diye istemiştin bunu. Bu bir bencillik değil de neydi? Sonra bir yanımla da umutluydum. Bu dört yıllık öğretim süreci içinde ben de askere gidecek, o işi bitirip dönecektim. Bencilliğime bir yenisini eklemek istemiyorum Güler. Belki de bu ayrılıkta bensiz, benim etkim olmadan gerçekleri daha iyi göreceksin. Senin istemediğin bir şey aramızda geçmediği için kendimle iftihar ediyorum. Benim olmanı ne kadar isterdim. Ama seni sevdiğime göre senin istemen, daha çok istemen gerekir. Beni unutmaksın. Belki de bütün ömrünce bu düşüncelerim senin tarafından bilinmeyecek. Olsun. Seni saçlarından öpmeme izin ver. Canım Güler'im.

- Fuat."

Gözleri yandı. Başının döndüğünü hissetti Güler. Güçlkle karyolaya kadar yürüdü. Düştü Fuat'ın yatağına.

Anne, Güler'in geciktiğini görünce merak etti. Baktı kapı kapalı. Vurdu kapıyı ses gelmeyince açtı, girdi. Güler'i böyle hareketsiz yatmış görünce:

- Güler! Kızım! Evladım!

Diye seslendi Güler'de ses yoktu. Bloknot elinden düşmüştü. Görmedi. Bayılmıştı Güler. İçine müthiş bir korku düştü. Sarstı bir iki kere, uyanmayınca içeriye koşup kolonya getirdi. Alnım, şakaklarını, bileklerini uzun uzun ovdu. Güler kendine gelir gibi oldu. Gözlerini açtı. Sevindi anne.

- Ne oldu kızım, ne oldu Güler'ciğim? Beni öyle korkuttun ki...

- Hiç, başım döndü. Bilmiyorum neden?

- Kalk bakayım, hah şöyle doğrul. Dur başının altına yastığı koyayım.

40

- Teşekkür ederim. Şimdi çok iyiyim. Sizi de rahatsız 'ettiğim için çok özür dilerim.

- A ne demek evladım. Sana bir şey olmasın da. Benim üzülmemin ne değeri var... Üzülürüm tabii... Sana bir limonata yapayım...

Güler sesini çıkarmadı. Yalnız kalmak istiyordu. Yalnız kalıp düşünmek istiyordu. Fuat meğer sandığından da karışık, didişken ruhlu insanmış; kendine güveni meğer ne azmış. Fuat'ın bu yanını nasıl olmuş da anlayamamıştı? Demek gözlerindeki o uçsuz bucaksız hüznün, o dalgınlıklar, o okuma düşkünlüğü hep o yüzdenmiş. Tahsiline devam edememesi onda öyle bir duygu yaratmış.

Doğru mu düşünüyordu acaba Güler? Ya yanılıyorsa? Sonra başka bir mesele daha var: Fuat kendine karşı da samimi olmayabilir, kendim yanlış tanıyabilir.

Hem bunları niçin yüzüne karşı söylemedi de böyle defterlere yazdı? Okuyacağını nereden biliyordu? Şüphesiz bilmiyor, içini dökmek için yazmıştır. O halde samimi. O halde, o uzak yerlere gitmek bahane... Nasıl olur?

Kaçmak istedi Fuat, buna şüphe yok. Gösterdiği sebeplerin hiçbiri de inanılır gibi değil. Hem birbirini tutmuyor, hem beni kandırıyor. Peki, nedir bu işin içyüzü?

Güler'in aklına bir şimşek çaktı. Sakın Meliha'yı sevdiği için... Sakın bunun için kaçmış olmasın. Neden olmasın? Belki hâlâ Meliha'yı seviyor, onsu yapamayacağını anladı, açıkça söyleyemedi, buna cesaret edemedi. Bir iş alıp gitti. Yola çıkınca da pişman oldu. "Beni unutma..." diye telgraflar. Şimdi anlaşılıyor. "İmza Fuat Sait." En sıkışık zamanda bile iki adını yazmayı unutmaz. Budala mı ne? Budala olmasa Meliha'ya tutulur muydu? Meliha ona hiç aldırılmaz, yüz vermez. Herkesten bütün erkeklerden ilgi bekleyen bir kız. Ne istediğini bilmeyen, biraz da yapmacık bir kız. Üstelik şımarık da, Fuat'ı anlayacak tabiatla değildir. Fuat'ın iç dünyasını değerlendiremez o. Fuat da herhalde bunu anlamıştır. Gene de onunla ilgilenmekten kendini alamamasına ne demeli? Meliha erkek tavırlıydı,

41

pantolon giyerdi, küfürlü konuşurdu. Güler bunların yapmacık olduğunu anlamıştı. Fuat, böyle bir tipi ona tercih eder miydi?

Her şeye rağmen Fuat hakkındaki ilk intibai doğrudu. Fuat romantikti, gerçekler dünyasında yaşamıyordu, kadınları tanımıyordu. Tamsa böyle davranabilir miydi? Seven bir kadın için ufak tefek eksiklerin ne önemi olurdu? Güler hepsine razı idi, razı olmuştu. Fuat isteseydi. Güler hemen bugün bu odaya yerleşirdi. Küçük de olsa bir ev, bir odalı ev, onun evi, kocası ile beraber oturacağı, çalışacağı, yemek pişireceği, kocasına bakacağı bir ev... Bundan daha çekici bir şey yoktu onun için. Üniversite, arkadaşlar, konuşmalar, spor... Hepsi hepsi kilometrelerce geride kalıyordu. Çocukluktan canım onlar.

Bana bu hayatı layık görmüyormuş. Ne yanlış bir düşünce. Bir kadın için (kendine kadın demek hoşuna gidiyordu) sevdiği erkekle bir arada olmaktan daha güzel ne vardır. Yoksulluk çekeceklerinden mi korkuyor? İkisi de sapasağlam insanlardı. Gerekirse Güler de çalışırdı. Hem neden çalışmasın. Üniversite bitince çalışmayacak mı? Çalışmak onun için korkunç, kaçınılacak bir şey değil ki... Hatta Güler bunu biraz da kendini, kendi hürriyetini düşünerek istiyordu. Bu bencilce biraz. Fuat'a karşı bile, bile ne demek, asıl ona karşı hürriyetini korumak istiyor. Yeni kızların annelerinden övüne övüne ayrıldıkları yerlerden biri de burasıdır. Okumakla evlenmek birbirine karşı iki iş değildir.

Düşünüyor Güler... Üniversiteyi bitirsem... Hatta Avrupa'ya gitsem, okusam, sonunda evlenecek değil miyim? Sonunda bir erkeğin karısı olmayacak mıyım? Benim daha çok okumam, belki daha yüksek mevkilerde bir adamla evlenmemi sağlar. Ama sevmediği biriyle evlenemez ya. Güler de sevdiği adamı bulduğuna göre, onu kaybetmemek için yapamayacağı, feda edemeyeceği bir şeyi yoktu. Tabii çamaşır yıkar, ütü yapar, yemek pişirirdi. Her kadın yapıyordu bunu. Tabii yapmayanlar da vardı. Ama onlar,

42

birtakım imkânları olduğu için sanki daha mı mesuttular? Saadetin başı sağlık değil miydi? İşte Fuat gittiği için, birtakım kuruntulardan dolayı gittiği için Güler bedbahttı. Şimdi ona dünyanın hazinesini verseler mesut olamazdı.

- Kızım biraz geciktim, evde limon kalmamış, bakkala kadar gittim.

- Niçin zahmet ettiniz? Bana söyleseydiniz ya... Sonra limonata içmem şart değildi ya...

Güler limonatayı içti. Sonra kalktı. Nerdeyse akşam olacaktı. Şimdi kederli

değildi o kadar. Tuhaf bir suçluluk hissediyordu. Fuat'ın yatağına son bir defa baktı. Onların yatakları olmamıştı bu yatak. Niçin? Fuat'ın anlaşılmasız, acıip tabiatından. O yumuşak ruh içinde bu kadar güç . durumları yaratan nedir? Kendi üzerine niçin böylesine eğilmiş? Hayatını tecrübe tahtası mı sanıyor? Uzanıp tutuverecekleri yerde olan mutluluğu niçin kendisinden uzaklaştırıyor? Çocuk tabiatlı mı? Yoksa okuduklarını kafasında fazla mı büyütüyor? Karşısındakinin her şeyden önce bir kadın olduğunu niçin düşünemiyor?

- Ben müsaadenizi rica edeceğim.

- Bu gece istersen burada kal kızım. Fuat'ın yatağında yatarsın.

Fuat'ın yatağında yatmak mı? onun kokusunu duyup kendisine dokunmamak. İstemek fakat dokunamamak. Buna dayanamıyordu.

- Hayır efendim, kalamıyacağım. Yurdun nizamlarına aykırıdır. Allahaismarladık.

Kadının elini öptü, çıktı.

Aynı yoldan yürüye yürüye Sıhhiye'ye geldi. Otobüse binmek istemiyordu. Yalnızken kendisini daha kuvvetli hissediyordu.

Güler'i o gece arkadaşları çok neşeli gördüler. Ne olmuştu? Yoksa geri mi dönmüştü? İlkın Sacide far ketti bunu:

- Seni çok iyi görüyorum Güler. Ne var ne yok? Fuat'tan yeni bir haber alabildin mi?

- Hayır, sabahki telgrafi biliyorsun. Başka birşey yok.

43

- Seni çok iyi gördüm de... Film nasıldı? Güzel miydi?

- Bilmem vallahi, ben de yarıda bırakıp çıktım. Bildiğimiz kovboy filmlerinden biriydi. Fuat'ın annesini ziyarete gittim.

Güler, Fuat'ın odasında okuduğu yazıdan bahsetmek istemedi. O bir sır olarak kalacaktı. Fuat'a bile açmayacaktı bunu. Eğer o döner gelirse, kendisine döner gelirse belki o zaman. Hayır hayır, hiç bahsetmeyecekti. Ama evlendikleri gece bahsetmek güzel olurdu. Çok güzel olurdu hem de. "Fuat Sait Bey, bana yazıp da göndermediğiniz bir mektubunuz olacak. Lütfen onu bana verir misiniz?"

Kimbilir ne çok şaşıracaktır. Belki hemen hatırlamaya-caktır. Güler bir bir hatırlatacak:

"Canım hani, sizin ciddi ve büyük bir kararınız vardı: Beni sınanan bir karar; Ben sizi unutursam, siz de beni istemeyecek, benden vazgeçecektiniz. Bakın sizi bekledim, önünüzde diz çöküyorum; Bana armağan olarak o mektubu lütfeder misiniz? Yoksa beni bu armağana layık görmüyor musunuz?"

Gene hatırlamazsa:

-"Hani ben sizin için bir tek değil bir çoktum. Yoksa benim bilmediğim Güler'ler de mi var? Mektubu onlardan birine mi yolladınız?" diyecektir.

O kadar aptal değildir ya benim Fuat'ım, elbette hatırlayacaktır. Nasıl koşacaktır bana, kucaklayacaktır beni. Ben gözlerimi kapayıp bekleyeceğim. Beni kendi eliyle soymasını isteyeceğim, "Ben hiçbir şeye karışmıyorum, herşeyimi çıkar bakayım: Önce ayakkabılarımı, sonra çoraplarımı, sonra gelinlik elbisemi." Acaba o günü görebilecek miyim? Sonra "amma da hoyratsız" diyeceğim. İçimdense daha hoyrat olmasını isteyeceğim. "Sen bütün kadınları böyle mi soyuyordun" diyeceğim. Zavallı Fuat kimbilir nasıl utanacaktır. "Dur" diyeceğim, sutyen öyle çıkarılmaz: "İlkin sırtımdaki düğmelerini çöz, sen de çok beceriksizsin." Ah o zaman çok çok başarısız olsa. Hiç bir şeyimi çıkarmasa. Parçalasa bütün üstümdekileri. Beni de parçalasa, ezse,

44

dağıtsa, lokma lokma koparsa: Bilseydim böyle sersemce şeyler düşündüğünü, nasıl yakasından tutar sürüklerdim onu. O gün yapardım belki de. Bana Şekspir'in melekerinden bahsettiği gün. Kapıyı kilitler, kitabı elinden alıp sepete atar, tutar saçlarından, başını önüme eğdim: -"Çıkar şu ayakkabılarımı" derdim. Hık mık diyecek olsa -"Çıkar diyorum sana sersem." Çıkarırdı, - "Dur bakayım daha bitmedi, üstümde ne var ne yok hepsini birer birer çıkar." Yapamazdı bunu biliyorum. Çok ileri gitmek de doğru olmaz. Utanırdı. Utanmak da değil, başka birşey. Ne olduğunu ne olacağını anlıyamazdı. Ben kendim soyunurdum, çırılçıplak olur; girerdim yatağına. Artık o da ahmak değil ya, yanıma gelirdi - "Sen de benim gibi soyun" derdim, "böyle olmaz."

Acaba Fuat hiç çıplak kadın gördü mü? Nerde görecekti, kitaplarda görmüştür belki de, ama onun okuduğu kitaplarda bulunmaz öyle resimler. Ben de neler düşünüyorum! ayıp ayıp!

- Sacide'ciğim, canım dans etmek istiyor benimle dans eder misin?

Güler, Sacide'nin cevabını beklemeden; kolunu yakaladı ve bir elini onun beline doladı, ıslıklarla eski bir tangoyu çalarak yurdun koridorunda dönmeye başladı. Ona birkaç madalya kazandıran kuvvetli geniş sağ eli, Sacide'yi kuş gibi uçuruyordu. Sacide şaşırmişti: Ne oluyordu Güler'e bu akşam? O bitti, bu defa Büyük Vals'i çalmaya başladı. Nişan gecesi bununla başlamışlardı dansa.

- Sacide'ciğim sen benim kavalıem ol.

- Olur Güler.

Kendini bıraktı Sacide'ye. Elinden geldiği kadar hafif olmaya gayret etti, bir tüy gibi hafif. Oldu da. Sacide bile buna hayret etti. Bu atlet arkadaşı, bu boylu poslu, uzun kalın bacaklı güçlü kuvvetli kız nasıl oluyor da böyle güzel uyabiliyordu müziğe? Spor gerçi Güler'in bedenini biraz sertleştirmişti ama, o kadın zerafetini ve inceliğini korumasını bilmişti. Annesine olan hayranlığı, ona benzemek, onun

45

gibi olmak arzusu, babasının yapısını almış olmasına rağmen, içli, hassas bir kız olmasını sağlamıştı onun. Görünüşünden kolay anlaşılmazdı: Yakından tanımak gerekirdi Güler'i...

- Sacide?

- Evet Güler.

- Çok mesudum kardeşim.

- Öyle misin gerçekten? Çok seviniyorum.

- Bilmem, herhalde öyleyim. Öyle olmam gerekir. Daha ne isteyebilirim. Seni yordum. Ben de yoruldum. Haydi yeter artık.

Dansı bıraktılar. Güler çalışma salonuna doğru yürüdü. Baktı kapıdan: Pek çalışan eden yoktu. Arkadaşlarının çoğu küçük topluluklar yapmışlar, konuşuyorlardı. Bir iki kişi okuyan vardı ama, onlar da konuşanlardan şikâyetçi değillerdi. Güler en köşeye gitti. Sacide'yle birer tabure alıp oturdular.

- Fuat beni seviyor Sacide, bundan ötürü mesudum, bu gece böyle.

- Sevdiğini ben de biliyorum kardeşim.

- Ah bilemezsin Sacide'ciğim, bilemezsin. Ben bile bilemiyorum, anlayamıyordum, bu kadar sevilleceğimi düşünemiyordum. Nasıl düşünebilirdim: Öyle ayrı şeyler ki, biraraya gelmesi akla sığmaz düşünceye aykırıl görünür. Ben, ben çok sevdiğim için yalnız bırakılmış bixkizim. Fuat beni çok sevdiği için bıraktı gitti. Bu aşkın sona artık tamamen benim irademe bağlı bir şey. Bunun böyle olmasını o istedi. Düşün kardeşim: Sevilmek ve bırakılmak. Bu iki kelime böyle nasıl yanyana gelir. Doğrusu bu benim şimdiye kadar anlayışımın dışında bir düşünceydi. Seven ister, değil mi? Sahip olmak ister o ise sevdiği için istemiyor. Beni mesut edemeyeceği düşüncesine kapılmış, işte bu yüzden beni böyle bırakıp gitti. Teklif edilen vazifeyi, mecbur olmadığı halde kabul etti. Asıl sebep bu, ötekiler önemli değil. Bugün anladım. Ama hayır hayır, yanılıyor. Beni ondan başka kimsenin mesut edemeyeceğine inanıyorum.

46

Bu inancımı ona belli edeceğim. Doğruluğuna onu da inandıracam. Gerçek bu Sacide, onun gerçeği bu. Bakalım ben ne yapacaktım? Bu ayrılığın sonunda onu unutacak, ondan vazgeçecek miyim? Bunu merak ediyor. Onun etkisinden kurtulunca da onu sevecek miyim? Ne çocukça düşünce, değil mi?

- Pek değil Güler. Sana bir şey sormama izin verir misin?

- Tabii sorabilirsin, benim en yakın arkadaşım sensin.

- Başka sebep olmadığına emin misin?

- Tabii eminim, niçin olmayacaktım?

Güler, Sacide'nin kendisine inanmamasına gücendi. Yoksa bu kızın anlayışına güvenmekle yamldım mı diye düşündü. Ona açıldığı için pişmanlık duyar gibi oldu. Ama haksızlık etmemeliydi. Sacide iyi bir kızdı. Bu durum mantığına aykırı gelebilirdi. Bunu açıklaması, samimiyetini doğrulayan bir şeydi. Sacide de bu soruyu sorduğuna pişman olmuş gibiydi. Fakat Güler'in söylediklerinin dışında kalan bir sebep var gibi geliyordu ona. Güler birdenbire araya giren soğukluğu dağıtmak için:

- Bana inan Sacide dedi, bu böyle.

- İnanıyorum Güler.

- Hayır inanmıyorsun bunu biliyorum. Ama inanmanı rica edeceğim. Ben şu anda çok ciddi kararlar vermek durumuna geldim. Ya hemen, ya hiçbir zaman. Aşkımın tahsilim arasında bir tercih yapmam gerekiyor. Böyle güç bir durumda hiç kalmamıştım. Bu benim olgunluğumun, daha açığı yaşımın, tecrübemin bilgimin üstünde bir şey. Ne yapacağımı kestiremiyorum. Bu durumda kimden yardım isteyebilirim? Hiç kimseden tabii. Bu sadece benim meselem, benim tek meselem.

Sustu. İçinden, "Annem sağ olsaydı, ah anneciğim sağ olsaydı, benim elimden tutar, bana yardım ederdi." diye geçirdi. Kaşlarını çattı, ağzını sımsıkı kapadı, azı dişlerini azı dişlerine bastırdı ve bir noktaya bakarak durdu düşündü düşünemedi. Stadda, disk tam elinden çıkarken, yüzü

47

böyle gerilirdi.

Sacide Güler'in bu halini, bu konuşmalarını Fuat'ın evine gitmesine bağlıyordu. Herhalde Fuat, annesine bir-şeyler söylemiş olacak diye düşünüyordu. Arkadaşına artık sual sormaya cesaret edemiyordu. Güler'in kendisini anlayışsız bulduğunu hissetmişti. Bir şey bilmiyordu ki, bildiklerinin çerçevesi içinde böyle düşünüyordu, düşüncesi buydu. Bilmediği, Güler'in sakladığı başka şeyler varsa, kim bilir...

Bir sessizlik oldu. Sacide, Güler'in derin düşüncelere daldığını görünce onu yalnız bırakmayı doğru buldu.

- Ben müsaadeni rica edeyim Güler. Yemekten evvel eve mektup yazacağım.

- Nasıl istersen kardeşim.

Güler, acaba ben de babama durumu yazsam mı diye geçirdi aklından. Babasının ne cevap vereceğini biliyordu. Nişanlandığını bile yazmamıştı. Babası bu konuda, bu konularda uzun uzun konuşmuştu onunla. Değişmesine imkân olmayan düşünceleri vardı. Okumasını ille okumasını istiyordu. Nişanlandığını, duysa kıyameti koparır, işini gücünü bırakır gelirdi. Öyle sanıyordu Güler. "- Kızım" demişti ondan ayrıldığı gün: "Üniversiteyi mutlaka bitirmelisin. Eskisi gibi değil, şimdi kadın erkek farkı kalmadı. Kadın da hayata karışıyor. Karışmalıdır da. Mesele yalnız bu değil. Kocana karşı hürriyetini korumak istiyorsan, okumalısın. Zengin değilim, ölürsem benden sana hiçbir şey kalmayacak. Yalnız bütün ömrümce edindiğim tecrübelerden çıkardığım neticeleri - ki bunların doğruluğundan şüphe etmiyorum sana söyleyeceğim şu anda baba olmanın

bütün sorumluluğunu duyarak konuşuyorum Üniversiteyi oku. Çünkü kızım, insanlar yalnızdır. Biliyorum içinden geçen düşünceleri, ama bana inan kızım yalnızdır insanlar. Ezilmemek istiyorsan kuvvetli olmalısın.

Herkese karşı bu böyledir kocana karşı bile. Seni büyüttüm bu çağa getirdim. Bunun için elimden geleni yapmadığımı söyleyemezsin. Ben de senden hiçbir zaman şikâyet

48

etmedim. Hoşuma gitmeyen hiç bir şey yapmadın. Spora merak sardın, engel olmadım. Kazandığın başarılarından dolayı da iftihar ettim. Her yıl iyi derecelerle sınıflarını geçtin. Ne de olsa benim gözümün önündeydin bugüne kadar; iyi kötü çözemediğin meselelerde fikrimi söyledim, sana yardımcı oldum. Bak Güler, Ahmet'le arkadaşlığının böyle bitmesine memnun olduğumu söylemeliyim. İtiraf ediyorum korkuyordum. Bu çocuk Güler'in okumasına engel olacak diye ödüm kopuyordu." Güler, "Ahmet'le, arkadaşlığımızın dışında, aramızda hiçbir şey geçmedi. Sizi temin ederim babacığım" demişti. Babası sözlerine devam etmişti. "Biliyorum. Ama beni hoş görmelisin. Bütün babalar endişeli ve evhاملıdır. Biraz kötümser düşünürüz. Evet Güler'im, üniversiteyi bitirmeni istiyorum. Bunu kendim için istemediğimi biliyorsun. Benim surda kaç yıllık ömrüm kaldı. Allanın kimseye beni muhtaç etmemesini dilerim. Bu dileğime sen de katılırsın sanırım Güler. Bunda sana bir sitem yok, anlıyorsun değil mi? Sadece kendin için kızım, kendi hürriyetin için. Bizi düşün Güler, annenle beni düşün. Bizim beraberliğimizde bir kusur gördüğünü söyleyebilir misin? Biz nasıl mesuttuk. Anneni kaybedinceye kadar da hiç bir gün ona saygısızlık etmedim. O da bana. Bu, inan kızım, annenden, çalışmasından ötürüydü biraz. Bilmiyorum ama, annen çalışmasaydı, münevver bir kadın olmasaydı kendisine aynı saygıyı gösterebilecek miydin? Şu anda kendime karşı da çok dürüst olmaya gayret ediyorum. Kendime sorduğum bu soruya pek öyle kolay "evet" diyemeyeceğim. Güler. İnsan saygıyı zorla elde edemez, karşımızdakiler onu bize kabul ettirirler. Artık büyüdün, seninle bunları konuşmakta bir mahzur görmüyorum: Evleneceksin, evleneceğin çocuğun benim annene gösterdiği saygıyı sana göstermesini baban olarak istiyorum. Bunun için de tahsilini bitirinceye kadar kendini kendinden korumalısın. Aklınla hareket etmeye gayret et, duygularının saldırılarına aklın karşı koymalıdır. Her zaman aklımız ve duygumuz beraber olmaz, olmuyor. İnsan

49

isterse, kendini korursa bu elde olan bir şeydir. Benim söyleyeceğim bu kadar kızım."

Babası geniş çerçeveli gözlüklerini çıkardı, gözyaşlarını sildi mendiliyle. Güler, o gün babasının boynuna sarılmış "Söz veriyorum babacağım kendimi korumaya çalışacağım. İnan bana." demişti. "Hadi gül ne olur benim bir tane babacağım." İhtiyar adam gözyaşları içinde gülümsemişti. Bir seksenden uzun, boyu kapı gibi, geniş, fakat yağlanmamış vücudu vardı. Çok az konuşur, hiç nasihat etmez, nasihat etmesini sevmezdi. Çocuklarının kendi tesirinden mümkün olduğu kadar kurtulmalarını, kişilik kazanmalarını ister, karşılaşılabilecek meselelerde kendi kendilerine karar verebilmeleri için, bir bunun için onları ezmeye gayret ederdi. Güler'e ilk defa böyle kesin bir şekilde fikrini söylemişti. Fakat içinden, bunun Güler için kolay olmayacağını üzümlere düşünmüştü. Güler, ne yazık ki kendisine benzemiyordu. Çok benzetiyorlardı, ama benzemiyordu. Baba, dürüst ve iyiydi. Ama karısının karşısında hep biraz yüzeyde bir insan olduğunu hissetmişti. Karısı, Güler'in annesi; çok hassas bir kadındı. Ona bir meselede fikrini söylerken durur, uzun uzun düşünürdü. Çünkü her zaman, her meselede, kocasından daha anlayışlı idi, daha geniş bir kıyaslamayla hareket ederdi, etmişti. Çok zarif bir kadındı. Faruk Bey'in onu incitmekten ödü kopardı. Ne kadar çalıştıysa karısı gibi olamadı. Bu yaratılıştan gelme birşey miydi? Mesela çiçekleri, hayvanları ona karısı sevdirmişti. Şimdi evinde bir kedi varsa, bu karısının yüzündendi. Hergün balkonun penceresine ekmekleri ıslatıp, ufalayıp serpiyorsa bunu ona karısı öğretmişti. Bazen üşenir, birkaç gün güvercinleri düşünmez, ama sonra birden bunun karısının hatırasına saygı noksanlığı, olacağını düşünerek üzülür, bir daha tekrar etmemeye kendi kendine söz verirdi. Kedilerin insanlara arkadaş olabileceği gerçeğini de karısından öğrenmişti. Hem de nasıl arkadaş! Candan. Kedinin eve dönünce bacaklarına sürtünmesi, adını söyleyince ses vermesi, oturduğu zaman kucağına çıkması, daha

50

daha her halinin güzelliğini karısı olmasaydı anlayabilir miydi? Nitekim karısı ölünce birçok eski huyları yeniden ortaya çıkmıştı. Demek birçok zaafının önüne, onun varlığı geçmişti. Oyun, bilhassa poker severdi gençliğinde, ama karısı bunu iyi karşılamadığı için vazgeçmişti. Şimdi bazı geceler eve geç geliyordu. Gerçi kendini mazur görecektensebepler vardı, daha doğrusu tek sebep, onun kaybıydı ama, bu acısını unutmak için yapacak başka şey mi yoktu. İçin için düşünürdü bunu. Ama bu daha kolaydı. Oyun ve içki. Başka şeyler için kendini sıkıntıya sokmak istemiyordu. Daha doğrusu karısına zevk veren zevkli olan birçok işler mesela, bahçeyle, çiçeklerle uğraşmak ona pek cazip gelmiyordu.

Karısı ölünce, çocuklarını yatılı okula verdi: Oğlunu sanat enstitüsüne, Güler'i liseye. Oğul, kendi işini, mesleğini sevmişti. Sanatı sevmişti daha doğrusu. O da başka bir şey söylemedi. "Sen bilirsin" dedi, o kadar. Ama Güler'in yüksek

öğrenim yapmasını istiyordu. Ama bunu Güler'in de istemesi gerekirdi. Baba, içini kemiren bir şüpheyi yenemiyordu:

Güler okumayacaktı, okuyamayacaktı. Belki karşısına sevebileceği bir çocuk çıkmazsa okurdu. Ama Güler'in duygulu yanını sezebilen biri çıkarsa bu çok zordu. Neden çıkmasındı? Çıkabilirdi. Güler güçlü kuvvetli olduğu için spora düşkünlük göstermişti. Kendini böyle şeylerle oyalaması güzeldi. Ama asıl Güler, yorgun düşünce beliren Güler'di. Staddan dönen Güler'di. Spordaki sertliği hemen siliniyor, annesinin bir benzeri oluveriyordu. Duygulu, hassas, şefkatli, babaya hiç benzemeyen, babasının da hayranı olduğu bir Güler.

Güler, İzmir'den ayrılırken, babası işte böyle kederli düşünceler içindeydi. Doktorluğun Güler'e en uygun meslek olacağını da o telkin etmişti. Ama Güler İzmir'den Ankara'ya gelince, sporla da ilgisi kesilince babasının etkisi büsbütün silinmişti üstünden. Kendi duyguları, kendi etkileriyle, içinden geldiği gibi hareket ediyordu. Karakterinin

51

bu yanıla yaşıyordu. Başka türlü olabilmek elinde değildi.

Ne güç işlerdi bunlar! Babama yazsam mı, yazmasam mı? Ne yapsam? Nişanımı da sakladım, bunu bile saklamışken şimdi damdan düşer gibi: "Babacığım ben okulu bırakıyorum. Sevdim, evleneceğim. Böyle mesut olacağım," nasıl diyebilirim? Ankara'ya geldi geleli işler hep ters gitmişti. Babasının istemediği şeyler olmuştu hep. Bir kere tıptan ayrılmış, Fuat'ın isteği üzerine felsefeye geçmişti. Babası öğretmen (eski sanat okulu öğretmeni) olduğu halde onun tıp tahsili yapmasını istemişti. "Çok büyük bir meslek kızım" demişti : "En iyisi ya tıp, ya da dişçiliktir. İkisinden birini tercih et." O da tıbbı tercih etmişti. Ama bir ay bile devam etmeden felsefeye geçmişti. Fuat'la arkadaşlığı yüzünden olmuştu bu. "Güler'çiğim," demişti Fuat, "seni elinde kuru kafalarla görmek istemiyorum, rüyalarını da iskeletler dolduracak. Ne olur vazgeç." En önemlisi, bir gün Fuat askerden gelince hemen evlenebilmeleri için, öğrenimin kısa sürmesi gerekiyordu. Fuat'la birkaç defa konuştuktan, onun beş altı mektubunu aldıktan sonra vazgeçer gibi olmuştu. Fuat'ta istemeyince, "Düşüneyim Fuat" demiş. Düşünmüş ve kararını vermişti. Sonra yurttaki arkadaşlarının çoğu da, tesadüf olacak, hep bu fakülteye gidiyorlardı: Sacide, Sevim, hepsi hepsi. O da fakültesini değiştirmişti. Bunlar beş altı ay gibi kısa bir zaman içinde olmuştu. Evet, hep babasının istemediği şeyler, mektuplarında, babasına yazdığı mektuplarda bunlara değinmemeye çalışmıştı. Gerçi babasının içine bir takım şüpheler düşmüyor değil ama, sormaktan da korkuyordu adamcağız. Öyle ya kızına "Ankara'da biriyle mi sevişiyorsun?" gibilerden nasıl sorardı?" Sonra ya

kızı, ya biricik Güler'i gerçekten birini seviyorsa? Ne büyük bir yıkım olurdu bu, "Yok, yok" diyordu adamcağız kendi kendine. "Güler derslerinden başka hiçbir şey düşünmüyordur. Bütün düşüncesi dersleridir muhakkak. Güler'im için kötü şeyler düşünmemeliyim."

Güler şimdi hemen karar vermeyeyim, daha aydınlık bir

52

kafayla düşünüyem, düşünmem doğrudur dedi. Oturduğu yerden kalktı. Yemek yedikleri salona geçti. Ötekiler yemeğe başlamışlardı. Sacide şöyle kenara çekildi, Güler'e yanında yer açtı.

Bu akşam Fuat'la baş başa olmak istiyordu. Birden, "Onun arkasından gitsem mi?" diye düşündü. İzmir'e gidemem, babam bunları duysa küplere biner. En iyisi. Dur bakalım yağma yok, öyle çabucak karar vermek yok. Başımı elime dayayıp düşünmeliyim. Kimseye haksızlık etmemeliyim. Babacığım ya çok üzülürse? Babamı üzmeden de Fuat'la evlenmeme imkân yok. Bu da mesut olmuyayım demek gibi bir şey. Acaba babamın dediği gibi okumazsam, bir meslek sahibi olmazsam evlilikte saadete eremez miyim? Fuat'ın da yüksek tahsili yok. Ama bir işi var, geçiniyor. Ben de öyle bir iş bulurum. Daktilo öğrenirim. Bir şirkete, ya da bir bankaya girerim. Şimdi banka da çok, boyuna yenisi açılıyor, elbet iyi bir iş bulurum. Canım iyi olmasa da ne olur? Biraz sıkıntılı bir hayat yaşarız biz de. Herkes nasıl yaşıyor? Sonra Fuat'da artık 'olgunlaşır' yazar olur. Belki onun yazdıklarından da bir parça birşey kazanırız. Ben daktilo öğrenirsem onun yazdıklarını daktilo ederim. Bir bakıyorsun. Fuat Sait Bey, ünlü bir romancı olmuş, kitaplarının beşinci, altıncı baskısı yapılıyor. Eserleri yabancı dillere çevriliyor. Belki Avrupa'ya bile gideriz. O zaman ben Fuat'ın sekreteri olurum. O söyler ben yazarım. Sesini ne çok özledim. Bana ne güzel "Güler'im" derdi. Surdan seslenirse ne olur! "Güler'im" dese "Ben geldim dayanamadım geldim işte." Bu bizim yurdun balkonuna çıkmak için de itfaiye merdiveni lazım. Nasıl çıksın çocuk? Kapıya gelse beni çağırırsalar, Fuat Bey geldi deseler! Bakalım mektubu ne gün gelecek? Dur bakayım, hesaplıyayım: Yarın akşam Kars'a varacak, hadi o akşamı bırakalım, yol yorgunluğu filan bana yazmadı diyelim. Yazsa iyi olur ya ama ertesi gün mutlak yazar. Bugün ne günlerden: Çarşamba. O, Perşembe günü de yani yarın da yolda. Bana Cuma sabahı yazacak. Amma da

53

Geç. Cuma yazdığına göre Pazartesi alırım. Bugünü saymazsak: Perşembe, Cuma, Cumartesi, Pazar, Pazartesi. A Pazartesini niye sayıyorum, mektubu o gün elimde. Demek dört gün var şurada. Çabucak geçer. Çabucak geçer mi?

İşte bu biraz zor.

Ne yapacağını bilemiyordu. Sabah olunca. Mektep can sıkıcı, arkadaşlar kendi havasında, bu Ankara'nın da ne kışı belli, ne baharı. İyi bir günde insan, bir genç kız nereye gidebilir? Çiftliğe. Dikmen'e Baraj'a yalnız başıma gidemem ya. Kafa dengi arkadaş da bulunmuyor ki. Senin canın ister onun istemez! Ama Fuat'la her zaman aynı şeyleri isterlerdi. O sinema mı istiyor, Fuat da sinema; o konser mi istiyor bu cumartesi konsere gideyim bari - o da konser. Onun canı yürüyüş mü, onun da. Ne uysal çocuktu, her şeye peki derdi. Beni hiç kırmamıştı. Niye gittin be. Ben ne yapacağım şimdi burda? Bana, kalıp da akıl öğreseydin ya:

Babamın dediğini mi yapayım, yoksa seninle evleneyim mi? Ha, ne dersin acaba? Tamam oldu şimdi. Buldum buldum.

Güler meseleyi halletmişti. En iyisi buydu: Fuat'a yazmak. Bana bak, demek, sen beni istiyor musun, yoksa istemiyor musun? Haydi cevap ver. İstiyorsan al, işte seninim. Beni ne yaparsan yap. Seninim, beni istiyorsan orada hemen hazırlığa başla, yok yok, vakit geçirmeye gelmez, bana sadece gel de. Üç gün sonra karşıdayım. Sonra oradan dönünce beraber İzmir'e gideriz. Elele. Babam işler böyle olunca ne yapabilir? Bir kere Fuat'ın yanında birşey söylemez. Benim babacığım terbiyeli bir adamdır. Fuat'ı takdim ederim: Zevcim Fuat Sait. O annemden hep zevcem diye bahsederdi. Hoşuna giderdi bu laf, kocamdan daha hoşuna gider. Kocam zaten pek güzel bir kelime değil. Ben evlensem de Fuat'a hep sevgilim diyeceğim. O da bana öyle desin. Hep sevgili kalmak ne güzel. Ama böylesi de değil müsaadenizle. Fuat'a belki güzel geliyor ama, beni hiç açmıyor bu sevgililik. Yetmiyor bana. Ben mücadele istiyorum. Koşmak sıçramak, tırman-

54

mak, yorulmak sonra. Fuat yürüyüşe kadar var. Ama yüzmeyi severim, demişti. Pek fena da yüzmem filan gibilerden konuşuyordu, benim gibi yüzemez, kimbilir ne biçim kulaç atıyordur! Beraber bir yüzelim de bakın onu nasıl takıyorum. Onun bir defa beni böyle üzme ne hakkı varmış, hepsinin hesabını soracağım ona. Tamam şimdi. İlkine ona yazayım, geliyorum ben diyeyim, o kadar. Gelme mi diyecek bana? Kars'ta evleniriz, kışın da beraber buraya döneriz. Babama, olan "durum vaziyetlerini" de beraber kararlaştırırız. Tamam oldu. Oldu mu acaba? Durun, bir daha baştan yapacağımı birer birer tekrar edeyim. Bir: Fuat'a mektup yazacağım, mektup mu yazsam, telgraf mı çeksem. Telgraf çekeyim. Ben geliyorum Fuat diyeyim. İkincisi: Kars'ta evlenelim. Ne yapalım, ben babamdan habersiz nişanlandım, o da annesinin yokluğunu sebep gösteremez. İsterse annesini de çağırırın. Ama o kadar beklemek için vaktimiz

yok. Evet, ben doğru Kars'a gitmeliyim. Telgrafımın cevabını beklemeliyim tabii. Daha önce de ondan mektup gelecek. Onu da okumalıyım. Adresini filan öğrenirim. Sonra tren gününü, saatini öğrenirim. Bilet kaç lira acaba? Param yetişecek mi? Ya yetişmezse kimden borç alabilirim. Bu şehirde de kimseyi tanımıyorum. Fuat'ın annesinden istesem. Doğru olur mu? İsteyemem, mümkün değil, sıkılırım. Fuat'a bildirsem mi? Bilet paramı gönder geliyorum diye yazarım. Fuat'a da ayıp olmaz mı. Dur bakalım kaç liram var. On, yirmi, otuz, kırk, kırkbeş, kırkyedi buçuk, bozuklarla beraber elli. Ayın da bugün daha 19'u. Aybaşına 11 gün var. Bursumu alsam da mı gitsem? Çok geç olur. Başka birşey yaparım. Sacide'den borç alırım, o benim bursumu alır. Acaba onda da var mı? Bilmem. Belki başkasından buluruz. Ama iş bilete kalsın. Ben kararımı verdim ya. Yaşasın.

Güler, Fuat'tan gelen mektupları dolabında sakladığı yerden çıkardı. Sakladığı yerden, evet. Dolap kilitli olduğu halde, kimbilir ne olur ne olmaz diye onları artık kullanma-'dığı bir çantanın içinde saklıyordu. Oldukları gibi, zarfla-

55

rıyla. Zarfları da ilk mektuptan son mektuba kadar numa-ralamıştı. 1, 2, 3, 4, 5, 6 tam 67 mektup. Desteyi olduğu gibi aldı. Yastığının altına koydu. Soyundu bir güzel. "Dur" dedi bir de sigara tütüreyim. Sigara içmezdi, ama dolabında bulundururdu, efkârlı günler için. Gelincik paketini aldı, çıkardı ve yaktı bir sigara. Saate baktı, sekiz buçuktu. Şöyle böyle birbuçuk saatim var. Onda çocuklar gelirdi belki. Onların görmelerini, Fuat'ın mektuplarını okurken görmelerini pek istemezdi. Bu yüzden geceleri, herkes uyuduktan sonra, ya da kimse gelmeden okurdu. Böylesi güzeldi. Çünkü Fuat'ın satırlarını okurken kendi kendine güler, hüzünlenir, söylenirdi bile. Başkalarının yanında olmazdı bu tabii. Duygularını yalnızken açığa vurabiliyordu. Fuat'ı da yanında hissedebiliyordu. Kimseler olmayınca ona hitap edebilirdi. "Gerçekten mi?" diye sorabiliyor, "Ben de, bende öyle düşünüyorum" diyebiliyor, "A bu kadarı da olmaz sen beni aldatıyorsun galiba" diye söyleyebiliyordu. Güler ilk defa yalnızlığını seviyordu, arıyordu. Eskiden hep isterdi yanında biri olsun, konuşsun, anlatsın. Şimdi de istiyordu, ama yalnız Fuat'ı istiyordu. O olmayınca da onunla başbaşa hissetmek için kendini, hissedebilmek için, kimseler olmasın istiyordu. Kimseler yoktu. Yatağına kuruldu, çıkardı mektupları yastığının altından, l'inci mektubu aldı, ötekileri gene, yerine koydu. Bu en çok okuduğu mektuptu. İlk mektuptu.

Mektubu yatak odasında bir kere daha okumuştı.

Burada yepyeni bir insanla, yepyeni bir insanın duyguları düşünceleri ile karşılaşılıyordu. Mektubu görünce içinde olanları hemen hemen ezberlediğini

düşündü. Bu mektubun geldiği günü hatırladı. Sacide postacıdan almış Güler'e vermişti. Çalışma salonunda yüksek sesle: "Güler, sana Fuat Sait Bey'den bir mektup var" demişti. Tanıştıklarının ertesi günüydü. Hani o Fakülte'den çıkıp geldiklerinin, gelirken de Gençlik Parkı'nda bira içtiklerinin ertesi günü. Demek Fuat bu mektubu o gece yazmıştı. Fuat'ı Sacide ve birkaç arkadaşı kadar bile tanımıyordu. Arkadaş-

56

ları Fuat'la daha eskiden tanışıyorlardı. Sacide de tabii. Onun için Sacide:

- Oku bakalım Güler, neler yazıyor!...

Deyince: "A olur mu?" diyememişti. Okumuştü istemeye istemeye. Yarabbi bu nasıl mektuptu! Daha dün tanışmışlardı. Tıpatıp Güler'in duygularına uygun düşüyordu yazdığı şeyler. Kırk yıllık ahbapmışlar gibi, yürekten şeyler yazıyordu. Sacide:

- Daha dün tanışmadınız mı ayol, neler de yazmış diyordu.

Öteki arkadaşları da manâlı manâlı gülmüşlerdi. Güler hiç sesini çıkarmamış, kızarmış, utanmış, fakat Fuat'a hiç kızmadığı gibi, onu daha bir sevmiş, mektubu yüksek sesle okuduğuna pişman olmuştu. Fuat, böyle herkesin içinde okuyacağını bilseydi, yazar mıydı? Yazmazdı tabii. Niye okumuştü? Keşke okumasaydı. Mektubu katlamış cebine koymuş, çıkıp gitmişti salondan. Yatak odasına gidip bir daha kendi kendine okumuştü. Ne güzel mektuptu. Acayıplik neresindeydi yazdıklarının? İçten şeyler yazıyordu. Ne yazsaydı istiyorlar? Gazete ağzıyla mı, yoksa hanımlı, efendimli, resmi bir dille mi? Öyle yazsaydı bakalım Güler'in hoşuna gider miydi? Onlara da ne oluyordu sonra? Sacide'ye içerlemişti epeyce. Ne vardı mektubu açıklayacak. Tekrar tekrar okumuştü bu 1. mektubu. Fuat burada doğduğu memleketten bahsediyor, o deniz kıyısındaki kasabayı canlandırıyor. Uzun balıkçı kayıklarını, balığa çıkışlarını, bazan tepeleme balık yüklü döndüklerini!... Bazan da uzun zaman sonra boş döndüklerini anlatıyordu. O zaman balıkçıların nasıl üzüntülü olduklarını, vursalar bir damla kanları akmayacağını filan. Sonra ilkokulu okurken sıkıntılı, yoksul günlerini, annesini, annesinin nasıl onları bir de ağabeyi vardı Fuat'ın: Amerika'da tahsilde okutmak için didindiğini, annesine olan sevgisini; sanki kendisiyle konuşuyormuş gibi anlatıyordu. "Seni de sevdiklerimin yanına koyabilir miyim Güler?" diye soruyordu. Nesi tuhaftı bu mektubun. Güler bu

57

mektubu çıkardı. Bu, pulsuz bir mektuptu. Buluştukları gün eline vermişti Güler'in. O da oturdukları pastahanede hemen açmış okurken: "Ne olur Fuat" demişti başka yere bak, benim yüzüme bakma, utanıyorum. Mektuplarını okurken, Fuat bile olmasın isterdi yanında. Ama işte o gün sabredememiş, okumuştur. Fuat'ın bu mektubu gene çocukluğundan o günlerin güneşli güzelliğinden söz açıyordu.

İlkokulda çıktığı müsamerelerden, uçurtmalardan, uçurtma yağmalarından. Ağabeyisinin ona uçurtmasının ipini tutturmasından. Hele bir gün mahallenin çocuklarının onların uçurtmasına usulca sokulup jilet attıklarını uzun uzun anlatmıştı. O gün nasıl uçurtmanın ardından ağzı açık baka kaldığını... Çok çok candı Fuat. Bu mektubu da satır satır biliyordu. 3. mektupta yeni okuduğu bir kitaptan bahsediyordu. Sevmişti bu kitabı, Güler'e de okuması için tavsiye ediyordu. O kitabı okumuştur sonra Güler, sevmişti de. Sonra üzerinde konuşmuşlardı. Dördüncü mektup: 29.12.1945 tarihini taşıyordu. Yılbaşına iki gün kala yazılmıştı. Yılbaşını birlikte geçirmeyi teklif ediyordu: "Ömrümüzden bir yıl daha geçti" diyordu. Sanki çok ömürleri geçmiş gibi. Yılbaşında beraber olmuşlardı. Güler çok mesuttu o gece! Şu mektuplardan bir tane çekeyim, bakayım şansına ne çıkacak? dedi. Gözlerini kapadı ve çekti. Son mektuplarından biri çıktı Fuat'ın. Nişanlandıklarından bir hafta sonra yazılmış Fuat'ın bu mektubunda birtakım endişeler seziliyordu. Okurken ağlamıştı, Güler bu mektubu:

"Güler'im,

Aklıma korkunç bir düşünce geldi. Ya benden ayrılırsan, ya artık beni görmek istemezsen? Ne yaparım diye düşündüm. Söyle, Güler 'çiğim ne yaparım? Önümüzde uzun yıllar var. Ben hep burada olmayacağım. İki yılım askerde, kimbilir nerelerde geçecek. Belki de bir dağ başında. O zaman gene beni sevecek misin? Karlı kış günlerinde rüzgâr rüzgâra vururken, içtiğin sıcak çorba boğazından, bensiz, geçebilecek mi? Bana yün çoraplar öreceksin askere

58

giderken? Ayaklarım senin elceğizinle ısınsın isterim. Ya beni unutursan: Bunu düşünmek bile beni dehşete düşürüyor. Bu dünyada sensiz olmak... İşte buna dayanamam. Dayanıyor görünürüm belki ama, dayanamam. Seni kaybedince belki gene yaşarım.

Ama sevincimi yitiririm. Sen benim yüreğimin sevincisin Güler. Bunu böyle bil. Seni kaybedersen, öyle bir karanlık çöker ki dünyama, ölüncüye kadar, karanlıkta kalırım. İnan, aklım hep sende kalır. Belki hayatıma başka kadınlar karışır, belki o ağır hayatı taşımaya devam ederim: Ama artık ölüyümdür. Gözlerim, her yerde, kalabalık içinde seni arayacaktır. Öyle kötü olurum ki

Güler sen olmazsan, başkasını seversen, bunu anlatamam. Hep bundan korkuyorum.

Haksız da değilim, senin ayrı bir çevren, bir okul çevren var. Orada benden daha çok beğeneceğin insanlar çıkabilir karşına. Yokluğumda onları, daha kolaylıkla benden mükemmel insanlar olarak görebilirsin. Ben o zaman ne yaparım? Bunu düşünmek bile istemiyorum. Perişan olurum. Aklıma bile gelmeyecek hallere düşerim. Keşke seni hiç tanımasaydım. Benim olmasaydın, o zaman seni kaybetmek korkusu da olmayacaktı içimde. "Başkasını seversin b'elki" diye düşünme Güler. Belki sevdiğimi sanırım, ama bu mümkün değildir işte. Her zaman senin hatıranı dönük olur yüzüm. Bu acıyı içimden hiçbir başka şey alıp götürmez. Bilmem ne yapayım ben?

Evet ağlamıştı Güler, bu mektubu okuyunca. Gözyaşlarından mektupta yer yer mürekkep lekeleri olmuştu. O da o gün hemen ona yazmıştı:

"Fuatcık, beni kaybetmekten korktuğunu yazıyorsun. Bunu nasıl düşünebiliyorsun. Sana nasıl inanıyorum bilemezsin. Sen benim için azizsin, kilisenin azizleri kadar sana inanıyorum. İster misin önüne bir mum dikeyim ve sana ibadet edeyim."

Fuat, Güler'in adını bir türlü telaffuz edemezdi. Türkçe gibi Despina derdi, doğrusunu söyleyemezdi. Ona birkaç

59

Rumca cümle öğretmişti Güler, mesela: Kali nihta hrisomu pedi (iyi geceler benim altın çocuğum.) Fuat bunu da doğru yazamaz, doğru söyleyemezdi. Yabancı dil öğrenmeye pek kabiliyeti yok muydu ne?

Kapı açıldı, öteki arkadaşları girdiler. Güler elindeki mektubu sakladı.

Çok şükür cuma günü geldi. Geldi, ama sabahın erken saatlerinden gece yarısına kadar postacının yoluna bakan Güler'e beklediğini getirmedi: Fuat'tan mektup gelmedi, gelmedi. Dokunsalar ağlayacaktı Güler. El ayak çekildikten, herkesler uyuduktan sonra da uyanık, sapsarı, gözleri duvarın belirsiz bir noktasına dikili, bekledi bekledi. Acaba ona bir şey mi oldu diye düşündü, acaba adresi yanlış mı yazdı diye düşündü, acaba beni seviyor mu diye düşündü, akla gelecek gelmeyecek ne varsa hepsini aklından geçirdi birbir.

Cumartesi sokağa çıktı. Başiboş kararsız o sokak senin bu sokak benim dolaştı durdu. Canı istemediği halde pastahaneye girdi, pasta yedi. O, birçok dost

anırları olan yere. Öğleye doğru yurda döndü. "Belki! Kimbilir" diye. Yoktu yoktu. Kendini toparlamaya çalıştı, konsere gideceği aklına geldi. "Gitsem mi? Gitmesem mi?" gitmeye karar verdi, bir değişiklik olurdu hiç olmazsa.

Konserden çıkarken, Meliha'yı gördü. Doğrusu Meliha da onu görmüştü, hiç istemediği bir karşılaşmaydı bu. Meliha selam verdi ilkin:

- Merhaba Güler! Nasılsın?

- Teşekkür ederim siz nasılsınız?

- İyiyim. Yalnızsınız galiba. İsterseniz şöyle beraber yürüyelim?

Güler, Meliha'nın "sen" demesine, sonra yüzündeki alaylı ifadeye, sonra da bu teklife bir hayli içerledi, ama belli etmedi. Bir yandan da karışık birtakım şeyler düşündü. Birdenbire çok sakin:

- İyi olur, çoktan beri görüşmemiştik.

- Öyle oldu; birkaç gündür fakültede de görünmediniz?

60

Demek kendisiyle ilgileniyordu. Niye acaba dedi içinden. Sonra laf olsun diye sordu:

- İstasyona. Fuat'ı geçirmeye gelmediniz?

- Gelmedim. Ama Fuat bir gün önce zaten benimle veda-laşmıştı.

Güler, birden irkildi, tuttu kendini. Göz ucuyla Meliha'nın yüzüne baktı. Vurduğu darbenin sevincini aradı, fakat sakindi o. Bu kadar sarışın insanları hiç sevmezdi Güler. Onda nedense bir güvensizlik uyandırırdı bu tipler. Hiç sarışın arkadaşı yoktu, olmamıştı. Belki de istememişti. Bu kızını nasıl güzel bulurlar, anlamam dedi içinden.

Meliha, Güler'in konuşmadığını görünce, bir şeyler sezer gibi oldu. Aynı sükûnetle:

- Fuat'tan mektup aldınız mı?" diye sordu. Nedense senden size geçmişti.

- Bir telgraf aldım. Gideli kaç gün oldu? anca...

- Bana yazmış, dün akşam eve gelince gördüm. Doğru dürüst okuyamadım, ama Kars'ı güzel bulmuş, "Güler'e de yazacağım bu bitince" diyordu, demek vakit bulamamış. Otelden yazmış, "uçığa yetişsin diye daha dinlenmeden" diyor, durun bakayım, çantamda sanıyorum mektup...

Güler allak bullak oldu. Ama dişini sıktı. Gözleri kararıyor, başı dönüyor, Fuat'ın yüzü, gözünün önünde bir tane, beş tane, on tane oluyor. Fuat, kahkaha atıyor, sırıtıyor, düşünüyor. Fuat mahzun, Fuat neşeli, Fuat şeytan, Fuat Fuat, Fuatlar... Çeşit çeşit dönüyorlar gözünün önünde. Güler kendini bırakmadı, başını şöyle yana çekti, sersemlemişti bu yumrukla, ama düşmemeye çalıştı. Ne cevap versem şuna diye düşündü. Mektubu kendinize saklayın dese olmazdı, bu bir güçsüzlük olurdu. Buldu:

- İnsanlar hep böyledir, asıl işlerine başlamadan angaryaları ortadan kaldırırlar ilkin, şundan bir kurtulayım diye düşünürler.

- Öyle mi dersiniz?

- Gayet tabii. Bundan şaşılacak ne var?

- Yook, şaşmadım, o fikirde olmadığımı söyledim yalnız.

61

- Sizin sokağa geldik, güle güle Meliha Hanım!

- Bize buyurmaz mısınız? Surdan burdan konuşurduk.

- Çok nazıksınız! Teşekkür ederim. İşim olmasaydı gelirdim.

- Her zaman beklerim. Fikirlerinize katılmadığım için bana kızmadınız sanıyorum. Biliyorsunuz, ben üç yıldır psikoloji okuyorum, liseyi saymazsak Sizin daha birinci yılınız!

Güler bu ufak tefek kızı parçalamamak için kendini zor tutuyordu. En çok bu çalılımlı edasına içerliyor, ne yapacağını bilemiyordu. Onu şöyle belinden tutup bir güle atar gibi onbeş metre ileri atabilirdi. Bir şey söylemesi gerekiyordu. Fuat benim nişanlım dese. Yok yok bu tatsız, hem de yerinde, sağlam bir cevap değildi. En iyisi onun noksanını vurmaktı yüzüne:

- Unutmayın ki bilgiyle hüner, sevginin karşısında her zaman yenilmiştir. İyi insanlar sevdiklerinde önce bunu ararlar.

Meliha küstah bir edayla:

- Başarılar dilerim Güler Hanım dedi ve elini uzattı. Güler, bu küçük, soğuk düşman eli, istese çıtır çıtır elinde... Öyle yapmadı, görmemezliğe geldi, döndü öbür yanma yürüdü.

Birden arkasından Sacide'nin sesini duydu. "Güler! Güler!" diye sesleniyordu.

- Sen misin Sacide?

- Benim Güler. Meliha'yla konuştuğunuzu gördüm, ayrılmanızı bekledim. Sizi rahatız etmek istemedim. Ben de konserden çıkmıştım.

- Öyle mi? Seni görmemiştim.

- Ön sıralarda oturuyordum. Ondan biraz geç çıktım. Ne var ne yok Güler? Birkaç gündür konuşamadık.

Öyle oldu.

- Güler bu kıza içerlemesi mi, yoksa ona rastladığına sevinmesi mi gerektiğini kestiremedi. Daha önce konuştukları geldi aklına. Yoksa o haklı mıydı? Bilmediği şeyler mi

62

vardı? Meliha'nın eski arkadaşıydı. İki yıldır Ankara'daydı. Şu anda ona bir şey sormak istemiyordu, hiç istemiyordu. Haklı olsa da sevmiyeycekti artık onu. Haklı olmak güzel değildi. Ne karışık şeylerdi bunlar. Başını omuzuna dayayacak bir yakın dostun eksikliğini bütün dehşetiyle duydu içinde. Anlayışlı, hoşgörülü bir dost. Böyle bir dostu yoktu.

Fuat uyanınca nerde olduğunu birden kestiremedi. Oteldeydi, sabahtı. Başucu dolabının üstünde duran saatini aldı baktı: Sekizdi. Kars'tayım ve saat sekiz dedi kendi kendine. Kalktı, giyindi. Güler'in mektubunu bitirememişti dün gece. Meliha'ninkini zarfa koydu, adresi yazdı. Güler'e uzun yazması gerekiyordu, anlatacak o kadar çok şeyi vardı ki... Hele dekovilde geçen saatler, o dağlar, ormanlar, Sarıkamış'ın çam ormanları, dekovilin pencerelerine çarpan karla yüklü çam dalları, güneşin altında pırıl pırıl, bembeyaz kırlar, ovalar... Otelden çıktı. Hesabı kesmedi, bir oda buluncaya kadar burada kalacaktı. Sokakta güneş vardı. Nerde kahvaltı edeceğim diye düşünürken, karşısında bir dükkân gördü, yanılmamıştı.

Postahanenin nerde olduğunu öğrendi. Yakınmış, ama daha erkendi. İşletmeyi sordu, şehrin dışındaymış, faytonla yirmi dakika çekermiş, İstasyondan da otele faytonla gelmişti. Şehir içinde faytonlarla oraya buraya gidiliyordu. Biraz oturduktan sonra boş bir faytonun geçtiğini gördü, durdurdu, gideceği yeri söyledi, bindi. Adam, kırbacını şaklattı siyah atların üstünde. Büyük taş binaların sıralandığı sokaklar bitince, bir on dakika kadar daha sürdü yol. Fuat, Meliha'nın mektubunu odacıyla * gönderirim diye düşündü. Arabacı "Geldik bey" dedi. İndi, büyük çok büyük bir binanın demir kapısı önünde buldu kendini. Zil aradı, yoktu. Demir tokmağı vurdu. Kapının aralık olduğunu fark etti. İtti, açtı kapıyı.

Kısa boylu, saçlarına kır düşmüş, eli yeleğinin kenarında, küçük gözleriyle kurnaz kurnaz bakan bir adam karşıladı Fuat'ı.

63

-Hoş geldiniz Fuat Bey...

-Hoş bulduk efendim...

-Ben muhasebe müdürü Ahmet İnan...

-Müşerref oldum efendim...

Adam adını söyledikten sonra, uyandırdığı tesiri anlamak ister gibi Fuat'ın yüzüne baktı. Fuat da onun, nasıl bir adam olduğunu anlamak isteğiyle süzüyordu. Ahmet İnan, gözlerini başka yere çevirdi. Sonra:

Buyurun içeriye Fuat Bey, öteki arkadaşlar daha gelmedi, Müdür Bey de. "Müdür Bey" derken, sesindeki müstehzi ifadeyi, Fuat fark etmedi. Adamın arkasından büyük bir odaya girdi. Üç masa vardı odada, biri büyük ve ortada, ötekiler ufak ve iki yanında. Sağda köşede demir bir kasa duruyordu. Bir muhasebe bürosunda olması gereken hesap makineleri, daktilolar, defterler, yazı takımları gibi şeyler, masaların üstünde. Saç sobada odun yanıyordu. Yüksek tavanlı oda, sıcaktı. Sobanın üstünde bir bakır çaydanlık üstünde beyaz porselen bir demlik, Ahmet İnan, Fuat'a çay ikram etti. Fuat, adamın bir kesme şekeri ağzına alıp çayı içtiğini görünce baktı şöyle. Ahmet İnan:

Buna kıtlama derler. Burda çay bu biçim içilir. Siz de alışsınız, dedi.

Fuat, odacıyı sordu. Muhasebeci zile bastı çağırıldı odacıyı. Fuat, mektubu verdi atılması için. Sonra kapı vurulmadan açıldı: Şişman, çok şişman bir kadın girdi içeriye. Gençti, esmerdi, büyük yüzlüydü ve "güzel değildi." Ahmet İnan'a:

- Geç kaldım müdür Bey, zr dilerim, fayton bulamadım yürüdüm de ondan, dedi.

Ahmet, yapmacıklı bir edayla:

-Bir daha evden erken çıkın, diye cevap verdi. Sonra, Size zm Hanım'ı takdim ederim Fuat Bey, dedi. Fuat, böyle bir ismi ilk defa duyuyordu. Alay mı ediyor gibi, baktı muhasebecinin yüzüne ve kalkıp kadına elini uzattı.

"Benim yardımcımıdır." Kadın mantosunu çıkardı, kapının arkasındaki çivilerden birine astı. Kadın, mantosuz

64

daha ŐiŐmandı. Sağlama yüz kilo var bu kadın diye geçirdi aklından Fuat.

Fuat, o gün İŞletme müdürüyle de tanıştı. Bu otuz yaŐlarında zayıf fakat sıhhatli bir adamdı. Kendini "Mühendis" diye tanıttı. Ayrı bir odada oturuyordu. İŞletmeyi gezdirdi ona Müdür.

Geleceğinin, Umum Müdürlük tarafından bildirildiğini öğrendi. Müdür de muhasebeci de Fuat'a saygılı ve dostça davranıyorlardı. Bunun yetkili durumundan ötürü olduğunu biliyordu Fuat.

Fuat, o gün daha çok muhasebe bürosunda oturdu. Müdür ona isterse ayrı bir odada, isterse kendi odasında çalıŐabileceęini söyledi. Aynı teklifi muhasebeci de yaptı. Fuat muhasebe bürosunda çalıŐmayı, durumunun mahiyeti icabı, uygun buldu. Küçük masalardan birinde çalıŐacaktı. Hesapları yakından tetkik etmek bakımından ve daha başka sebeplerden ötürü en iyisi buydu.

Muhasebeci ona candan bir ilgi göstermeye bilhassa dikkat ediyordu. Daha önce bulunduğu yerleri anlatıyor, kendisinin her yerde nasıl sevildiğini, nasıl iki günde koskoca bir Şirketin muhasebesini kurduğunu söylüyordu. Fuat, adamın bütün bu konuŐmalarından, kendisini biraz fazla beğendiğini hissetti, ama üzerinde durmadı. Akşam st muhasebeci:

- Bu akşam bizim davetlimizsiniz Fuat Bey, fakirhaneye Şeref vereceksiniz dedi.

- Teşekkür ederim, ama, bilmem rahatsız etmez miyim?... Fuat, bunu pek istemiyordu, fakat nezaketsizlik yapmaktan, muhasebeciyi kırmaktan da çekiniyordu. Ahmet İnan:

- Hanıma daha sabahtan tembih ettim. Mutlaka geleceksiniz, diye cevap verdi.

Fuat ne yapsam acaba diye düşünürken, adam boyuna ısrar ediyordu: "Ne olacak, gideyim" dedi.

Akşam çıkarken, odacıya mektubu atıp atmadığını sordu. Atmıştı, hem de uçak postasıyla. Odacı yaptığı işten

65

memnundu. Fuat iyi bulmadı bunu. Daha Güler'in mektubunu yazmamıştı, bitirmemişti. "Keşke tembih etseydim" dedi içinden. Meliha, Güler'den önce alacaktı mektubu. "İnşallah karşılaşmazlar, yoksa hiç iyi olmaz" diye düşündü.

Tek katlı taş bir binanın önünde durdular. Kapıyı bir kadın açtı. Genç, Ahmet İnan'a kıyasla çok genç bir kadındı bu. Fuat, "Kızıdır" diye düşündü. Ahmet İnan konuştu:

-Zevcem Necla, yeni arkadaşımız Fuat Bey...

Fuat, bu kocasından çok uzun boylu, sarışın, uzun saçlı, ince yüzlü, iri dudaklı kadının, sıcacık elini sıktı. Parmakları uzun, boynu uzun, kirpikleri uzun, bakışları dalgın, kalçaları geniş bir kadındı bu. Fuat, kadına biraz fazlaca baktığını anladı.

- Memnun oldum efendim!...

Dedi. Yüksek topuklu ayakkabıları ile salma salma yürüyen kadının ardından büyük bir odaya girdi, Ahmet İnan da arkasından...

Ocakta yanan çam kütüklerinin sıcaklığı odayı ısıtmıştı. Işık odaya kıyasla azdı. Sofrada neler yoktu: Her çeşit rakı mezesi, tuzlu leblebiye varıncaya kadar, et, pilaki, yeşil salata, tuzlu sardalya. Hal hatır sorma faslı bittikten sonra, Necla hanım:

- Buyurun Fuat Bey, bakalım benim pişirdiğim yemekleri beğenecek misiniz? dedi.

- Rica ederim efendim, manzaralarından ne kadar lezzetli oldukları belli. Çok zahmetler etmişsiniz.

Fuat kısa bir tartışmadan sonra, Necla Hamm'ımasanın baş tarafına oturması konusunda ikna etti.

-Öyleyse siz de şöyle buyurun...

Fuat, kadının sağma, kocası da soluna oturdular. Uzunca masanın örtüsü ter temizdi: tabaklar, çatalar, bıçaklar intizamla dizilmişti. Fuat, Necla Hanım'm önünde de bir kadeh durduğunu gördü. Demek o da içecekti. Ahmet İnan, ilkin Fuat'ın kadehine koymak istedi rakıdan, Fuat:

66

- Lütfen efendim, hanımefendinin kadehine rica ederim... dedi.

- Siz misafirimizsiniz.

- Teşekkür ederim ama, olmadı bu!

- Ahmet İnan, kadehini kaldırdı:

- Hoşgeldiniz! Şerefimize Fuat Bey!..

- Ben de sizlerin efendim.

İçtiler. Fuat baktı: Necla Hanım susuz içiyordu. Ahmet İnan'ın kadehinde rakı beyaz duruyordu. Kendisi de susuz içmesini severdi.

Fuat şaşırmıştı biraz, buralarda böyle güzel bir kadınla güzelliği bir yana, böyle içten muamele bilen, genç bir kadınla karşılaşacağını aklından geçilmemişti.

Necla Hanım, alışık bir hareketle sigarasını yaktı. Dumanını derin derin çekti. Sigarayı tutan parmaklarının hafif sarılığını farkettiler Fuat. Demek, tiryakiydi. Üstelik, sigarasını yakmakta geciktiği için utandı. Bir daha sefere atlamam diye düşündü.

Necla: "Nişanlı mısınız Fuat Bey?" diye sordu.

- Evet efendim.

- Çok mu oldu nişanlanalı?

- Hayır altı ay.

- Altı ay mı? Az mı buluyorsunuz altı ayı?

Fuat, Güler'in okula gittiğini, kendisinin askerliği olduğunu, ancak üç dört yıl sonra evlenebileceklerini, geçirdi aklından:

- Daha biraz uzayacak efendim.

- Niye peki?

- Güler, okula gidiyor. Ben askerden dönünce evleneceğiz. Üç dört yıl böyle geçecek.

-Uzun bir zaman, hayırlısı!...

Kadının gözlerinden bir gülümseme geçti, maviliği aydınlandı gözlerinin. Ahmet İnan, ikinci kadehten sonra yemek tabaklarına uzandı. Kadın, hemen hemen hiçbir şey yemiyordu. Ara sıra bir iki leblebi atıyordu ağzına. Fuat da, hem misafir olmanın verdiği çekingenlikten ötürü hem

67

de sarhoş olmamak için az içiyordu. Necla:

- Niye böyle az içiyorsunuz Fuat Bey? Yoksa başka bir içki mi tercih edersiniz diye sordu.

- Hayır efendim. Ben de rakıyı bütün içkilerden çok severim.

-Öyleyse haydi şerefe...

Kadehini Fuat'ın kadehine dokundururken eli eline değdi.

Ahmet İnan:

- Ben rakıyı dinlenmek, biraz da rahat uyumak için içerim. İki kadeh de buna yetiyor.

Necla kocasına biraz kötü baktı. Adam, hiç oralı değildi. Başka birşey düşünüyordu. Fuat'a:

- Otelde rahat ettiniz mi Fuat Bey diye sordu.

- Eh şöyle böyle. Çok da yorgunum. Ama temiz bir otel. Daha iyi bir yer bulursam,

tabii tercih ederim.

- Hep otelde kalmak olmaz. Bilmem ne yapsak? Bizim bir odamız var ama, acaba beğenir misiniz?

- Şimdilik otelde kalayım efendim. Sonrası için bir şey düşünürüz.

Necla, Fuat'a bakarak:

- Niye olmasın Fuat Bey, ben o odayı toplar, intizama sokarım. Bizimle oturun. Biz de burada yabancıyız, pek ahbabımız filan da yok, sıkılıyoruz. Ne iyi olur. Değil mi

Ahmet? -Ben de öyle düşündüm Necla, birdenbire aklıma geldi.

Ne dersiniz Fuat Bey?

Fuat bir kadına, bir kocasına baktı. Ne diyebilirdi? Adam konuşurken uyukluyordu. Üstelik... Fuat kötü şeyler düşünmek istemedi. Bu sırada gözü kadının göğsüne takıldı. Önü çok açıktı kadife elbisenin dardı da. Necla'nın beyaz göğüsleri diri diri kabarıyor, çıkmak istiyordu sanki elbiseden. Necla sigarasının dumanını Fuat'ın yüzüne üfledi. Fuat içinde sıcak bir şeylerin aktığını hissetti.

- Düşüneyim efendim, dedi. Necla:

68

- Düşünün Fuat Bey diyerek ona gülümsedi.

Ayağına bir ayağın bastığını hissetti. Çekmek istedi, bırakmadı Necla.

Aralık ağzında dişleri inci gibiydi. Birkaç leblebi attı ağzına çiğnedi. Kadehini kaldırdı: -Sağlığınıza Fuat Bey... -Sağlığınıza...

Ahmet İnan birden kendine geldi, dalgınlıkla boş kadehi götürdü ağzına.

Fuat, Ahmet İnan'a sordu: -Buraya geleli çok oldu mu Ahmet Bey. -Eh, az sayılmaz birbuçuk yıl.

-Daha önce nerede bulundunuz?

-Biz mi? Çok yerde bulduk. Buraya Muğla'dan (...) ilçesinden geldik.

Ahmet Bey'le Necla bakıştılar. Bu Fuat'ın gözünden kaçmadı. Kendi istekleriyle

gelmediklerini hisseder gibi oldu.

Ahmet İnan konuyu değiştirmek istedi: -Fuat Bey, beni tanıyacaksınız ben otoriter bir adamım olgun bir adamım.

Bu yüzden hayatım mücadelelerle geçmiştir. Nice varta^ atlatmışımdır...

Fuat adama baktı, sağ elinin baş parmağı ile gene yeleğini tutuyor, göğsünü çıkarıyordu konuşurken Fuat: - Burada kitap bulmak kolay olur mu? Yeni yayınları takip edebiliyor musunuz?" diye sordu.

Vallahi bilmem, ben gazeteden başka birşey okumam. Ama Necla okumaya meraklıdır. Kitap elinden düşmez, o daha iyi bilir.

Necla söze karıştı:

-Evet Fuat Bey biraz geç de olsa Ankara'da İstanbul'da çıkan bütün kitap, dergi ve gazeteler gelir buraya. Benim, daha önce de söylediğim gibi, burada pek ahbabım yok. Ahmet evde olmadığı zamanlar kitap okuyarak vakit geçiriyorum.

69

- Sinema, kulüp gibi yerler vardır tabii...

- Bir sineması var, fakat inanır mısınız daha bir kere bile gitmedim. Ahmet'e hep söylerim gidelim derim iyi film yok diye beni atlatır. Ama kendisi kulüpten çıkamaz. Gece yaralarına kadar bezik oynar.

- Kulübün kütüphanesi var mı Ahmet Bey?

- Evet, evet, hem pek girmem ama büyük bir kütüphanesi var.

Fuat buna çok sevindi. Buraya gelirken birkaç kitap getirmişti ama, onları okuduktan sonra ne olacaktı? Necla:

- Siz okumaya meraklısınız anlaşılın Fuat Bey? dedi.

- Evet efendim boş vakitlerimi hep okumakla geçiririm.

- Çok iyi, benim kitaplarımı görmek ister misiniz?

- Çok memnun olurum.

Size teklif ettiğimiz odada. Gelin lütfen göstereyim.

Fuat'la Necla öteki odaya giderken Ahmet İnan arkalarından baktı. Fuat burada oturmaya karar verirse herşey yoluna girer belki diye düşündü. "Ben işime bakarım, kaçın kurasıyız biz." Yüksek sesle söylediği bu cümlenin duyulacağından korktu. "Yok yok olmaz bu. İşler çatalla-şırırsa ona da bir çare bulunur. Bana Ahmet İnan derler, otoriter adamım ben, olgun adamım." Ayak sesleri duyunca, eski uykulu tavrını aldı.

- Kitaplarınız ciddi çok güzel Necla Hanım. En son çıkan romanlar bile var. Bir çoğunu ben daha okumadım.

- İstedığınızı alabilirsiniz.

- Hele bir yerleşeyim de rica ederim. Ahmet İnan Fuat'a sordu:

- Odayı beğendiniz mi Fuat Bey?

- Odayı mı? Evet güzel. Güneş de görüyormuş. Ama söylediğim gibi, düşünmeme müsaade etmenizi rica edeceğim.

- Düşünün tabii, sizden kira istemeyeceğimizi de söylemek isterim, biz burada o kadar ucuza oturuyoruz ki...

- Hayır bunu asla kabul edemem. Gelirsem, ben de kiraya iştirak ederim.

70

Necla söze karıştı:

- Tabii tabii Fuat Bey payınıza düşen kirayı verirsiniz." Ahmet İnan'a kötü kötü baktı. Bunun üzerine, Ahmet İnan:

_ Siz bilirsiniz, yani ben önemli bir şey değil demek istedim dedi.

Necla Fuat'ın kadehine rakı koydu. Ahmet İnan'a:

- Sen içecek misin Ahmet? diye sordu.

- Yok artık, benden paso.

- Haydi şerefe Fuat Bey...

- Şerefinize efendim.

- Ama siz hiçbir şey yemiyorsunuz. Yoksa beğenmediniz mi yemeklerimi. Durun ben sizin tabağınıza biraz daha koyacağım. Hah şimdi oldu. Buyurun.

- Çok koydunuz hanımefendi.

- Allah aşkına şu hanımefendiyi bırakın, kendimi yaşlı başlı bir kadın sanıyorum. Bana Necla Hanım hatta sadece Necla deseniz ne çıkar sanki...

- Teşekkür ederim Necla Hanım.

Ahmet İnan, "işler tıklarında" diye düşündü.

Fuat, gece saat 11'e doğru otele döndü. Adamakıllı sarhoştı. Bu yabancı şehrin karanlık sokaklarından geçerken, biraz ileride karanlığın içinde üç yüz, apaydınlık gülümsüyordu. Necla, Güler, Meliha. Üçüyle ayrı ayrı üçüyle hep beraber, konuşa konuşa yürümüştü. Otelin kapısına da arkasından geldiler. Meliha:

"Fuat" diyordu biraz kalın sesiyle. Güler: "Fuat! Fuat!" diye uzaktan sesleniyordu. "Beni unutma. Ah sen çok çocuksun, niye bıraktım seni niye bıraktım?" Gözleri ıslaktı, "Korkma Güler, inan en çok seni seviyorum." Hep sana sadık kalacağım. Bilmem ki sana nasıl anlatsam? Meliha'yı yenmek istiyorum, onun direnişine karşı koymak, kırmak istiyorum onurunu. Buna aşk mı denir? Bir onur meselesi bu. Beni anla Güler.

Necla hepsinden daha yakın, omuzunun üstünden konuşuyordu: "Buralarda, eski hayatınızdan çok uzaktasınız.

71

İnsan her gününü yaşamalı. Ben de sizi, Ahmet bahsedince, yaşlı başlı bir adam sanmıştım. Çok gençsiniz. Düşüncelerinizle hele çocuksunuz. Hiç bir kadın dört yıl elini başka bir erkeğe sürmeden bekleyemez. Bir erkek de kadınsız yapamaz...:

- Yanılıyorsunuz, yanılıyorsunuz: Ben Güler'i ölünceye kadar beklerim.

- Hergün yenilenmeyen ilgiler, bağlılıklar eskir, incelir, kopar. Ben bunu bilir, bunu söylerim. Hem sevgiden bahsediyorsunuz, hem de bırakıp gelmişsiniz...

- Geldim, ama gene döneceğim. Beni bekleyecektir, beklerse onunum.

- Peki ne diye bunu icat ettiniz: Sevgisinden şüphe mi ediyorsunuz?

- Hayır hayır...

- Öyleyse, kendi sevginizden şüphe ediyorsunuz. Cevap versenize niye susuyorsunuz? Bakın benim yüzüme. Nasıl doğru söylemiyor muyum? Doğru söylüyorum, kabul edin bunu. Ne o, niye titriyorsunuz? Ateşiniz mi var yoksa? Verin elinizi bakayım. Ellerinizi de çok sıcak.

- Sizinkiler de öyle. Yoksa ben sarhoş mu oldum.

- Olun daha iyi. O zaman daha samimi olursunuz. Hem bana, hem de kendinize karşı. Söyleyin bana bakayım, başka bir kadın daha var da içlerinden birini seçemiyor musunuz? Hadi söyleyin. Samimi olun canım.

- Başka kadın yok.

- Belki de bir. başka kız var. Öyle mi, değil mi?

- Bilmiyorum, bilmiyorum.

- Şöyle yaklaşın bana bakayım. Durun, ben size yakın olayım. Sizden gelmemiş olsun bu. Aşkınıza sadık kaldığınızı, kalmaya çalıştığınızı bana da ispat etmiş olursunuz.

- Necla uzun parmaklarıyla Fuat'ın çenesini yukarıya kaldırmıştı.

- Ne o! Ağlar gibisiniz. Kendinizi kötü bir adam mı sanıyorsunuz yoksa?

- Niye olacakmışız, ne yaptık ki! konuşuyoruz sadece.

72

- Bunları konuşmak doğru mu acaba?

- Niye doğru olmasın. Nasıl olsa ilerde dost olacağız. Bundan eminim. O zaman hiç kötü gelmeyecektir.

- Siz, evli bir kadınsınız, bunları benimle neden konuşmak istiyorsunuz?

- Evliyim, ama nasıl evlendiğimi bilmiyorsunuz. Mesut muyum, değil miyim

bilmiyorsunuz. Öğrenince, beni suçlu bulmayacaksınız. Şu siz daha gitmeden bizi bırakıp uyumaya giden adamın, ne olduğunu bilemezsiniz. Ama öğreneceksiniz.

Fuat'ın kafası karma karıştı. Necla böyle konuşurken Güler de Meliha da siliniveriyor. Necla'nın diri memeleri, uzun bacakları, hüznü, dalgın hali örtüyordu bütün eski anılarını. Fuat, bunun böyle olmasını istemiyor. Güler'i çağırıyordu. "Güler'ciğim seni unutmayacağım. Nerelerdesin? Seni göremiyorum."

Necla:

"Güler mi, o çok uzaklarda kaldı. Kimbilir belki de kendisine bir sevgili bulmuştur bile. Siz, kadınları tanımıyorsunuz dostum" diyordu.

Ayrılırken, elini uzun zaman bırakmamıştı elinden. "Bize geleceksiniz bizimle oturacaksınız söz verin bana hemen yarın tamam mı?"

Evet dememişti. Evet dememek için çok büyük bir güç harcamıştı. İçinden gelene uysaydı, belki daha bu akşam orada kalacaktı. Birden ayrılmıştı Necla'dan, kaçmıştı adeta. "İlk işim yarın sabah Güler'e mektup yazmak olacak."

Uyudu, sızdı Fuat.

Sabah. Uyandı, hemen Güler'e yazmaya başladı. Ama, ne tuhaftı, çok güçlük çekiyordu yazarken. Eskiden hiç böyle değildi. Dün neler yazdığını okudu bir kere. Bunları çok kolay yazmıştı. Kısa kesti. Elinde değildi daha uzun yazmak. Necla'dan hiç bahsetmedi mektubunda. Eskiden her şeyi yazardı Güler'e, Meliha'dan bahsetmesini istemediği için, ondan başka her şeyi yazardı şimdiyse...

İşletmeye çok erken gitti. Sonra Üzüm Hanım sonra

73

Müdür, en son da Ahmet İnan geldiler. Ahmet İnan:

- Ooo, çok erkencisiniz Fuat Bey, nasıl, gecedен memnun kaldınız mı? diye sordu.

- Çok teşekkür ederim, güzel bir gece geçirdim. Sizleri rahatsız ettim belki de.

- Katiyen Benim kusuruma bakmadınız değil mi? Malum ya biz artık kocadık. İçki de birden vurdu.

"Kumar oynarken öyle değilmişsiniz" demek geldi içinden Fuat'ın. "Yok canım, daha gençsiniz durun bakalım" dedi; ama, kendisi de inanmıyordu söylediğine.

O günü çok sıkıntılı geçti. Müdürle surdan burdan konuşurken, dün gece Ahmet Bey'in kendisini davet ettiğini söyleyince adamın, şöyle bir durakladığını farketti. Müdür:

- Ahmet Bey çok nazik davranır insanlara. Ama biz, pek gidip gelmeyiz birbirimize. Tabii siz yalnızsınız, yabancısınız burada, ilk zamanlar çok sıkılırsınız. İsterseniz bu akşam sizi kulübe götüreyim. Yemeği de birlikte yeriz. Yeni arkadaşlar tanımış olursunuz. Hemen hemen bütün yabancılar, daha çok bekârlar, vakitlerini orada geçirir. Olmaz mı Fuat Bey?

-Çok memnun olurum. Ahmet Bey de bahsetti. Kütüphanesi de varmış iyi olur."

Akşam, Müdürle çıktılar. Yemeği beraber yediler. Müdür içki içmiyordu. O da içmedi. Bir kaç arkadaşım tanıştırdı Müdür, erken erken evine döndü. "Biz yeni evliyiz de Fuat Bey" diye hoş görmesini istedi. Oyun da oynamazmış. "Sade bir insan" diye düşündü Fuat. Orada en çok bir öğretmen ilgilendi Fuat'la. Ankara'dan, İstanbul'dan bahsettiler. Fuat da otele erken döndü. Otel odasında kendini çok yalnız hissetti. Necla'nın yanında olmak hiç de kötü değildi. Acaba oraya taşınısam mı, diye düşündü. Kararsızdı bu gecede. "İyi geceler Güler'im" diye seslendi gittikçe silikleşen Güler'e.

Bir hafta geçti aradan. Fuat otelde kalıyor, sıkılıyor, Güler'den mektup bekliyor. Kars'a yavaş yavaş alışıyor,

74

yeni insanlar" tanıyor, arkadaşlar ediniyordu. Ahmet İnan •bir daha kendisinden bahsetmedi. Bu arada Meliha'dan mektup aldı. Havadan sudan bahseden bir mektuptu bu. Güler'i gördüğünü yazıyordu ama fazla bir şey anlatmıyordu. Acaba ne olmuştu?

Meliha Güler'e mektubundan bahsetmiş miydi? Güler'e telgraf çekti:

- Mektup yazmazsan, geliyorum. - Fuat. Cevaplı, çekmişti. Ertesi gün Güler'den haber aldı:

- Sabırsızlanma. Mektup postada.

Beklediği mektup geldi. Ama ümit ettiği bir mektup değildi bu. Kendisine iyi bakmasını, üzülmemesini, günlerin çabucak geçeceğini filan yazıyordu Güler.

Oysa, günler hiç de çabuk geçmiyordu.

Bir akşam kulüpten erken çıktı. Ahmet Beylerin evi önünden geçerken pencerelerinin aydınlık olduğunu gördü. Gitsem mi, gitmesem mi, diye düşündü. İçkiliydi de biraz. Kapıyı çaldı. Necla açtı!..

- Oooo!.. Nerelerdesiniz Fuat Bey. Hiç görünmediniz, buyurun.

- Geçiyordum. ışığınızı gördüm. Rahatsız etmiyorum ya?

- Ne münasebet, çok sevindim.

- Ahmet Bey yoklar mı?

- Yok. Ne çıkar. Benden sıkılır mısınız?

- Hayır ama...

Aması da ne. Buyurun şöyle. Bakın ben tek başıma içiyordum. İyi oldu geldiniz. Size de bir kadeh çıkarayım."

- Zahmet etmeyin Necla Hanım. Hem çok kalamayacağım.

- Gidinceye kadar oturur musunuz?

Gülüştüler? Necla'nın üstünde bir erkek pijaması vardı. Saçlarını toplamış, örmüş, topuz yapmıştı. Terliklerinin içinde ayakları çıplaktı. Küçük bir masayı, divanın önüne çekmiş, tuzlu leblebi, zeytin, beyazpeynirle içiyordu. Yan-yana oturdular.

- Hoş geldiniz, hadi şerefe.

75

Necla dolu kadehi bir defa da dikti.

- Eh ne var ne yok? Bakalım Kars'ı sevdiniz mi? Niye hiç görünmediniz? Ahmet'e her gün söylüyordum. Fuat Bey'i niye getirmiyorsun, diye. Sahi, niye hiç gelmediniz Allah aşkına? Sonra odanızı da topladım, düzelttim. Hâlâ otelde kalıyormuşsunuz. Ahmet: "Bilmem, istemiyor galiba" dedi. Doğru mu? O da bu yüzden üstelememiş. Yoksa benden mi korktunuz? Nişanlınızdan mektup aldınız mı?

"Aldım" dedi Fuat. Necla ayak ayak üstüne atmıştı. Ne kadar serbest bir hali vardı. Bu haliyle Meliha'ya çok benziyordu. Sıcakkanlıydı da. Bu tarafıyla da Güler'i andırıyordu. Fuat, cigara ikram etti. Tekrar Necla konuştu.

- Kırmızı ve Siyah'ı okudunuz mu Fuat bey. Ben dün bitirdim.

- Okumuştum. Güzel bir kitaptır.

- Güzel ama, ben romanın kahramanını hiç sevedim. Niye öyle bir tip yaratmış yazarı. Bütün hareketleri hesaplı ve yapmacık. Yalnız mahkemede samimi davranıyor; o da ölümüne sebep oldu. Siz ne dersiniz? Bence kötü bir insan bu. Hele o kadına çektirdikleri; insan, sevgisine bile inanmıyor. Aşkı bile onun için, bir hesap. İçime sıkıntılar bastı. Siz ne düşünüyorsunuz?

- Bir bakıma, haklısınız. Ama yazar da o tipi pek tutmuyor.

- Bence o romanda en iyi insan Madam De Renal, öyle mi?

- Evet doğru, en samimi olan o.

Samimi, ayrıca kendini yaşayan da o. Yani duygularına sadık. Özentisi yok. Şöyle yaparsam iyi olur, böyle yaparsam kötü olur demiyor. İçinden geldiği gibi yaşıyor. Zavallı kadın! Biliyor musunuz, ben böyle Jülien Sorel gibi tiplerden nefret ederim. İnsan açık kalpli olmalı. Nasılsa öyle görünmeli."

"Doğru" dedi Fuat. Acaba, Necla kendisine taş mı atıyordu? Maksatlı mıydı bu sözleri? Hayır böyle bir kasti

76

yoktu Necla'nın. Ama ben, iyi bir insan gibi hareket etmiyorum diye düşündü. Ayrıca, Necla'nın konuşmasını beğenmişti. Anlayışlı bir kadındı. Gene, "Acaba ben, istediğim halde buraya taşınmamakla bir Jülien Sorellik mi yapıyorum" dedi içinden. Belki de öyle. Gelecekti, taşınacaktı. Necla Fuat'ın aklından geçenleri anlamış gibi:

- Ya işte böyle Fuat Bey. Odanızı hazırlamıştım, kütüphaneyi orda bıraktım. Birde masa taşıdım oraya. Bilseniz ne şirin oldu.

- Ahmet Bey, ısrar etmeyince ben de ses ^çıkarmadım.

- Öyleyse yarın söyleyecektir. Haydi şimdi iyi günlere

- İyi günlere.

Necla çok sevinçliydi. İçi içine sığmıyordu. Bu iyi yüzlü, terbiyeli, ince yapılı, sıkılğan çocuk, belki de onun yalnızlığını dağıtacaktı. Mutfığa gitti, bir tabak içinde meyva getirdi. Yüzü gülüyordu. Ama Fuat düşünceliydi. "Acaba yanlış bir adım mı atıyorum?" diyordu içinden. Geç vakitlere kadar oturdular, başka romanlardan, eski filmlerden, şiirden konuştular. Necla konuştuğu Fuat daha bir yakın bulmaya başladı onu. Necla'nın, okuduğu kitaplar hakkında düşünceleri; onunkinden biraz farklı olmakla beraber, daha doğru gibi geliyordu Fuat'a. Bir kere düşünerek konuşuyordu, sonra, fikirlerini hayata, insanlara bağlıyor, hep: "Hayatta da öyle değil mi?" diyordu. Fuat için, değişik bir şeydi bu. Daha çok, yazan çizen, iddialı insanlarla konuşmuştu şimdiye kadar. Oysa Necla: Çok objektifti. Sadece duygularına ve yaşadıklarına göre netice çıkarıyor, hiçbir etki altında kalmadan, düşündüğünü söylüyordu. Ummadığı bir kadını her yönden. Fuat en çok Ahmet İnan'la evlenmelerinin sebebini merak ediyor, fakat bir türlü sormaya cesaret edemiyordu. Niçin bu adamla evlenmişti? Bu, saat onikilere kadar, karısını, genç güzel karısını, bir başına evde bırakıp, kumar oynayan herifle? O gelmeden gitsem iyi olur, diye düşündü.

- Ben artık müsaadenizi rica ediyorum. Necla Hanım.

- Ahmet gelene kadar otursaydınız?.

77

- Geç oldu. Yarın çok işim var, erken kalkacağım.

- Siz bilirsiniz. Yarın taşınıyorsunuz değil mi?

- Ahmet Bey isterse, evet.

- İstemeyip de ne yapacak. İlk o teklif etmişti size. Necla, Fuat ayağa kalkınca, şöyle bir süzdü onu. Elini

uzattı. Fuat tuttu elini, kaldırdı Necla'yı. Necla, sarılıp öpmesini bekledi. Başka şeyler bekledi. Fuat hareketsiz durunca:

"Ayağım uyuşmuş da" dedi, göğüs geçirdi. Bu çocuk fazla dürüst. Arzuyla, heyecanla dolu: İstemiye istemiye uğurladı Fuat'ı kapıdan.

Fuat, o gece mesut uyudu. Tuhaf, hiç olmayacak şeyler gördü rüyasında. Necla ile bir yolda beraber yürüyor. Güler arkasından "Fuat! Fuat!" diye sesleniyordu.

Dönüp baktığında, Ahmet İnan'la kolkola gördü Güler'i. Sözde Güler, Ahmet İnan'ın kızıymış, Necla da, Güler'in annesiymiş. Sonra hep beraber bir parka gidip oturdular. Uyandı bir ara, bu rüyayı düşündü. Niye Necla'yı böyle gördüm acaba, dedi. "Necla ona şefkat mi gösteriyordu? Acaba öyle miydi?"

Kadınları etiyile canıyla tanımiyordu. Bu yüzden düşüncesinde bir aydınlanma olmadı. Rüyasını iyi yoramadı. Tekrar uyudu.

Fuat, Ahmet Beylere taşındığının ikinci günü sabahı, bir ayak sesiyle uyandı. Baktı Necla, elinde sigara, sırtında mavi bir sabahlık:

- Günaydın Fuat Bey.

- Günaydın, Necla Hanım.

- Sizi uyandırdım. Bir kitap alacaktım. Onun için geldim. Nasılsınız? Odanızdan memnun musunuz?

- Teşekkür ederim, çok memnunum. Böyle, pijamayla ayıp oluyor, izin verirsiniz, giyineyim.

- Yok canım, ben fazla kalmayacağım. Ahmet erken gitti bugün. Benim de canım sıkıldı. Bir roman alıp okuyayım dedim. Canım hiç iş yapmak istemiyor. Nişanlınız

78

bumu? Demek atlet, hiç de fena değil doğrusu, güçlü kuvvetli maşallah. Başucunuza niçin astınız bu fotoğrafı? Size nöbetçi olsun diye mi?

Fuat kızardı. Bir şey söylemedi, Güler'le alay edilmesi hoşuna gitmemişti. Necla anladı bunu, devam etti:

- Ne o, kızdınız mı yoksa? Ben kötü birşey söylemedim ki. Güçlü kuvvetli dedim. Öyle değil mi yoksa? Fotoğrafta öyle görünüyor?

- Öyledir...

- Kuzum, siz şu kitabı okudunuz mu?

Necla kütüphaneden aldığı bir kitabı Fuat'a göstermek için karyolasının yanına kadar geldi, oturdu. Gösterdiği kitap Pitigrilli'nin açık saçık kitaplardan biriydi. Sevmezdi Fuat bu yazarı.

- Okudum, iyi bir kitap değil.

- Neden iyi değil? Ben bu yazarın başka eserlerini okudum. Çok hoşuma gitti. Hangisinde olduğunu hatırlamıyorum, trendeki iki sevgilinin öpüşmesini anlatırken "üç kilometre öpüştüler" diyordu. Ne hoş değil mi?

- Değil.

- Necla, bu sırada ayak ayak üstüne attı. Mavi sabahlığın önü açıldı. Kısa siyah kombinezonu ve beyaz bacakları görüldü. Necla, Fuat'ın baktığını anladı, fakat hiç aldırmadı.

- Üşümüyor musunuz?

- Yook... Niye üşüyeyim.

Böyle diyerek, Necla, elindeki kitabın bir cümlesini genç adama gösterdi. Fuat bu cümleyi okudu, kızardı, birşey diyemedi, bir laf bulup söyleyemedi. Çünkü açık saçık bir cümle idi bu; üzerinde sanatla, edebiyatla ilgili düşünceler yürütülemezdi. Kadının saçları yüzüne değıyordu, burnuna bayıltıcı bir koku doluyordu. Fuat, şimdi ne olacağını, başına ne geleceğini bilemiyordu. Herhalde bir şeyler, önemli bir şeyler geçecekti aralarında. Şimdiye kadar hikâyelerini dinlediğı, okuduğı cinsten birşey. Heyecanlı idi. Belki de hemen öpüşeceklerdi. Böylece bir hatırası, yaman

79

bir hatırası olacaktı.

Hafifçe başını kaldırıp Necla'nın yüzüne baktı. Ama ilk anda bu yüzü doğru dürüst göremedi, baktı da göremedi. Çünkü o sırada düşüncelerinden, kaygularından başka bir şey görmüyordu.

Gözlerin karanlığa alışması gibi, yavaş yavaş, bu yüzdeki mânâyı anlamaya başladı. Necla'nın burun kanatları inip inip kalkıyordu, bakışları ciddi idi. Fuat, bu gibi durumlara alışık olmadığı için, kadının nedense hiddetlenmiş olabileceğini de düşündü. Çünkü bu yüzde zevkli bir işe hazırlanmaktan çok, kavgaya, didişmeye, çekişmeye dövüşmeye başlayacak bir insanın sinir bozucu telaşı vardı.

Her şey o kadar çabuk oldu ki... Necla birden, evet, göz açıp kapayıncaya kadar geçen bir zaman için sabahlığını üstünden fırlatıp attı. Şimdi bir kombinezonla

kalmıştı. Saçları yüzünün yarısını örtüyordu. Sık sık nefes alıp verdiği için göğüslerinin uçları sivri sivri görünüp kayboluyordu. Çıplak bacakları hafifçe açılmıştı. Burnundan konuşarak:

- Üşüdüm, beni yanma al, hadi dedi.

Sonra da, onun cevap vermesini beklemeden, yorganı açıp yatağın içine dalıverdi. Deli gibi olmuş, vahşileşmişti. Fuat'ı her yerinden, ağzından, burnundan, kulağından, boynundan, göğsünden... Öpüyordu.

Çocuk serseme dönmüştü; bir söz söylemiyor, bir şey yapamıyordu. Bu durumdan hoşlanıp hoşlanmadığını bile anlayamamıştı. Karşılıklı bir iş, bir alışveriş oluyordu aralarında; kadın bir şeyler yapıyor, delikanlı seyrediyordu.

Necla, Fuat'ın bir elini tuttu, göğsüne bastırdı. Bu sıcak, dolgun, canlı, titreyen göğsü tutan el sanki eriyecekti. İşte bundan sonra delikanlıda bir değişiklik oldu; tâbi olmaya, oyuncak olmaya karşı bir tepki belir iverdi. Öteki elini de uzatmaya yeltendi.

Fakat, Necla birden çekildi, gene göz açıp kapayıncaya kadar üstünden kombinezonunu çıkardı, yere fırlattı. Şimdi çırılçıplaktı.

80

- Sen de çıkar şu üstündekileri... dedi.

Sonra bu işi kendi yapmaya başladı, delikanlının bütün düğmelerini çözdü, çekti üstündekileri. Fuat:

- Doğru mu bu Necla Hanım? diyebildi. Çünkü bu kadarını beklemiyordu. Fakat kadın:

- Of... dedi, Bırak şimdi çekingenliği! Papaz mısın sen? Hırçmlaşmıştı.

Fuat korktu, kendini topladı, "Demek beni istiyor" diye düşündü.

Böyle düşünerek kadına sarıldı, sanki ondan beklenen tek iş kuvvetini göstermekmiş gibi, öyfe bir sıkış sığı ki, Necla:

"Yaş!" diye bağırdı.

İki genç ve sağlam vücut, uzun zaman birbirini hırpaladı. Sonunda, Fuat, Necla'nın omuzuna bitkince düştü. Kadın onun dudaklarını aradı, buldu; sonra

göğsüne dayadı dişlerini, ısırıldı. Fuat, Necla'nın bu halini anlayamadı. Kadın deliye dönmüştü sanki. Fuat'ı pençeleri ile sıkıyor, hırsını alamamış bir insanın coşkunluğu ile eziyordu.

Sordu bir ara: İlk mi bu?

Fuat anladı. .

- Evet, dedi.

Çok da toymuşsun... Ama ben sana öğretirim.

Böyle diyerek delikanlının bir kolunu aldı, belinin altından geçirdi. Bitip tükenmez bir enerji ile dolu gibi idi. Fuat, sevişmenin kolay olmadığını düşündü. Bir yandan da içinde bir utanma duydu. Bu duygu, Güler'i aldatmış olmasından gelmiyordu. Çünkü Güler silinmiş gitmişti, yok olmuştu. Fuat, sarmaş dolaş olduğu kadından geri kaldığı için üzülmüyordu. Toy sayılmak, ilk defa, izzeti nefesine dokunmuştu. Kendini göstermek gerektiğini anlıyordu. Böylece, seyirci durumundan silkinip kurtuldu.

O zaman baktı ki, yorgun değilmiş. Yeniden canlandı.

81

Kendinde olup bitenleri bir bir gözlüyordu. "Demek içimizdeki cevheri yakalamak da gayretle oluyor" diye düşündü. Bu sırada Necla:

- İstidadın var dedi ona, Ama acele etme, vapura yetişecek değilsin.

Fuat bu emre uydu.

Aradan yarım saat daha geçti. Fuat kalkıp yüzünü yıkadı. Necla havlu tuttu ona.

- Benim erkeğim! dedi, sağ elini alıp öptü.

Genç adamın o andaki ruh durumu, gerçekten tuhaftı. İçinde Necla'ya karşı birden büyük bir samimiyet doğuvermişti. Sanki yıllardır içtikleri su ayrı gitmiyormuş gibi, bir yakınlık duyuyordu ona. Gizlileri saklıları kalmamıştı. Her şeyi konuşabilirlerdi artık.

Damdan düşer gibi:

- Ahmet'le niçin evlendin? diye sordu.

Kadın önce biraz gülümsedi, sonra uzun uzun delikanlının yüzüne baktı. Fuat, "Pot mu kırdım yoksa?" diye düşündü. "Ama neye pot olsun? Bu kadının, hiç şüphesiz, meraklı bir hayatı vardır; facialarla, ruh kırıklıkları ile anlaşılacakla dolu, roman gibi bir hayat. Birdenbire karşıma çıkıyor, bende bir şey buluyor, bir kadının yapması en güç olan şeyi, gözünü kırpmadan yapıyor, kendini veriyor. Artık boşalacaktır, göz yaşları gibi, düşüncelerini, duygularını da ortaya dökacaktır. Tarihi bir an bu...

Fakat kadın:

- Niçin merak ettin? diye sordu. Bunu öğrenmeden sevişemez misin benimle?

Fuat:

- Tanımak için diye mırıldandı.

Tanımlıyor musun beni? Tanımadın mı? Evlilik hikâyemi öğreneceksin de ne olacak? Sevişmemizin bununla ne ilgisi olabilir?

İşte, arkası arkasına sorulmuş bir sürü soru ki, işin içinden çıkabilene aşkolsun.

Kadın:

82

Ben sana, niçin nişanlandığımı sordum mu? diye devam etti.

Sonra, birden pencereden yana döndü, yüzünü Fuat'dan sakladı. Delikanlı, "ağlıyor..." diye düşündü. Gerçekten de Necla'nın gözleri dolu dolu olmuştu.

Sen karşıma çıktın, dedi, karşıma senin gibi birinin çıkacağını biliyordum...

"İşte oldu..." diye düşündü Fuat, "Bir kader, bir alınya-zısı bu. Yoksa bu kadar hızlı gelişen bir macera görülmüş müdür?"

Necla:

- Benim hakkımda ne düşünürsen düşün... diyerek, ağlamaklı gözlerle pencereden ayrıldı. "İstersen beni suçlu bul, bana adi bir kadın diye bak... Yalnız şunu unutma ki, ben talihsiz, çok talihsiz bir kadınımdır..."

Gözyaşlarını tutmak için dişleri ile dudaklarını ısırıyor, kapıldığı sinir buhranından kurtulmaya çalışıyordu.

Fuat ona doğru yürüdü. Yanlış anladın... dedi. Ben onun için sormadım, ben.

Fakat Necla durdurttu.

Sakın bana sarılmaya kalkma! diye sert sert söylendi. Senden merhamet istemiyorum. İstedğin gibi karar ver. İstersen ayrıl bu evden, bir daha beni görme.

Böyle diyerek koşa koşa odadan çıktı.

Fuat, bu dramatik sahne üzerinde fazla durmadı. Çünkü içi sevinçten taşıyordu. Kendini bir günde on yıl birden yaşlanmış, olgunlaşmış buluyordu. Yalnız kalması iyi olmuştu. Düşünmek, düşünmek, düşünmek istiyordu. Başka türlü kendine gelemezdi. Hemen sokağa fırladı. Ayakları onu nereye götürürse oraya doğru yürüdü.

Şimdiye kadar hiç yaşamadığı gerçekleri bir günde yaşamış, öğrenmişti. İçinde Güler'e karşı bir vicdan azabı da yoktu. "Güler'le yatıp kalkmam ya evlenmeden" diye söyleniyordu. "Önümüzde o kadar çok zaman var ki. Ne alacağını kimbilir?"

Hep Necla'yı düşünüyordu. Necla'da erkekliğini duy-

83

muştu, kadını tanımıştı. Elle tutulan aşkın, gerçek sevişmenin ne demek olduğunu anlamıştı. Korkunç bir şeydi bu: Korkunç, dayanılmaz bir mutluluktü.

"Sevgili Necla, sen bütün sevdiklerimden daha sevmeye layıksın" diye sesleniyordu içinden: Necla uyarmıştı onu.

Öğleye kadar, işine gidemedi: parklarda, meydanlarda dolaştı, durdu. Sersemliği biraz geçer gibi olunca da, bu sefer, Ahmet İnan'la karşılaştığı zaman nasıl davranması gerektiğini düşünmeye başladı. Kendisini evine alan bir adamın karısı ile yatmıştı. Şüphesiz bu işte suçu tek başına yüklenmesi hiç de doğru olmazdı. Necla da istemişti bunu, asıl o istemişti. Fakat ortada bir olay vardı, inkâr edilemeyecek bir olay. "Bana da en azından suç ortaklığı düşer" diye geçirdi içinden. "Fakat suç var mı bakalım?" gerçekten, suç olunca suçlu da olacaktı. Kimdi burada suçlu olan? Necla mı? Peki o gözyaşları, o sinir buhranı? Hiç suçlu bir insan bu kadar ıstırap çekebilir mi? "Sakın bana sarılmaya kalkma!

Senden merhamet istemiyorum." Gururlu bir kadının sözleri idi bunlar, gururlu ve talihsiz. "Belki de onun kurtarıcısı ben olacağım. Anadolu'nun bir ucunda oturmuş, çile dolduran, içi dolu bir kadın, elinden tutup ışıklı günlere çıkaracağım. Değer mi? Değer."

Bir kahraman gibi işletmeden içeri girdi. Fakat arkadaşları ile daha ilk karşılaşmada süngüsü düştü. Çünkü az sonra Ahmet İnan'la karşı karşıya gelecekti. Ne yapmalı idi? Nasıl davranmalı idi?"

Bereket, odada yoktu Ahmet İnan. Fuat, hemen masasına oturup çalışmaya koyuldu, dosyaların içine daldı gitti.

Aradan ne kadar geçtiğim bilmiyordu. Ahmet İnan'm sesini duydu. Bu ses sinirli, kavgacı idi.

- Bir işletmenin, bir şirketin beyni nerededir, Fuat Bey?

Fuat başını kaldırdı, baktı. Ahmet İnan, odanın ortasında, elleri cebinde dikilmiş duruyordu. Yüzünde alaylı bir mâna vardı. Gerçek bir soru sormuyor da, söyleyecekleri için bir kapı açıyor gibi idi. Fuat cevap vermedi. Ahmet

84

İnan'ı can kulağı ile dinlemeye hazır duran Üzüm'e baktı.

- Bunu bilmeyecek ne var? diye devam etti Ahmet İnan. Bir şirketin beyni muhasebededir. Demek düşünen, işleri yoluna koyan muhasebedir, muhasebecidir. Muhasebecinin üstünde bir makam, bir kimse olamaz. Bütün işlerin ruhudur muhasebeci. Ben doğrudan doğruya umum müdürlüğe karşı sorumluyum. Aradaki insanlar, makamlar bana vız gelir. Ben işimi bilirim. Kimseden akıl almaya ihtiyacım yoktur.

Fuat, bu sözlerin niçin söylendiğini ilkin anlayamadı. Fakat dinledikçe, Ahmet İnan'ın müdüre kızmış olduğunu anladı. Müdürle muhasebecinin geçinemediklerini sezmişti. Ahmet İnan müdürü kasederek:

- Mühendis ise fabrikaya girsin, diyordu. İşçilerin başında bulunsun. Randımanı artırmaya çalışsın. Bana, bize müdürlük taslamaktan vazgeçsin. Doğru söylemiyor muyum? Üzüm hemen atıldı'

- Çok doğru Ahmet Bey! dedi. Sonra da Fuat'a dönerek:

- Siz ne diyorsunuz? diye sordu.

Fuat, Ahmet İnan'ın maksadını anlamamıştı. Elinden geldiği kadar tarafsız davranmaya bakarak:

- Haklı olduğunuz yerler var, dedi. Hele bir işleri yoluna koyalım, herkesin durumu, sorumluluk derecesi anlaşılır. Önemli olan iyi geçinmektir. Bu olmazsa yüzümüzü güldürecek bir netice alamayız.

Bu sözleri nasıl söylediğine şaştı. Sanki, sabahleyin koynundan çıkıp geldiği kadının kocası ile konuşmuyordu. "Vay anasını!" diye düşündü "Bir günde kaşarlandık, piştik."

Ahmet İnan:

- Yakında durumu kavrayacaksınız, o zaman benim haklı olduğumu anlarsınız, diye devam etti. Benim hayatım, doğruluk uğruna mücadelelerle geçmiştir. Korkacak hiçbir işim yoktur. İsterlerse müfettiş yollasınlar, bütün hesaplarımı kontrol ettirsinler. İşte, daha yeni olmanıza

85

rağmen, bütün defterlerimi görüyorsunuz. Gizli, saklı bir şeyim var mı? Varsa çıkarın ortaya. Benim hayatım, doğruluk uğruna mücadelelerle geçmiştir. Beni kolay kolay yıkamazlar. Ama sinirleniyor muyum? Hayır, hiç sinirlenmiyorum. Toydur o, söyler, söylesin. İyi karşılarım. Çünkü olgun bir adamım ben. Severim de müdürü, iyi bir adamdır, fakat toydur. İşte bu kadar...

Fuat, "Demek benim öğleden önce gelmediğime dikkat bile etmemiş" diye düşündü. "İşi başından aşkın."

Fakat bu düşüncesi, gizli bir kuvvetle muhasebesinin aklına götürülmüş gibi adam, biraz sonra Fuat'ın kulağına eğildi:

- Sabahleyin yoktunuz, dedi. Hasta mı idiniz? Yattınız mı?

Fuat, ne cevap vereceğini düşünerek başını kaldırdı. Ahmet İnan gülümsüyordu. Siniri geçmişti.

- Biraz geç kalktım da. Sonra şehri bir dolaşayım dedim. -İyi ettiniz, iyi ettiniz. Hasta olmayın da; her işin başı sağlık.

Bu sırada odacı içeri girdi. Fuat'a;

- Müdür bey sizi istiyor, dedi.

Fuat yerinden kalkarken, Ahmet İnanla Üzüm'ün bakıştıklarını gördü.

Müdür, orta yaşlı bir mühendisti. Nazik fakat kibirli bir adamdı. İş arkadaşları ile arasında mesafe buldurmaya dikkat ederdi. Bu yüzden Fuat onun hakkında kesin bir kanaate varamamıştı. Ancak geldiği günden beri, müdürle muhasebecinin arasında gizli bir mücadele olduğunu sezmişti. Durumu iyice kavramadan belli bir davranış takınmamaya kararlı idi. Çünkü üzerine bir sorumluluk almıştı. Merkez müdürlüğünde ona güveniyorlar, işleri yetki ile incelemesini ondan bekliyorlardı.

Müdür, Fuat'a yer gösterdi.

- Buyurun, oturun... dedi.

- İşlere alıştınız mı?

- Alışıyorum efendim.

86

- Burada sıkılıyor musunuz? Ankara'ya benzemiyor tabii, değil mi? v

- Evet benzemiyor, ama şimdilik sıkılmıyorum. Zaten iş bütün vaktimi alıyor. Geriye dinlenmek, uyumak kalıyor.

Müdür puro içiyordu. Purosunun dumanını yukarıya doğru üfledikten sonra, başını geriye attı.

- Sizin gibi bir gencin vazife alıp buraya gelmesi büyük bir fedakârlıktır, dedi. Şimdi herkes büyük şehirlere koşuyor; konfor, eğlence arıyor. Böyle kenar köşede eski kafalıların elinde kalıyor.

Fuat az kalsın "estağfurullah" diyecekti. Fakat daha o ağzını açmadan müdür devam etti:

- Kendimden bahsetmiyorum. Ben eski kafalı da değilim, yeni kafalı da... Nasıl olur diye düşünmeyin. Ben zamanın dışında görürüm kendimi. Olanı biteni seyredirim, anlarım, fakat fazla bir şey yapmam. İnanın, işimde herhangi bir başarı, bana şu puronun verdiği keyfi vermez. Zaten başarı diye bir şey olacağına da aklım ermez ya, o da başka bahis. İşlerin, bütün işlerin, bizim

anlayamayacağımız bir mantıkları vardır, kendi başlarına yürür giderler. Ben o gidişin fazla bozulmamasına dikkat ederim. O kadar...

Ne demek istiyor? Ne acaip sözler bunlar! Beklemeli, bakalım, belki daha açılır.

- Sizse gençsiniz, hem doğru anlayabilmiş isem, idealist bir gençsiniz. Faydalı olmak istiyorsunuz, sorumluluklar yüklenmek, işler başarmak istiyorsunuz. Bunun için de fedakârlıklara girmeyi seviyorsunuz.

- Öyle değil mi? Fuat önüne baktı.

- Sizin gibileri de lazımdır, hem çok lazımdır. Bu memlekette herkes benim gibi olursa işler iyi gider; sizin gibi olursa daha iyi gider; fakat bizim Ahmet Bey gibi olursa kötü gider. Bütün mesele bundan ibarettir.

Fuat o zaman canlandı:

- Bana bir emriniz mi var? diye sordu.

87

- Hayır, öyle bir şey için çağırmadım sizi. Ben size ne söylesem siz gene bildiğinizi yapacaksınız. Bildiğinizi ve elinizden geleni. Başka türlü olamaz.

Purosunun dumanını savurdu.

- Benden kimse iş beklemez. Sadece birtakım işlerin başında bulunmamı isterler. Ben de bulunurum. Bulunmam yeter onlar için. Ama siz öyle değilsiniz. Siz işe başlar başlamaz, kendinizden iş beklemelemlerini istemişsiniz, bunu belli etmişsiniz. Artık bundan cayamazsınız, sonuna kadar gideceksiniz. Başarılar da, başarısızlıklar da sizi bekliyor. Bana sorarsanız, daha çok başarısızlıklar... Çünkü karşılaşacağınız, yani çarpışacağınız insanlar daima sizden daha kurnaz çıkacaklardır. Kurnazlar aptaldır. Aptal oldukları için de daima kazanırlar. Sonra da sizin gibilere gülerler. Hakları vardır.

Fuat, alay mı ediyor diye müdürün yüzüne baktı. Adam ciddi idi, sözlerinin etkisini bile merak etmiyordu. Teferruatlı emirler veren, verdiği emirlerin ucu ucuna yapılacağından emin bir komutan hali vardı onda. Oysa söyledikleri birer emir değildi, felsefe idi: Boş, saçma sapan, ümitsiz bir felsefe. Böyle düşündüğü halde ne kadar da kendine güveniyor, güvenebiliyordu? Övünecek şeyler mi idi bunlar?

Fuat, yerinden hafifçe kıvıldadı, müdür bunu farketmiş-ti, ayağa kalktı, elini

uzattı:

- Gene görüşürüz dedi, gidebilirsiniz.

Fuat, asker gibi kesik bir baş selamı verdikten sonra odadan çıktı.

- Herkes benim gibi olursa işler iyi gider; sizin gibi olursa daha iyi gider, fakat bizim Ahmet Bey gibi olursa...

Anlaşılıyordu. Burada onun çarpışacağı adam Ahmet İnan'dı. Karısı ile seviştiği adam, şu "hayatı doğruluk uğruna mücadelelerle geçmiş olan adam."

Fuat, kafasının içi karma karışık, çalışma odasına döndü. Dalgın dalgın kapıyı açıp içeri girdi. Muhasebeci Ahmet İnan, gözlerini dört açmış ona bakıyor, sanki müdürle konuştuklarını onun yüzünden okumaya çalışıyordu. Me-

88

rak içinde olduğu belli idi. Fakat gene de kendine hâkim olmayı biliyor, Fuat'a açıkça, "Müdürle ne konuştunuz?" diye sormuyordu.

Fuat, ona aldırılmayarak yerine oturdu. Düşüncesi başka idi. Muhasebecinin evinden ayrılması gerektiğini anlamıştı. Ne yapıp yapıp iki üç gün içinde bir ev bulmalı idi. Ahmet İnan bundan şüphelenecekmiş, umurunda değildi. Ortada bir müşkül vardı: O da Necla idi. Fuat, Necla'yı bırakmayı göze alamıyordu. Bunu, istese bile yapamazdı. Necla'nın karşısına geçince bütün iradesi elinden gidiyordu. Sonra da, böyle zavallı bir kadını, kimsesiz, yardım bekleyen, ona dört elle sarılan, her şeyini bir çırpıda ona veren bir kadını yüzüstü bırakıp gitmek çok yakışsız bir hareket olurdu. Demek muhasebecinin evinden çıkma kararına, aklı da, kalbi de isyan ediyordu. Bir yanda işi, ahlakı, mücadelesi, öbür yanda sevgilisi, kadını-, karısı... Fuat, düşüncesinin burasında, "Güler'i ne kadar unutmşum!" diye düşündü, şaştı. Sabahtanberi olanı biteni hatırladıkça başı dönüyordu. Öğleden önceki ruh durumu ile, öğleden sonraki ruh durumu arasında bu ne büyük değişiklikti! Buna sinir mi dayanırdı? O güne kadar sıkı sıkıya bağlı olduğunu sandığı düşünceler, duygular, titizlikler artık ona yabancı kalmışlardı. Bir defa, kadın hakkındaki düşüncesi ta temelinden sarsılıp yıkılmıştı. Sadece ruhtan ibaret bildiği, bilmek istediği kadın, sadece vücuttan ibaret olup çıkmıştı. Ama böylesinin daha güzel, daha büyük, daha derin olduğunu da anlamamış değildi. Sonra, işine karşı davranışı ile sevgilisine karşı davranışının çatışabileceğini hiç sanmazdı. Güler'le nişanlanırken, onun bütün hayatı boyunca, atılacağı her mücadelede, yanı başında, omuzunun dibinde bulunacağını, yardımcısı, arkadaşı olacağını düşünmüştü. Burada ise durum değişiyordu. Muhasebeci Ahmet İnan'la münasebetini istediği gibi bir biçime

sokması için onun evinden çıkması lazımdı. Halbuki, buna Necla'nın razı olmayacağını biliyordu. Necla razı olmazsa, Fuat karşı koyabilecek mi idi? Ne gezer, onun dediğini yapacak, işini ikinci plana bırakacaktı. Bu kadar zayıf mı idi o?

89

Akşama kadar bu düşünceler içinde bunaldı durdu. Paydos yaklaşırken Ahmet înan onun yanına geldi. Kulağına eğilip:

- Bu akşam eve erken mi gideceksiniz? diye sordu. Fuat, şaşırılmaya dikkat ederek:

- Bilmiyorum, dedi. Niçin sordunuz? Öteki gülümsedi.

- Ben biraz geç kalacağım da... Siz erken giderseniz, Necla'ya söyleyin, diyecektim. Yemeğe beklemeyin beni. Arkadaşlarla biraz içeceğiz.

Fuat:

- Peki... diyebildi.

İçinden de "iyi oldu" diye geçirdi. "Bu akşam Necla ile açıkça konuşurum. Evden çıkacağımı söylerim."

Fakat gene de doğruca eve gidemedi. Öğleden önce önünden geçtiği pis bir meyhaneye girdi. Bir şişe şarap getirtti. Hiçbir şey yemeden şişeyi pek az bir zaman içinde içti, bitirdi. Sokağa çıkarken adam akıllı sallanıyordu. Midesinde de bir bulantı vardı, içkiden medet umarken tam tersi olmuştu. Hastalanmıştı.

Kendisine verilen anahtarla yavaşça evin kapısını açtı. Necla'ya görünmeden odasına girip yatmak niyetinde idi. Zaten kadın da ortalıkta yoktu. Fuat, yattığı odanın elektriğini açmadan, sessizce içeri daldı; karanlıkta soyundu; elbiselerini gelişigüzel iskemlelerin, masanın üzerine attı; yatağına girdi.

Gözlerini kapar kapamaz, başının dönmesi arttı. Kuyulara düştü, çıktı. Arada bir gözlerini açtıkça iyileşir gibi oluyor, fakat takatsızlıktan gene gözlerini kapayıp uyumaya çalışıyordu.

Aradan ne kadar zaman geçtiğini bilmiyor... Birden oda pırıl pırıl aydınlanıverdi. Fuat, gözleri kamaştığı için, içeri gireni göremedi. Fakat, Necla'dan başka kim olabilirdi?

Kadın:

- Geldiğini duymadım, diyordu. Neden bana haber

90

vermedin? Uyuyor musun? Yoksa hastalandın mı? Söylesene... Nen var? Fuat!
Fuat!

Genç adam başını yavaşça kaldırdı.

- Hastalandım... diye mırıldandı.

- Hastalandın mı? İçmişsin sen, sarhoşsun. Miden mi bulanıyor? Vah benim çocuğum, yavrum, bir tanem...

Böyle diyerek Fuat'ın suçlarını okşamaya başladı.

- Şarap içmişsin... Ağzından buram buram şarap kokusu geliyor... Bir şey yemeden mi içtin?

- Evet...

- Niçin öyle yaptın? Ah, biliyorum, anlıyorum. Hep benim yüzümden.

Sonra hızla doğruldu:

- Ben seni şimdi iyi ederim, dedi. Sevgilim benim, birazdan bir şeyin kalmayacak.

. Böyle diyerek odadan çıktı. Fuat gerçekten bitik bir duruma gelmişti. Otursa bir türlü, yatsa bir türlü, kabil değil rahat edemiyordu. Bütün sıkıntı mideden geliyordu. Bu sıkıntıyı atmaktan başka hiç bir isteği yoktu. Bütün endişeleri, bütün kaygıları, bütün dertleri gelip midesinde toplanmıştı. Ne aşk, ne görev, ne hatıra, ne müdür, ne o... Şu sıkıntıyı üzerinden bir atsa, başka bir şey istemezdi. Necla, elinde büyük bir tasla geri döndü. Yeşil gözleri, iri iri, merak içinde. Fuat'ın yüzüne dikilmişti.

- Kalk canım, dedi, doğrul biraz... Fuat:

- Ne olacak? diye sordu.

- Ne olacak, çıkaracaksın. Çıkarmadan rahat edemezsin ki...

Fuat, uzaktan, derinlerden, belli belirsiz, hayal meyal bir sıkılma duydu. Daha doğrusu, bu durumda sıkılmak, kadından utanmak gerektiğini düşündü. Fakat bu belli belirsiz duygu ile, bu bulanık düşünce, onu harekete geçirebilecek kuvvette değildi. İyileşmek, rahatlamak isteği şimdi her şeyin üstünde idi.

Necla, terliklerini çıkarıp bir ayağını altına alarak ya-

91

tağın kenarına oturdu. Sağ eliyle taşı tutuyor, sol eliyle de Fuat'ın başına uzanıyordu.

Fuat, "Sen çekil, dışarı çık..." Anlamına bir işaret yaptı. Fakat genç kadın güldü buna.

- Çıkmam, dedi, yanında duracağım. Bırakmam seni bu halde. Haydi şimdi utanmayı bırak da dön bu yana, haydi!

Fuat'ın beklemeye tahammülü kalmamıştı. Tasa doğru döner dönmez, midesi boşalıverdi. Bir, bir daha. Derken açılı verdi. Bu sırada Necla, sol eliyle onun alnını tutuyor:

- Açıldın mı sevgilim? diye soruyordu. Fuat başını "evet" anlamına salladı.

- Geçmiş olsun! Şaraptan başka bir şey çıkmadı. İnsan sinirli iken içerse böyle olur.

Sonra taşı iki eliyle tutup yataktan kalktı. Terliklerini giymeden kapıya doğru yürüdü. Fuat içinden "ne güzel bacakları var" diye geçirdi ve kendini arkası üstü yatağa attı. Mesuttu.

Necla bu sefer, elinde ıslak bir bezle geldi; genç adamın ağzını burnunu sildi. Bu işleri yaparken:

- Oh, bitti işte... diye söyleniyordu. Fuat:

- Çok mahcubum, dedi. Beni affet... İstemezdim böyle olmasını.

Kadın güldü:

- Tabii istemezdim, istenecek bir şey değil ki...

- Benden iğrendin mi?

- İğrenmek mi? Tam tersine, senin hizmetini gördüğüm için çok memnunum.

Böyle diyerek elini yorganın altına sokup Fuad'ın bacağını tuttu. Fuat:

- Seni seviyorum, dedi.

Kadın, gözlerini kısarak ona baktı.

- Sabahleyin bana darılmış mıydın? diye sordu.

- Hayır, fakat hayatım öğrenmeye kalktığım için pişman oldum: İleri gittim, laubalilik ettim diye üzuldüm.

92

Necla:

- Canım benim...

Diye söylendikten sonra Fuat'ın üzerine atılıp yüzünü yorganlara gömdü. Bir zaman öyle kaldı. Başını kaldırdığı zaman gözleri yaş içinde idi.

- Öğreneceksin de ne olacak? dedi. Bana acımam istemiyorum. Beni sevmeni istiyorum. Sen duygulu bir çocuksun; bu yüzden merhameti sevgi ile karıştırabilirsin. Bundan korktum. Sonra da...

Durdu, düşündü. Fuat:

- Söylesene, dedi. Neden sustun?

Fakat kadın sinirli sinirli ayağa kalktı. İki eliyle saçlarını kulaklarının üstünden tutup yukarı kaldırdı. Odada üç aşağı beş yukarı dolaştı.

- Hayatıma karışmanı istemiyorum. Çünkü bir gün ayrılacağımızı biliyorum. O günün, olacağından daha acı olmaması lazım. Anlıyor musun? Bütün mesele burada.

Fuat:

Seni bırakmam, dedi.

- Hadi canım, dedi kadın, bunlar büyük laflar. Sonra gelip delikanlının boynuna sarıldı, onu öpüşlere

boğdu. Ağlıyordu, hıçkırıyordu. Fuat: -' Seni gene üzdüm, diye söylendi. Öteki:

- Hayır, hayır... diyerek başını kaldırdı. Yüzünün bütün hatları gerilmişti, elleri titriyordu. Birdenbire tanınmayacak bir hale gelmişti.

- Dinle, dedi. Anlatayım da dinle! Aradan bu kadar yıl geçtiği halde, her hatırlayıpta deli gibi olurum. Ama sana söyleyeceğim. Bunu biraz da, sende uyandığını bildiğim suçluluk duygusunu yok etmek için yapacağım.

Fuat'ın ayak ucuna oturdu. Delikanlı onun ağırlığını ayak bileklerinde duyuyor, bundan o zamana kadar bilmediği bir tat alıyordu. Çünkü kadın şefkatini, yakınlığını sadece annesinden görmüştü. İlk olarak başka bir kadınla, sevebileceği, sevdiği, yattığı, seviştiği, didiştığı, etle tırnak

93

olduğu bir kadınla bu duyguyu yaşıyordu. Tuhaf bir sevinç, korku ile karışık bir sevinç vardı içinde. İlk defa yalnızlıktan kurtulmuştu. Bu yüzden tekrar yalnızlığa düşmek korkusunu da ilk duyuyordu. Necla:

- Ahmet, büyük dayımın oğludur, diye başladı. Bundan üç yıl önce evlendim onunla.

Şöyle oldu: Ahmet o zaman İstanbul'da idi, evli idi. Ben liseyi yeni bitirmiştım. Akraba olduğumuz için, sık sık giderdim evlerine. Onlar da bize gelir, kalırlardı. Ben liseyi bitirince Ahmet anneme, "Necla okumak istiyorsa İstanbul'a, bizim yanımıza gelsin, ben onun okuması için elimden geleni yaparım" demiş.

Fuat, onun sözünü kesti:

- Siz de İstanbul'da değil mi idiniz?

- Hayır, söylemeyi unuttum, biz İzmit'te yerleşmiştik. Orada evimiz vardı. Annem, Ahmet'in söylediklerini bana anlattı. Okumak istiyordum. Bu teklifi kabul ettim. Ahmet'in evine gittim. Bir yıl sonra yengem, yani Ahmet'in karısı öldü. Zaten hasta bir kadındı. Ben, bu vaka üzerine, İzmit'e dönmek istedim. Ahmet bırakmadı. Annen de bizim yanımıza gelsin." dedi. "Görüyorsun, bir başıma kaldım, hep beraber otururuz." Annemle düşündük, taşındık, akla yakın bulduk, kabul ettik. Annem, kısa bir müddet için İzmit'e gitmişti; eşyalarımızı

getirecekti. Ne oldu ise, işte bu sırada oldu. Ahmet'i bir gece yarısı yatağımda buldum. Çok direndim, ama kendimi kurtaramadım. Sözde" beni eskiden beri seviyormuş, karısı ölünce, evlenmemiz için ortada bir engel kalmamış, falan filan. Yalnızlığından bahsetti uzun uzun, çocuklar gibi ağladı, yalvardı. "Ne olur, annene şimdilik bir şey söyleme, kadın birdenbire şaşırmasın. Bir müddet sonra açarız" dedi. Ben perişan bir durumda idim. Ertesi günden başlayarak bana öyle iyi davrandı ki. Her gün hediyeler getirir, gönlümü almak için yapmadığını bırakmazdı. Annemin dönmesi de gecikmişti. Yalvarmalarına dayanamadım, kaderim bu imiş dedim. Babam öleli çok olmuştu. Ahmet, babam öldükten

94

sonra bize yardım etmişti. Kısacası, onunla evlenmeyi kabul ettim. Tek şartım evlendikten sonra başka bir memlekete gitmekti. O da çalıştığı işten ayrıldı, başka bir iş buldu. Muğla'ya gittik. Annem de ölünce alıştım Ahmet'e. Yapayalınızdim. Fakat Ahmet, annemin ölümünden sonra değişti. Daha doğrusu, asıl karakteri ortaya çıktı. Başka kadınlara bakmaya başladı, kumara dadandı, içkiyi azıttı. Ben artık onun elinde köle gibi idim. Münasebetlerimiz azar azar bozulduğu için, düştüğümüz adi durumun korkunçluğunu anlayamadım. Onun için de, nerede isyan edip ipleri koparmak gerektiğini bir türlü kestiremedim. Zaten ne yapabiliyordum? Nereye gidebiliyordum? Benim şaşkınlığımdan, aczimden istifade eden Ahmet, büsbütün azıttı; eve kadın getirmeye kadar vardırıdı işi.

Bunları anlatırken, gözlerini duvarda bir yere dikmiş, kendi kendine konuşuyor gibi idi. Konuştukça heyecanlanıyordu.

- Beni beğenmediğini her fırsatta söyledi. En olmayacak yerlerde, en olmayacak zamanlarda benimle alay etti. Ben onun için bir yükten başka bir şey değildim. Böyle olduğu için de, her aklına geleni yapmaya kendinde hak buluyordu. Evine bakmıyordu, bana aldırılmıyordu. İsteddiği zaman, istediği yere gidiyordu. Ezilmiştim, kendime güvenim kalmamıştı, boynum bükülmüştü. Kaçıp kurtulmayı değil, kovulmamayı düşünüyordum. Bütün endişem bu idi. Fakat o gece, eve kadın getirdiği gece...

Fuat, Necla'nın yüzünden korktu. Çünkü bu yüz, artık onun bildiği Necla'ya ait değildi.

- İstersen anlatma... diye söylendi.

Fakat öteki, bunu duymamış gibi devam etti:

- Birden isyan ettim. Elime ne geçirdi isem başına attım. Sonra da kendimi öldürmeye karar verdim. Başka türlü kurtuluş yolu yoktu. O zaman bu canavar,

benim elimi ayağımı bağladı. Bağırmayayım diye ağzımı tıkadı. Ben bu durumda iken önüme diz çöktü, ağlıyarak benden af diledi. "Benim erkekliğim bitti, seni kaybetmekten korktuğum

95

için ne yaptığımı bilemiyorum." dedi. Sözde beni kıskandırmak, benim ilgimi çekmek, bu yoldan tekrar ona bağlanmamı sağlamak istiyormuş... O gün bugündür münasebetimiz bambaşka bir biçime girdi. İkimiz de başımıza buyruğuz. Benim böyle olmamı o hep istiyordu. Fakat ben, ona değil, kendime olan saygımdan dolayı bir manastır hayatı yaşamaya başladım, ama... Seni görünceye kadar. Seni görünce.

Gene hıçkıra hıçkıra yorganlara kapandı. Fuat:

- Sakin ol sevgilim, sakin ol... dedi. Bırak artık bunları! Necla:

- Hayır hayır, dedi, hepsini söyleyeceğim.

Ayağa kalktı, "Yarabbim. Yarabbim" diye mırıldandı. Sonra Fuat'a dönerek:

- Seni görünce, kendimi sınamaya karar verdim, dedi. Acaba ben, kocamın dediği gibi, hiçbir erkeğin beğeneme-yeceği bir kadın mı idim? O güne kadar kendime olan saygımdan ötürü bunu denemeyi düşünmemiştim. Fakat böyle ümitsiz, böyle boynu bükük, böyle bedbaht olarak bir köşede çürüyüp gitmek bana birdenbire çok korkunç görünmüştü. Anlıyormusun?

Böyle diyerek, kendini yatağa, delikanlının üstüne attı. Onun saçlarını koparır gibi avuçlarının içine alarak çekti.

- Beni işte bu kötü ruh durumundan kurtardın, dedi. Sana minnettarım. Beni sevmesen de, günün birinde bırak-san da gam yemem.

Fuat: - Seni bırakmayacağım, diye söylendi.

- Nasıl olur? İnanmam buna. Olmaz böyle şey. Sen, sen nişanlısın. Nişanlı olduğunu unutuyor musun yoksa?

Fuat ne diyeceğini bilemedi. Sonra:

- Zaten onunla böyle bir denemeye girmiştik, diye cevap verdi. Ben onu, rahatça düşünmesi için bıraktım. Bu arada tabii ben de düşüncecek, taşınacaktım. Eğer birbirimizi kolayca unutursak, bu daha iyi olacaktı. Anlatabiliyor muyum?

Biraz önce ağlayan kadın, gülmeye başladı:

- Sen ne iyi çocuksun Fuat.

Fuat, birden Güler'i düşündü. Güler de ona böyle söylemişti. Güler... Nişanlısı, daha düne kadar sevdiği, yanıp tutuştuğu kız! Oysa şimdi o duygululuktan içinde hiçbir iz yok.

Necla:

- İyisin, ince ruhlusun, duygulusun... diye devam ediyordu. Ama mesut olman çok güç olur senin.

Fuat:

- Seninle de, öyle mi? diye sordu.

- Hayır, hayır, öyle değil. Ama inanamıyorum ki, aklım almıyor ki. Seni benimsemeye cesaret edemiyorum ki...

Fuat doğruldu:

- Bu gece duyduğum saadeti hiç tatmamıştım. Yanımdan ayrılacaksın, içeri gideceksin diye ödüm kopuyor. Çünkü sen başkasının karışısın. Elbet gideceksin, elbet hiçbir zaman tam anlamı ile benim olamayacaksın.

Kadın daldı, kaldı, bir şey söylemedi. O zaman Fuat, Ahmet İnan'ı düşündü.

- Kocan haber yollamıştı benimle, dedi.

- Kim? diye sordu kadın.

- Ahmet Bey.

- Ahmet mi? Ha, biliyorum.

- Nereden biliyorsun?

- Hiç. Biliyorum.

- İyi anlamadın galiba... Ahmet Bey bana dedi ki,

- Akşama eve gidemiyeceğim, başka arkadaşlarla içeceğiz. Siz erken dönerseniz, Necla'ya söyleyin bunu, beni beklemesin, dedi. Değil mi?

- Nereden biliyorsun bunları sen? Yoksa, Kadın omuz silkti:

- Meraklanma... dedi. Eski huyudur, bilirim.

Bu söz Fuat'ın aklını allak bullak etti. Ahmet İnan, akşamları evine gelmemeyi mi huy edinmişti? Yoksa başkaları ile haber yollamayı mı? O başkaları kimlerdir? Fuat

97

gibi bu eve pansiyoner olarak girenler mi?

Necla delikanlının aklından geçenleri sezmiş gibi:

- Beni daha fazla konuşurma, diye söylendi. Bilmezsin, bilsen de anlayamazsın sen onu. Ne adamdır o, ne canavardır, ne namussuzdur.

Birden titreye titreye ağlamaya başladı. Fuat, ta içinden acıdı ona. Kadını, düştüğü bu dayanılmaz durumdan, çaresizlikten, bedbahtlıktan kurtarmak için elinden gelen her şeyi yapmaya karar verdi.

Böyle düşünerek Necla'yı ellerinden tutup kendine çekti, saçlarını okşadı onun, alnını öptü.

Bu sırada kadın hızla yerinden kalktı. Fuat'ın şaşkın bakışları önünde soyunmaya başladı. Üzerinde ne varsa attı yere, çırılçıplak kaldı. Sonra elektriği söndürüp genç adamın yatağına girdi.

Fuat:

- Gelirse... diye mırıldandı.

- Gelmez.

- Gelirse...

- Ben bilirim, gelmez.

Böyle diyerek, delikanlının ağzını dudakları ile kapadı. Öyle ki. Fuat, nefessiz kaldığı için başını geri çekmek zorunu duydu. Öteki:

- Beni sev de ne olursa olsun, dedi.

Fuat, içinde bir korku duydu. "Ne olursa olsun.." ne demek bu? Necla:

- Korkuyor musun yoksa? diye sordu.

Fuat kendini yokladı. "Neden korkacakmışım..." diye düşündü. Kararı kesin değil mi idi? Kurtarmayacak mı idi kadım?

- Seni düşünüyorum da, diye cevap verdi:

Kadın, başını erkeğin koltuğunun altına soktu. Oradan, tâ derinlerden boğuk boğuk:

- Beni düşünüyorsan... Şimdi düşün, şimdi, şimdi, dedi: Fuat kendisini, ameliyat masasına yatırılmış sandı; dok-

98

torun bütün dediklerini yapıyor, fakat akli ile başka dünyalarda dolaşıyordu. Necla'nın istediği ne idi? Bir adamdan, bir yaşayıştan kurtulmak, zavalhğım unutmak, her şeye yeni baştan, gönül rızasıyla, severek, sevilerek başlamak. Değil mi? Fuat ona, bütün bu niyetlerinde yardımcı olmaya hazır bulunduğunu anlatmıştı. Böyle bir durumda oturup konuşmaları, yapacaklarını bir bir kararlaştırmaları gerekmez mi idi? Oysa kadın, bunları bir yana bırakıyor, tıpkı bir erkek, hem de en aşağılık fırsatlardan faydalanmayı düşünen bir erkek gibi, harekete geçiyordu. Genç adam, o güne kadar, kadınların bu gibi davranışlara çoğu zaman erkeğin hatırı için katlandıklarını düşünmüştü. Yoksa Necla da onun gönlünü almak, onu mükâfatlandırmak için mi böyle yapıyordu? Doğru, Fuat buna tahammül edemezdi. Necla'nın onu yanlış tanımasını istemezdi. Göğsünün üstünde soluyan kadına:

- Benim içinse... diye başlayarak bir şeyler söylemek istedi.

Fakat kadın bunu anlamadı, aradığı karşılığı erkekte hemen bulamadığı için üzgün.

- Ne olur, sev beni... diye yalvarmaya başladı. Halimi görmüyor musun? Acımıyor musun bana? Hayatımda, ilk defa. İlk defa bir erkeğe severek

sarıyorum, istiyorum, istiyorum, istiyor. Anlamıyor musun? Hadi, bu gece de sev beni. Sonra, istersen bırak, istersen, öldür. Hepsine razıyım. Yalnız sarıl, hadi pašam, hadi sevgilim, hadi erkeğim benim.

Sonra, Fuat'ın hâlâ tereddüt ettiğini görünce, yırtıcı bir hayvan gibi onu ısırmaya, hırpalamaya başladı. Genç adam da, akli ile başka dünyalarda dolaşmaktan yavaş yavaş vazgeçip ameliyat masasına döndü. Hasta olsaktansa, doktor olmanın daha yakışık alacağını da düşünerek kadına olanca gücü ile karşılık vermeye başladı. Kesik kesik:

- Ben de, ben de ilk defa, sevişiyorum, diye mırıldandı. Ama ne güzel. Ne güzelmiş:

Kadın:

99

- Canım, dedi. Devam et.

- Bana kızmıyorsun değil mi?

- Kızmak mı? Çocuğum benim.

- Bırakmam seni.

- Ben de.

- Seviyor musun beni?

- Hem de nasıl!.. Anlamıyor musun?

- Necla'cığım!

- Sahi mi? Sahi mi? Hoşlanıyor musun?

- Çok.

- Ben. Ben daha çok.

Fuat, kendini kapıp koyuverdiği o anlar içinde bile kadını incelemekten vazgeçmiyor, onun baygın gibi, deli gibi, sar'alı gibi çırpınmasına, sayıklar gibi konuşmasına şaşıyordu.

Fakat, tuhaf değil mi, neden sonra, uzun bir nefes bırakıp da yorgun argın yerine düştüğü zaman, baktı ki o düşüncelerin, o duyguların hepsi yok olmuş, bomboş kalmış kalbi, kafası. Artık hiçbir konu üzerinde duramıyor, çünkü durmak istemiyor. Sanki dünya ile bütün ilişkileri kopmuştur. Sevinç, üzüntü, kuruntu, endişe adına ne varsa, hepsi ondan uzak. Pişmanlık da duymuyor. Şimdi: Güler gibi, Necla da onun yanında değil. Yapayalnız kalmış, yapayalnız ve bomboş.

Fakat bu hali çok sürmedi. Önce yanındaki kadını hatırladı, ona kulak verdi. Necla, ölü gibi yatıyordu. "Ne bir ses, ne bir nefes." Fuat, "Sakın kadını öldürmüş olmayayım?" diye düşündü. Kıpırdadı yerinden. Bu sırada Necla'dan iniltiye, itiraza benzeyen, uzun, inişli çıkışlı, şımarık bir ses yükseldi. Kadın, önce uykusundan uyandırılmış, huysuz bir çocuk gibi, öteki yana dönüp bacaklarıyla, kollarıyla, omuzları ile göğüsleri ile eski rahatını aradı; sonra da, sanki bütün bunları şakadan yapmış gibi doğrudu verdi. Oda karanlık olduğu için Fuat onun yüzünü göremiyordu. Necla, yeniden genç adamın üstüne atıldı. Fakat bu atılışa, deminki canlılığı, fişekliği, yırtıcılığı

100

yoktu artık; yumuşacıktı, terli idi, gevşekti. Fuat'ın kulağını hafifçe ısırarak:

- Memnun musun? diye sordu. Fuat:

- Ya sen? dedi.

Kadın bu soruya cevap vermedi. Fuat, onun başını kaldırıp dışarıyı dinlediğini far ketti. Birden içine bir ürperti geldi.

- Kapı mı? O mu geldi?

Kadın cevap vermiyor, öyle duruyordu.

- Neden cevap vermiyorsun? Sokak kapısı açıldı? Anahtarı var mı onun? Ha?

Necla, bütün bu soruların hepsine, kestirmeden:

- Bir şey yok... diye cevap verdi.

Kadının soğukkanlılığı ona iyi gelmedi değil, ama gene de merakını tam olarak yenememişti. İçi rahat değildi. Aklına bin türlü ihtimal geliyordu.

Necla onu bir defa daha öptükten sonra yataktan indi. Karanlıkta elbiselerini

bulup hışır hışır giyindi. Fuat içinden: "Şimdi şunu, şimdi şunu, şimdi şunu giyiyor..." diye geçirdi ve odanın karanlık olmasına üzüldü. Ne büyük değişiklik!

Fuat, o geceki olayları sonradan her düşünüşünde şaşmaktan kendini alamamıştır. Hatta toyluğundan kurtulup -insanları daha iyi tanımaya, daha doğru anlamaya başladıktan sonra bile. Necla, Ahmet İnan, bunların münasebetleri, bir muamma olmaktan kurtulmamıştır onun için. Her parçası ayrı ayrı yorumlandığı zaman belli bir sonuca, belli bir yargıya varılması kolay olan bu olaylar, bir araya gelince içinden çıkılmaz bir esrara bürünüyorlardı. Fuat için bir kadınla yatmak büyük bir şeydi, ama olunca buna alışmıştı. Fuat için evli bir kadınla yatmak daha büyük bir şeydi, başına gelince buna da alışmıştı. Nitekim o gece, Necla odadan çıkar çıkmaz, kendini rahat bir uyku için hazır bulmuştu. Oysa, yolu bulunmaz bir labirente girdiğini nereden, nasıl kestirebilirdi?

101

Necla gittikten on, onbeş dakika sonra Fuat tam dalmak üzere iken -Çünkü içkinin sarsıntısı ve sevişme yorgunluğu onu çarçabuk uykuya itiyordu- dışarıda bir gürültü oldu. Fuat gözlerini açıp dinledi. Ses seda yok. Başını yeniden yastığa koyarken bu sefer bir bağırış. Bir çığlık. Fuat yerinden doğruldu. O gürültü ile bağırış arasındaki sessizlik gene evi kaplamıştı. "Ne olabilir?" diye düşündü genç adam. Bağırın kimdi? "Bir kadın sesi idi." dedi, "Acaba Necla mı?" derken bir ikinci çığlık... Fuat'ın hiç şüphesi kalmadı, bağırın Necla idi. Hemen yataktan fırladı. Kapıya doğru yürüdü. Bu sırada çığlıklara, bir erkek sesi, daha pes perdeden karışmaya başladı. Erkek konuşuyor, kadın arada bir çığlığı basıyordu. Fuat, heyecandan titreyerek, yavaşça kapıyı açtı. Necla ile Ahmet İnan'ın seslerini tanıdı. Adam:

- Sus diyorum sana, diyordu. Necla ise:

- Yapma, diye bağırıyor, Allahaşkma yapma. Yapma. Yapma.

Sonra, keskin bir sesle, canı yanmış gibi bağırıyordu.

Fuat, bir şey yapmaya karar vermeden orada durdu, bekledi. Sesler kesiliyor, artık kavganın, döğüşün bittiğini düşündüren bir sessizlik yerleşiyor. Fakat hemen arkasından o keskin çığlık. Necla'nın ta canından kopup çıkan çığlık, tüyler ürpertici bir tizlikle geceyi sarsıyordu.

Fuat, "Dövüyor karısını..." dedi. "Ne yapmalı şimdi? Hiç karışmamalı mı? Olur mu öyle şey? Necla benim sevgilim, biraz önce yatağımdan çıkan kadın... Olur mu öyle şey?" Böyle düşünerek koridora doğru yürüdü. Fakat ne yapacağını

bilmiyordu. Çünkü kavganın neden çıktığını bilmiyordu. Bir an durdu. "Belki adam, Ahmet İnan, her şeyi anladı, yavaşça girdi eve, karısının benim odamda olduğunu anladı. Onun için dövüyor..." Bu durumda gitmesi doğru mu idi? Doğru idi, fakat hazırlıklı olarak. Dövüşe, vurulmaya hazır olarak. Öyle ya, adam önce karısından işe başlamıştı; nerede ise ona gelecekti. Durumu

102

bir defa da ona soracaktı. Yahut da hiçbir şey sormayacak, doğrudan doğruya. Evet doğrudan doğruya namusunu temizlemeye kalkacaktı. Fuat, gece yarısı, pijamalarla kapı dışarı edilmeyi çok tatsız bulduğu için, hemen geriye döndü, odasına girdi, acele ile giyindi. Artık hazırdı. Olanı biteni inkâr etmeyecekti. Ahmet İnan'ın yüzüne:

- Sen bu kadına layık değilsin, diyecekti. Elini süreyim deme ona.

Böyle diyerek Necla'yı alacak, evden götürecekti. Nereye? Bir otele. Neden olmasın? Ertesi gün de, ilk posta ile ver elini Ankara, hayır, Ankara olmaz. Ankara'da Güler var. Güler'i çoktan unuttu, ama onun karşısına bu kadar kısa bir zaman sonra bir kadınla çıkması da doğru olmaz. İstanbul'a... En iyisi İstanbul'dur. İşini bırakacağı için, başka bir iş bulur. Neden bulamasın? Çalıştıktan sonra.

Fuat, o heyecanlı anlar içinde, o kısa, o göz açıp kapayıncaya kadar geçen zaman içinde ne çok şey düşündüğüne şaştı. İradesini topladı. Biraz da içindeki korkuyu yenmek için topuklarını yerlere vura vura yürüdü. Necla ile Ahmet İnan'ın yatak odalarının kapısına geldi. Bu sırada, Necla hüngür hüngür ağlıyordu. Fuat içinden "Ağlama meleğim, ağlama!" diye geçirdi, "İşte şimdi kurtuluyorsun" Kapıya vurdu. Heyecandan elleri titriyordu.

O zaman hiç umulmayacak, hiç beklenmeyecek bir şey oldu. Fuat, kapıyı Ahmet İnan açar, diye düşünürken, tersine, karşısına Necla çıktı. Onu böyle giyinmiş, bir halde görünce şaştı. Odadan vuran ışıktı. Fuat, kadının yüzünü iyice gördü. Necla'nın gözleri şiş şişti. Ağlamayı birdenbire kesemediği için, küçük bir çocuk gibi ikide bir burnunu çekiyordu. Bakıştılar. Kadın kapıyı aralık ederek içeri çekildi. Fuat onun, kocasına:

- Bak, Fuat Bey, dediğini işitti.

Biraz sonra da Ahmet İnan çıka geldi. Üstünde pijamalar vardı. Fuat'ı görünce:

- Affedersiniz Fuat Bey... dedi, rahatsız oldunuz değil mi?

Fuat öylesine şaşırmişti ki, verecek cevap bulamadı. Fakat öteki:

- Ne o? diye devam etti. Neden giyimlisiniz bu saatte? Yatmıyor mu idiniz siz?

Sonra içeri, odaya, herhalde karısına baktı; başını iki yana salladı.

- Sizi biz uyandırdık, biliyorum, dedi. Affedersiniz, affedersiniz. Ama niçin giyindiğinizi anlayamadım. Bu saatte!

Fuat o zaman:

- Bir çığlık duydum, diyebildi. Ahmet İnan:

- Evet, doğrudur. Necla, bizim Necla bağırdı, diye cevap verdi. Sonra gene odaya dönerek:

- Değil mi, Necla'cığım? diye karısına sordu. Kadın, nezleli, sert bir sesle:

- Evet, dedi, ben bağırdım, ne olacak?

Çekilip gitmekten başka yapacak bir iş yoktu. Fuat bir iki adım geri geri yürüdü. Fakat Ahmet İnan da odadan çıkmış, kapıyı örtmüştü. Şimdi karanlık koridorda karşı karşıya idiler. Fuat içinden, "belki de ne olacaksa şimdi olacak" diye geçirdi ve yumruklarını sıktı. İlk hücumu bekledi. Oysa işler hep onun düşünmediği bir yönde geliyordu. Ahmet İnan, duyulur duyulmaz bir sesle:

- Yarın konuşuruz, diye fısıldadı. Yarın size her şeyi anlatırım. Hadi şimdi Allah rahatlık versin, soyunun yatın.

O zaman Fuat:

- Fakat... diye başladı. Bir kadın dayak yerken uyumak; Ahmet İnan'ın karanlıkta, ellerini birbirine vurduğunu, burnundan solduğunu duydu.

- Şimdi olmaz diyorum size, şimdi anlatamam. Öyle değil.

Fuat dikleşti:

- Ya nedir? Ne idi o çığlıklar? Dövülme, bir yeri acımasa, bağırır mı idi öyle?

Ahmet İnan:

104

— Size hesap verecek değilim, dedi. Benden bu cevabı almadan gider misiniz buradan? Nihayet kocası benim. Siz değilsiniz.

Bunları hep fısıltı halinde söylüyordu. Bu yüzden de sözleri ne kadar ciddi olursa olsun, onda kızgın, dövüşe kalkacak bir adam hali yoktu.

Fuat, çaresiz geri döndü. Hızlı hızlı odasına gitti. Kapıyı kapatıp soyundu, yattı. Fakat uyuyamadı. Sinirden titreyerek, aklı karışık, kulağı kırışte öyle bekledi. "Necla bir daha bağıracak olursa bu sefer doğru içeri girerim" diye düşünüyordu. "Belki de demin girmediğim yanlış oldu. Girmeli idim, kocasının yanında Necla'ya sormalı idim. Öğrenmeli idim durumu. Yapacağımı yapmalı idim. Yapacağım da ne? Kadını kolundan tutup dışarı, evden dışarı, şehirden dışarı çıkarmak..." Fuat böyle davranmadığına şimdi üzülüyordu. Öyle ya. Necla, kendiliğinden gelip onun kollarına atılamazdı ya.

- Bu adam beni dövüyor, kurtarın! diyemezdi ya. Fuat, "çünkü bana güveni yok" diye düşündü, "güven

vermedim ben ona. Sadece istifade ettim, alçakça istifade ettim."

İşte böyle düşünerek yeni bir çılgılık daha işitmeyi bekliyordu. Bir çılgılık daha...: Tamam. Namusunu kurtaracaktı:

Fakat ev, derin bir sessizliğe gömülmüş uyuyordu. Sanki az önceki olaylar bu evde geçmemişti.

"Yarın... Yarm ne yapmalı? Evden- çıkmamalı. Beklemeli o pis herif gitsin. Sonra da Necla'yı bulup konuşmalı. Her şeyi öğrenmeli. Bir karar vermeli."

Fuat, arada bir daldıkça, sanki beklediği çılgılığı kaçırmış gibi sızrayarak uyanıyordu. Böyle yarı uyumuş, yarı uyumamış, sabahı etti. Fırladı yatağından, giyindi. Bir sigara yaktı. Dışarıyı dinledi. Hiç ses yok. Daha iş saatine kırkbeş dakika vardı. Acaba Ahmet İnan gitmiş mi idi? Yoksa daha odasında, karısı ile mi meşguldü? Beklemekten başka çare yok, diye düşündü Fuat. Oturup arka arkaya sigara içmeye başladı. Gözü hep saatte idi. Bu sessizlik büsbütün

105

sinirlerini bozuyordu. "Sakın kadını öldürmesin?" dedi kendi kendine, "Böyle bir şey oldu ise yandım ben, herif beni tongaya oturttu başından savdı, işini becerdi." Bunun üzerine Fuat dışarı çıkmaya karar verdi. Yavaşça kapıyı açtı.

A... Ahmet İnan orada, hemen kapının yanında bir iskemleye oturmuş, elma yiyordu. Fuat'ı görünce gülümsedi, yavaş bir sesle:

- Sizi bekliyorum, dedi, uyanmanızı bekliyordum. Ama dün gece uykunuz başınıza sıçradığı için geç kalkacağınızı biliyordum.

Sonra kendi odalarından yana bakarak:

- Uyuyor... dedi, böyle gecelerde deliksiz uyur, hatta bugün de kalkmaz. İyiye dinlenir.

Fuat bir söz bulup söyleyemedi, şaşırılmıştı. Öteki:

- Dinlensin, dinlensin, diye devam etti. Sinirleri berbat. Ama akşama birşeyi kalmaz.

Böyle diyerek yerinden doğruldu, elindeki elma kabuklarını cebine koydu. Bunun sebebini de söyledi:

- Sokakta bir yere atarım, bizim hanım çok titizdir. Fuat'ın koluna girdi.

- Beraber çikalım, dedi, size anlatacaklarım var, anlatmam lazım...

Fuat o zaman:

- Nedir anlatacağınız? diye sordu.

Çünkü bu adamla konuşmak istemiyordu, nefret etmişti ondan; karşısında dalaverecinin biri bulunduğunu düşünüyordu. Karısına zulüm eden, işleri karışık bir adam. Fuat'ın niyeti ise, Necla ile konuşmak, geceki vakanın sebebini öğrenmekti. Ahmet İnan bunu önlüyordu. Ne yapmalı?

Yapacak bir şey yoktu. Adama:

- Sen git, ben karınla konuşacağım.

Diyebilir mi idi? Bu kadarı da fazla olurdu artık. Fuat, bir ara bürodan çıkıp eve gelmeyi düşünerek, Ahmet İnan'ın yanı sıra yürümeye başladı. Öteki:

- Gidip bir kahvede oturalım dedi. Daha epey vaktimiz var... Size her şeyi yarım saat içinde anlatabileceğimi sanmıyorum. Fakat bir başlangıç yapabilirim. Böylece konuya girmiş oluruz... Tabii daha çok konuşacağız, çok.

Fuat:

- Ne hakkında konuşacağımızı bilmiyorum, diye cevap verdi.

Ahmet İnan:

- Ne hakkında olacak? dedi, Necla hakkında.

Bu sırada sokağa çıkmışlardı. Adam hâlâ Fuat'ın kolunda idi. Ahmet İnan hakkında bir takım bilgileri, şüpheleri olmasa, Fuat onun bu davranışını pekala dostlukla, bir dosta susamışlıkla yorumlayabilirdi.

Nitekim öyle oldu, Fuat, muhasebeci ile o sabahki konuşmasını her hatırlayışında kendine olan güvenini sarsılmış bulmuştur. Çünkü o, kendisini, hayat ve insanlar hakkında kesin yargıları vermiş bilirdi. Böyle yarım saatlik bir konuşma ile bütün kanılarının yeni baştan değişebileceğine hiç ihtimal vermezdi.

Ahmet İnan, oturdukları kahveye varıncaya kadar ağızını açmadı. Düşündü, derin derin düşündü; kendi kendine mırıldandığı da oldu. Bir arsanın yanından geçerlerken cebindeki elma kabuğunu çıkarıp attı. Fuat meraklanmaya başlamıştı.

Tenhaca bir kahveye girdiler. Ahmet İnan, kahveciden iki çay istedikten sonra doğruca konuya girdi:

- Necla, dün gece odanıza geldi, değil mi? diye sordu. Fuat, ne diyeceğini bilemeden onun yüzüne baktı.

Adam, karısından şüphe eden bir kocanın sinirli hali içinde değildi. Tam terine, acınacak bir sesle sormuştu o soruyu; yüzünde yardım bekleyen, kendine güvenilmesini, inanılmasını isteyen, herhangi bir dosta muhtaç bir adamın ifadesi vardı. Fuat, acaba ağız mı arıyor? diye düşündü. Fakat öteki:

- Bunu size sorduğum için özür dilerim. Beni yanlış anlamayın, dedi. Söze oradan başlamam gerekiyordu, dün

107

akşam Necla sizin odanıza geldi, bunu biliyorum. Başından geçenleri, daha doğrusu başımızdan geçenleri anlattı: Beni yerin dibine batırdı... değil mi? Fuat gene cevap veremedi...

- Sizi güç bir durumda bıraktığım için üzülüyorum. Beni hemen tasdik etmiyorsunuz. Zarar yok, tasdik etmeyin. Susmanız da tasdik demektir. Evet, Necla, dün akşam size, nasıl evlendiğimizi anlattı: Sonra benim ona yaptığım kötülüklerden bahsetti; bedbaht olduğunu söyledi, size bir kurtarıcı bulmuş gibi sarıldı.

Bu sırada çayları gelmişti. Ahmet İnan, sözlerine ara verdi. Çaycı yanlarından ayrıldıktan sonra:

- Hikâyemizi bir de benden dinlemenizi rica ediyorum, diye devam etti.

O zaman Fuat, Ahmet İnan'ın, kendini mağdur göstermek için bir takım yalanlar kıvırmaya kalkacağını düşündü. Bunları dinlemek istemiyordu.

- Necla Hanım'la aranızda olup geçen şeyler beni ilgilendirmez, dedi.

Fakat Ahmet İnan, onun sözünü kesti:

- Öyle demeyin, öyle demeyin. Sizi de ilgilendirir, beni ilgilendirdiği kadar sizi de ilgilendirir. Daha doğrusu üçümüzün meselesidir bu. Anlıyor musunuz?

İşte şimdi durum sarpa sarmıştı. Demek ki adam her şeyi biliyordu. Fuat yan çizemiyeceğini anladı.

- Ne demek? diye sordu. Niçin üçümüzün meselesi olsun?

Ahmet İnan, bir ara telaşlanmış, fakat gene eski, sakin, tabii durumunu takınmıştı.

- Boşuna inkâr etmeyin. Aranızda neler geçtiğim bilmi-yecek kadar ahmak değilim. Ben feleğin çemberinden geçmiş bir adamım. Kasırgalar, fırtınalar içinde yuvarlandım durdum. Bugün beni dünyaya bağlayan sadece Necla'dır. Necla olmasa, bir kenara çekilir, mücadeleden uzak yaşarım. Fakat Necla. O beni tutuyor, ayakta durmamı o sağlıyor, onun yüzünden dişimi sıkıyorum.

Bu sırada hiç umulmayan birşey oldu. Ahmet İnan, cebinden bir mendil çıkarıp ıslanan gözlerini sildi. Fuat büsbütün şaşırılmıştı.

- Evet... diye devam etti muhasebeci. Çünkü, Necla'nın benden başka kimsesi yoktur bu dünyada. Onun her çılgınlığına katlanmak zorundayım. Her isteğini, elimden geldiği kadar yapacağım. Hatta bu yüzden başıma belalar da gelse itiraz etmeyeceğim.

Ne gibi çılgınlıklar, ne gibi belalar?

Adam, Fuat'ın aklından geçenleri sezmiş gibi:

- Şaşıyorsunuz, biliyorum, dedi. Zaman geçtikçe daha iyi anlayacaksınız. Daha iyi. Ama hiçbir zaman tam anlamı ile değil.

Serde edebiyatçılık var ya, Fuat, Pirandello'nun "Size öyle geliyorsa öyledir" adlı oyununu düşündü. Bunu düşünmek, konuyu birden bire çok çekici kıldı onun gözünde. Çünkü Fuat için hayat, edebiyata benzedikçe, ancak o zaman ciddileşir, değer kazanırdı.

- Sizi dinliyorum, dedi. Öteki:

- Ha şöyle... dedi. Sevinmişti. Gülümseyerek:

- Birer çay daha içelim, diye söylendi. Çayları ısmarladı. Sonra sözüne devam etti:

- Size anlattıklarının bir kısmı doğrudur. Necla ile yakın akrabayız. Ben ilk karımla otururken evimize sık sık gelir giderlerdi. Küçük bir çocuktuk, o zaman. Güzel, duygulu, sakın bir çocuk. Gene de çok güzeldir, görüyorsunuz. Onu görüp de kanı kaynamayan bir erkek düşünülemez. Gene duyguludur. Ama çok duygulu. Deli gibi, Belki "gibi" deyişim fazla. Ne ise! Yalnız artık sakın değil; kavgacı, hırçın, kırıcı bir kadın. Sonradan böyle oldu demiyorum, dikkat ederseniz. Daha evlenmeden önce, daha ilk karım ölmeden bu huyunu anlamıştım. Necla bana âşık olmuştu. Bu yüzden evini bırakıp bizim eve yerleşti. Bulduğu bahane de, İstanbul'da okumaktı. Karşı gelemedim. Annesi

ile birlikte bizim eve yerleştiler. Karım hasta idi, yatıyordu. Fakat hastalığı

ölümlü bir hastalık değildi. Necla ortaya çıkmasaydı yaşardı daha. Belki büsbütün iyileşmezdi, ama yaşardı. Gelgelelim, Necla aramıza girince, karım da, ben de pusulayı şaşırдық, onun çılgınlıklarıyla baş edemedik. Karım yataktan çıkamadığı için evini avucunun içine alamıyordu. Her iş Necla ile annesine kalmıştı. Bu yüzden onlar evin hanımları oldular. Karım adeta bir sığıntı durumuna düştü. Benim hiç suçum yoktur, demiyorum. Başlangıçta bu misafirlikten ben de hoşlanmıştım. Çünkü evimizin havası değişmişti. Genç güzel bir kızın sadece varlığı bile insana nasıl bir canlılık verir, bilmez misiniz?

Fuat, kendi kendine, "Bilir miyim? bilmez miyim?" diye sordu. Sonra bu soruyu, "Ben hiçbir şey bilmiyorum" diye cevaplandırdı. İnsanları saran tutkulara ne kadar da uzak yaşamıştı.

Ahmet İnan:

- Fakat vicdanımın buyruğundan dışarı çıkmıyordum. Durum sarpa sardıkça kara kara düşünmeye başladım. Bunları evden nasıl uzaklaştırabilirdim? Ben çareler arayıp dururken bir gece, iş büsbütün çığırından çıktı. O gece eve biraz geç gelmiştim. Hepsi yatmıştı. Necla'nın odasının önünden geçerken baktım, kapısı ardına kadar açık. Kız odasında mı, değil mi, diye düşünerek başımı içeri uzattım. Ay ışığı vardı, bu yüzden oda pırıl pırıl aydınlıktı. Bu aydınlıkta, Necla'nın yatağına çırılçıplak uzanmış olduğunu gördüm. Kapısı açık olarak böyle yatamazdı. İşin içinde bir iş olmalı idi. Doğrusu merak etmiştim. Sonradan anladım ki, ben gelmeden önce böyle çırılçıplak soyunmuş, benim geldiğimi duyunca odasının kapısını açıp yatağa uzanmış. Gözleri acıkmış. Beni görünce, iniledi, yan döndü. Birden korktum.

- Necla! diye yavaşça seslendim.

Cevap vermedi, gene iniledi, sağına soluna döndü. Bacaklarına, kollarına, göğüslerine insanı deli edecek biçimler verdi. İçmişim, gördüklerim beni büsbütün sarhoş

110

etmişti. Fakat Necla, planını sonuna kadar, öylesine ustalıkla yürütmeseydi, gene de ileri gitmezdim. Bana ilk adımı merak attırdı. Bütün bu acayıplıkların, sebebini öğrenmek istiyordum. Çünkü Necla o güne kadar bana birkaç defa duygularını açmaya kalkmıştı. Ben anlamamazlıktan geldikçe kızıyor:

- Sana öyle bir iş yapacağım ki, ömrünün sonuna kadar yanacaksın, diyordu.

Ben bu gibi sözlerin, genç bir kızın geçici tutkunluğundan ötürü söylendiğini

düşünüp boş veriyordum. Zaten Antalya'da bir iş almıştım. Evimi bozacak, karımla kalkıp oraya gidecektim. Böylece de bu tatsız macera sona erecekti. Fakat o gece, birden bire, Necla'nın bir delilik ettiği düşüncesine kapıldım. Odaya girip kapıyı örttüm. Kızın yatağına yaklaştım. İşte o zaman aklım karmakarışık oldu. Necla'nın dimdik göğüsleri bakışlarımı çekmişti. Öyle sanıyorum ki, ölüm halinde olsaydım bile bu göğüsleri tutup ellemekten kendimi alamazdım. Kollarını yukarı kaldırmıştı, koltuk altları görünüyordu: bir bacağını öteki bacağının üstüne atmış, kıvrım kıvrım kıvrıyor, kalçalarını oynatıyordu. Fuat Bey, benim diyen fahişe o pozı kolay kolay alamaz.

Ahmet İnan, bu sözleri söyledikten sonra durdu, manalı manalı Fuat'ın yüzüne bakarak gülümsedi. Fuat önce ürperdi, çünkü Necla'nın vücudunu biliyordu; bunu bildiğini de, demek, Ahmet İnan biliyordu. O yüzden böyle gülümsemişti. Ne korkunç şey! Fakat Fuat, onun daha anlatmasını istiyordu. Merakı ile şehveti birbirine karışmıştı. Buna şaşıtı. Seviştiği bir kadının kocası ile samimi olmuşlar, o kadından konuşmaya başlamışlardı. Fuat, sonraları bu konuşmayı hatırladıkça o sırada Ahmet İnan'a bir yakınlık duyduğunu hep düşünmüştü. Ne tuhaf! Korkunç ve tuhaf!

- Hiçbir şey düşünmeden sarıldım ona. O ana kadar inildiye kız birden canlandı; bir örümcek, bir sineği nasıl yakalar, kıpırdıyamaz duruma getirir, boğarsa... Necla da

111

beni kollarıyla bacaklarıyla öyle bağlayıverdi, içine aldı, kurtuluş imkânı bırakmayarak yedi, bitirdi. Buraya kadar anlattıklarımda, Necla'nın anlattıklarına uymayan yalnız şu var: Ben onu kandırmadım, o beni tuzağa düşürdü. Ama bundan ötürü birbirimizden davacı olamayız, birbirimizden şikâyet edemeyiz. Çünkü evlendik. Artık bu hikâyenin kimseyi ilgilendiren bir yanı olmaması gerekir. Necla benimle mesut olmadığını söylemekte haklı bulunabilir. Ama bu hak, işin ta başına kadar götürülemez. Anlatabiliyor muyum? Fuat:

- Anlıyorum, dedi.

Açıkçası, muhasebecinin bu mantığını beğenmişti. Fakat anlamadığı bir nokta vardı ki, o da, adamın bunları ona anlatmakta ne gibi bir maksadı olacağı idi. Fuat, "sabredelim, bekliyelim" diye düşündü.

Ahmet İnan:

- Bir defa içli dışlı olmuşuk, diye devam etti. Artık geri dönemezdim. Üstelik

Necla'ya deli gibi aşık olmuştum. Bir cehennem hayatı yaşıyordum. Bir yanda hasta karım, öte yanda sevdiğim kız. İkisi de bir evdeler. Düşünün Fuat Bey, ne güç bir durum! Bu durum sürüp gidemezdi. Ama ben bir türlü bir karar veremiyordum. Ne karar verebilirdim? Benim böyle çaresiz kaldığımı gören Necla, baskısını arttırmaya başladı. "Karını boşa" diye tutturdu. Onu oyalıyordum: Fakat bir gece öyle bir şey oldu ki, durum kendiliğinden yolunu buldu.

Muhasebeci durdu.

- Sizi sıkıyor muyum? diye sordu. Fuat:

- Hayır, diye cevap verdi.

- Teşekkür ederim, çok teşekkür ederim Fuat Bey. Siz asil ruhlu bir gençsiniz, beni anlayacaksınız.

Sonra hikâyesine devam etti:

- Bir sabah evden çıkarken karıma, akşam eve geç döneceğimi söyledim. O sırada Necla'nın annesi İzmit'e

112

gitmişti. Hava karardıktan sonra, arka kapıdan yavaşça içeri girdim. Necla ile kararlaştırdığımız gibi, onun odasına dalıp kapandım. Kapıyı kilitlediğimi gayet iyi hatırlıyorum. Saat kaçtı bilmiyordum. Biz sevişiyorduk. Birden kapı açıldı. Hasta karım, gecelikle içeri girdi: Bizi çıplak gördü, hemen oracığa düştü, birden bayıldı yatağına götürdüm. Kendine geldiği zaman bana hiçbir şey sormadı, mahzun, başka bir dünyada imiş gibi. Necla'nın, oda kapısını benden gizli açtığını anlamıştım. Bunu kendisinde inkâr etmedi, yalnız biraz ağladı.

- Hafta sonunda, bir öğle vakti karım kusmaya başladı. Çok yorgun düşmüştü, "Beni yalnız bırak, gürültü etmeyin, biraz uyuyacağım" dedi. Dışarı çıktım. Az sonra dönüşümde ölmüştü. İşte böylece karım aradan çekildi, bizi Necla ile başbaşa bıraktı.

113

Ahmet İnan, birden aklına gelmiş gibi, elini yelek cebine atıp saatini çıkardı:

- işi astık demektir Fuat Bey, dedi. Öğleye bir şey kalmamış. Beni dinlemek

lütfunu gösterdiğiniz için size minnettarım. Fakat hikâyem daha bitmedi. İsterseniz.

Fuat onun sözünü kesti.

- Bana yakınlık gösterdiğinizi anlıyorum. Fakat bütün bunları anlatmaktaki maksadınızı hâlâ sezmiş değilim. Karınızla aranızda olup bitenler sizin için çok önemli olabilir... Bana gelince...

- Öyle demeyin. Uzattığımı biliyorum, ama kısaca anlatamazdım. Kısa anlatmaya kalksak, asıl o vakit bu işin sizinle ilgisini kuramazdım. Oysa benim istediğim lafı size getirmektir. Size durumunuzu, durumumuzu anlatmaktır.

Birden kaşlarını çattı, boğuk bir sesle:

- Beni enayi yerine koyamazsınız, dedi. Namussuz yerine de koyamazsınız. Gösterdiğim arkadaşlığın değerini bilin, ona göre davranın!

Bu sözler bir korkutma anlamı taşıyordu. Fuat, kalbi heyecandan çarparak:

- Ne demek istiyorsunuz? diye sordu.

Bu sefer muhasebeci yumuşadı: bir elini Fuat'ın elinin üstüne koydu.

- Alın yazılarımız birleşiyor, dedi. İster istemez, belki de elimizde olmadan, hayatlarımız birbirine karıştı. Anlıyor musunuz? Bundan dolayı ikimizin de her şeyi, her şeyi bütün teferruatı ile bilmemiz gerekir. Şimdi dinleyin! Yanda bir meyhane var. Oraya gidelim. Hikâyemi bitireyim, işe öğleden sonra...

Fuat:

- Lüzum yok buna, dedi. Başka zaman konuşuruz. Fakat öteki yalvarmaya başladı:

- Fuat Bey, benim kurtarıcım olacaksınız. Ne olur, yarıda kesmeyin konuşmamızı. Size yalvarırım, yalvarırım Fuat Bey Yarım gün işe gitmemekten bir şey çıkmaz. Öğleden sonra gideriz. Benim kurtarıcım olacaksınız.

114

Fuat, "Karısını mı kurtarmalı, bunu mu?" diye düşündü. "Ben ne adammışım meğer?" Tam yerine düşmüşüm. Mesih gibi beni bekliyorlarmış bunlar..."

- Evden çıkmamı istiyorsanız, şimdiden söyleyin, uzatmayın... Çıkarım.

- Hayır, hayır, tam tersine. Evden çıkmamanızı, bizi yalnız bırakmamanızı rica edeceğim sizden. Ama bir arada oturacağımıza göre ikide bir bana sinirlenmeyin, hakkımda yanlış düşünceler beslemeyin, diye konuşmak istiyorum.

Fuat, içinden "Allah Allah" dedi. Muhasebeci, onun koluna girmişti bile.

- Şuracıkta gideceğimiz yer... diyordu.

Kahveden kalktılar. Bir sokak ötedeki meyhaneye giderlerken yolda bir memur arkadaşlarına rastladılar. Adam onları gülümseyerek selamladı. Fuat:

- Okul kaçaklarına döndük, diye söylendi. Muhasebeci:

- Merak edecek bir şey yok, diye cevap verdi. Burada, devam meselesinden dolayı kimse kimseyi tenkid edemez. Büyük şehirlerde yalan dolanla yapılan, burada açıktan açığa yapılır. Canın istemedi mi, gitmezsin işine. Ama saklanmaya da lüzum görmezsin. Buna karşılık, ertesi gün acısını çıkarırsın. Herkes işinden sorumludur. Ben sabahlara kadar çalıştığımı bilirim. Hele bir geceyi hiç unutmam. Bir yandan böbreklerim sancıyor, bir yandan dişim.

Fakat "İşi bırakmak yok Ahmet!" diyorum kendi kendime, çalışıyorum. Ah, ne günler gördük biz! Benim hayatım, bütün mücadeledir.

Ahmet İnan, onu dinlemeden dalgın dalgın yürüyen Fuat'ın kolunu tuttu:

- Burası Fuat Bey, geldik, dedi.

O zaman Fuat, geceki durumunu düşündü. Midesinde bir bozukluk yoktu ama, gene de içmekten çekiniyordu. Hem böyle öğleden önce içtiği yok denecek kadar azdı. Ayrıca, nefret ettiği biri ile oturup içki arkadaşlığı etmek de hoş bir şey değildi.

115

- Ben içmeyeceğim, dedi. Siz için. Fakat Ahmet İnan itiraz etti.

- Bir şişeyi iki kişi içeceğiz. Bir şişe nedir ki? İkişer double çıkar. Hava da soğuk. Siz beni dinleyin!

- Rahatsızım, dedi Fuat.

- Biliyorum, dün akşam çıkarmışsınız. Şarap öyle yapar. Ben şarabı, arada bir, yemekle içerim. Siz, bir şey yememişsiniz anlaşılır. Aç karnına şarap dokunur.

Fuat içinden "bunu da biliyor..." diye geçirdi. Demek ki karısı söylemiş. Niçin söylüyor? Bunlar nasıl karı - koca?

- Eksik olmasın, Necla Hanım hastalandığımı anlamış. Fakat biliyor musunuz, çok mahcup oldum.

- Ne var mahcup olacak?

- Necla Hanım'm yanında...

- Olsun canım!

- Doğrusu çok müşfik davrandılar bana.

- Yoo. İyidir, çok iyi kadındır. Her zaman söylerim bunu. Samimidir, temiz kalplidir, açıktır.

Bu sırada garson rakıyı, mezeleri getirdi. Muhasebeci, rakı şişesini kapıp hemen Fuat'ın kadehini doldurdu, kendine de koydu.

- Şerefe! dedi.

- Şerefe!

Hangi şeref? Şeref merf kaldı mı ortada? Anormal, sahte, hatta tehlikeli bir münasebet bu. Aralarında ne düşünce ortaklığı, ne samimiyet, ne arkadaşlık. Hiçbir şey yok. Boyuna yalan söylüyorlar. Fuat "Onu bilmiyorum ama, ben iki yüzlülük ediyorum." diye düşündü. Bu duruma kolay kolay katlanamayacağım anladığı için de, kadehini yeniden dikti. Muhasebeci gülerek:

- Gördünüz mü? dedi. İyi geldi. Çivi çiviye söktü derler. Afiyet olsun!

O da kadehindeki içkiyi bitirdi. Şişeye davrandı.

- Biliyor musunuz, sizi gördüğüm gün "İşte mert bir arkadaş!" diye düşünmüştüm. Birden kanım kaynadı. Sanki kırk yıldır tanışıyormuşuz gibi. O yüzden size bizim evde

oturmanızı teklif ettim. Otellerde tek başınıza kalıp da ne yapacaktınız? Bizim fakirhanede, hiç olmazsa sıcak bir yuva buldunuz.

Bu kadarı da fazla idi? Fuat, "Nedir bu adamın maksadı?" diye düşündü. "Ne yapmak istiyor? Karısı ile münasebetim olduğunu bilmiyorsa, dün geceki olaydan kendini temize çıkarmak için çabalıyor herhalde. Ama ya biliyorsa? Olur mu?"

Üçüncü kadehini de yuvarlayan genç adam, bir an önce bu işi bitirip bir karara varmak için sordu:

- Evet, Ahmet Bey, ne idi bana anlatacağınız? Muhasebeci de rakısını içti.

- Anlatacağım, hepsini anlatacağım. Bilmediğiniz hiçbir nokta kalmayacak. Önce şunu söyleyim: Necla'nın size neler anlattığını bir bir söyleyebilirim. Ben ona zorla sahip olmuşum, benimle evlenmekten başka yapacak işi kalmamış, evlendikten sonra ise benim hakiki karakterimi öğrenmiş: Ben kaba, ahlaksız bir adammışım, onu ihmal etmişim, kumara, içkiye dadanmışım, erkekliğim de yokmuş. Bu durumda zavallı kendini öldürmeye kalkmış, bunu önlemişim, istediğini yap, fakat beni bırakma demişim... Falan filan.

Durdu. Fuat'ın yüzüne baktı. Fuat, ne diyeceğini bilemedi.

- Ben... diye kekeledi, sizin aranızda girmek istemem. Zaten şurada tanışalı ne oldu? Kendimde, aile sırlarınızı öğrenmek hakkını görmüyorum.

Böyle havada, ikisi ortası, genel laflar etti. Bir türlü hakikate yanaşamıyordu, geveleyip duruyordu. Muhasebeci:

- Yanlış düşünüyorsunuz, dedi. Siz isterseniz de, istemeseniz de içyüzümüzü öğrendiniz. Bunları öğreneceğinizi biliyordum. Kaçınıcı bu?

Ne demek? Yoksa Necla, hayatını başkalarına da mı anlattı? Fuat'ın özel bir yeri yok mu onun hayatında? Bir kadeh daha içti.

117

- Benim, hanımefendiye hürmetim vardır, dedi. Bunun için...

Muhasebeci onun sözünü kesti:

- Sizin hürmetinizi sarsmak istemiyorum. Fakat niyetim, hakikati olduğu gibi

öğrenmenizdir. Necla, beni kötölemek için elinden geleni yapıyor. Maksadı nedir? Kendini temize çıkarmak mı? Hayır, böyle bir şey söylemem. Çünkü Necla temiz bir kadındır. Fakat delidir, anlıyor musunuz, delidir. Evlendiğimizden altı ay sonra hastalandı. Hastalığı, önce kansızlıktı, zayıf düşmüştü. Tedavisinde ihmaller oldu. İşte bu yüzden bir sinir buhranı geçirdi. Ondan sonra bir daha kendini bulamadı. Çevresi ile alışveriş kesilmişti bir defa, artık tamamen uyduruk bir dünyada yaşıyordu. Benim kendisini öldüreceğimi sanıyordu. Bu düşünceyi bir türlü kafasından silip atamadım. Geceleri yalvarıyordu, "Ne olursun? Bu gece öldür de kurtulayım nasıl olsa yapacaksın bunu... İyisi mi bir an önce bitir, kurtulayım." Avutmak için elimden gelen her şeyi yapıyordum. Elbise, mücevher, ne isterse alıyordum. Gezme, tozma hepsi yerinde idi. Zaman zaman uzun yolculuklar da yapıyorduk. Kabul edersiniz ki, bunlar para işidir. Benimse kazancım buna elverişli değildi.

Ahmet İnan yeniden içti, göğüs geçirdi:

- Ah... Ah... Nelere katlandım ben, ne bulaşık işlere girdim: Benim yerimde başkası olsa batardı, evet batardı. Fakat benim mücadelecî ruhum bütün engellerin, bütün güçlüklerin hakkından gelmeyi bilmiştir. Dünyada bir tek şeyi vazife bildim, o da Necla idi. Necla'nın hayatı, sıhhati idi. Bunun için katlanmayacağım fedakârlık yoktur.

Fuat, dinledikçe ilgileniyordu. Necla ile Ahmet İnan, aynı olayları anlatıyorlar, fakat bunları başka başka mâna-landırıyorlardı. Hakikat nerede idi? Kadının hırslı, anormal hareketleri gözönüne alınacak olursa, Ahmet İnan haklı idi. Böylece delikanlı, hasta bir kadının çılgınlıklarına alet olmuş oluyordu. Ne fena!

Ahmet İnan:

118

- Evet, doğrudur, diye devam etti. İçkiye düştüm, zaman zaman evimi ihmal ettim. Fakat bunu yapmasay-dım yaşayamazdım. Kumar oynamadım mı? Oynadım, ama Necla'nın zoru ile. O istedi bunu? Ben de, meşgul olur, oyalanır diye razı oldum. Erkekliğim olmadığı yalandır, size yemin ederim ki yalandır. Erkekliği olmayan bir adamla yaşadığını söylemekle kendine acındırmak, ne büyük fedakârlıklara katlandığını düşündürmek istiyor. Bunu iddia ederken çocuğumuz olmamasına dayanıyor. Oysa kaç defa çocuk aldırдық. Doktorlar doğurmasına razı olmadılar.

Durdu. Fuat, sonuna geldiklerini seziyordu. Bu yüzden de içinde bir sabırsızlık vardı. Muhasebeci ondan ne isteyecekti? Kendinden hiç beklemediği, ummadığı

halde, bu garip adama acıdığını, hatta bir yakınlık duyduğunu görüp şaştı. "İnsan, hani şu meçhul!..." demek ki, yalnızca kadının söyledikleri ile yetinseydi, durumu gerçek yüzü ile anlayamayacak, yanılacaktı. Bu bakımdan muhasebeci, tam vaktinde imdadına gelmişti. Ne büyük bir dersti bu!

Ama onun daha pek çok derse ihtiyacı vardı.

Muhasebeci, birden kaşlarını çattı, dik dik Fuat'ın yüzüne bakarak:

Dün gece... dedi, eve geldiğim zaman, her şeyi anladım. Ben eşek değilim, anlıyor musunuz... Ben feleğin çemberinden geçmiş bir adamım, ben.

Fuat, "İşte can alacak yere geldik" diye düşündü. "Ne yapmalı şimdi?" Adamın sözünü kesti:

Madem ki Necla Hanım'ın hasta olduğunu söylüyorsunuz.

Fakat öteki dinlemiyordu:

Ben kaçın kurasıyım... Şu dünyada bir namus için yaşıyoruz. Onu kimseye çığnetmeyiz.

İşler sarpa sarıyordu...

- Ben kimseye hakkımı yedirmem. Bir iş anlatılınca tamam anlatılmalı, araya yalan dolan karışmamalı. İçki içiyorsam içiyorum, bunu saklamıyorum ki... Ama zorla koynuna girdiğim yalandır. Dün gece, "kendine gel!"

119

dedim ona, "kaçıncı bu?"

"Gene gidip içini döktün, benim için attın tuttun, değil mi?" İnkâr etmedi. Hepsini anlattı. Sonra da "Beni öldür, kurtulayım" diye bağırmaya başladı. Sus diye ağzını kapatmaya kalkınca büsbütün çılgılığı bastı. Ah Fuat Bey, benim çektiğimi kimseler bilmez. Necla'nın bütün cefasına katlandığım şöyle dursun, bir de ötekinin berikinin hakkımdaki yanlış düşüncelerini düzeltmek var. Şu dünyada bir namus için yaşıyoruz. Bıktım artık, biliyorsunuz? Beni anlayacak candan bir dostum olsa yüküm hafifleyecek. Öyle candan bir dost bana yardım edebilir. Tabii böylece Necla'ya da yardım etmiş olur. Bu adam, bu dost sizsiniz Fuat Bey.

Böyle diyerek, muhasebeci mendilini çıkarıp, gene ya-şaran gözlerini sildi. İçki

ile başı dönmüş durumda olan Fuat, Ahmet İnan'm yüzüne bakarak, "İşte bir mustarip" diye düşündü. Bilmeden bir facianın orta yerine düşmüştü: Duygularına kapılıp anormal bir kadının oyununa gelmişti. Hem de nasıl, ne pahasına? Biricik sevgilisi, nişanlısı olan kızı unutmak, hatta bırakmak pahasına... Yazık, çok yazık!...

Genç adam, oturduğu masadan da, meyhaneden de, bulunduğu şehirden de birdenbire öyle bir uzaklaşmıştı ki, artık karşısında oturan adamı bile görmüyordu. Ankara'da Sıhhiye'den Cebeci'ye giden yolda nişanlısı ile kol kola yürüyordu. Nedense yağmur yağıyordu. Gözyaşları yağmur damlalarına karışıyordu. Genç kıza:

- Beni affet! diyordu, affet.

Kız, kısık bir sesle cevap veriyordu. Ama Fuat ne dediğini duyamıyordu. Rüyada gibi idi.

Bir söz bile söylemeden yerinden kalktı, paltosunu giyip kapıya doğru yürüdü. Ahmet İnan:

- Fuat Bey.

Diye bir defa seslendi ise de, ondan bir cevap çıkmadı. Fuat, nereye gittiğini bilmeden yürüyordu, yürüyordu, yürüyordu. Bir köşede karşısına çıkan bir polise:

120

- Burada bir otel var mı? diye sordu. Adam:

- İşte otelin önündesiniz, dedi.

Fuat hemen içeri daldı. Otel kâtibini bulup bir oda kiraladı.

- Akşama gelirim, dedi.

Daireye gidecek durumda değildi. Ahmet İnan'ın evine gidip eşyalarını almak ise aklından bile geçmiyordu.

Oda kapısı vuruluyordu. Fuat, gözlerini açmadan (çünkü gözlerini açacak halde değildi). Düşündü: Sakın Necla olmasın? Böyle düşünerek gene kendinden geçti. Fakat kapı adeta yumruklanıyordu. Yahut da, uykusu arasında Fuat'a öyle geliyordu. Zorla gözlerini araladı. Bulunduğu yeri tanıyamadı. Başının ucunda

yabancı bir pencere, bir komodin, bir sürahi vardı. Hafifçe doğrulup silkindi, "neredeyim?" dedi kendi kendine. Nerede olacak? Otelde idi. Dün bütün gün, orada burada içmiş,. akşam üstü otele yıkılarak dönmüştü. Hemen de yatıp uyumuştı.

Üşüyerek yataktan kalktı, sersem sepet giyindi. Sonra kapıyı açtı. Karşısında Ahmet İnan. Paltosunun yakasını kaldırmış, ürkek ürkek bakıyordu.

- Ben geldim dedi. İçeri girebilir miyim? Fuat geri çekildi.

- Buyurun.

Muhasebeci içeri girer girmez Fuat'ın ayaklarına kapandı?

- Sizden rica ediyorum, eve dönün. Diye yalvarmaya başladı. Evinize dönün. Beni düşünmüyorsanız Necla'nın hatırı için dönün. Necla'nın hiç mi hatırı yok? Dün gece eve gelmemekle beni ne duruma düşürdüğünüzü biliyor musunuz? Bunu bileydiniz yapmazdınız bu işi.

Fuat:

- Kalkın Ahmet Bey, kalkın, dedi. Orası neden benim evim olsun, ben sizin evinizde kiracı idim, çıktım. Bu kadar uzatılacak ne var ortada.

121

Sonra sertleşerek:

- Rica ederim benimle meşgul olmayın, diye ekledi. Ne ilgim var benim sizinle? İstmeden karı koca arasına girdiğim için pişmanım.

Öteki yavaş yavaş ayağa kalktı.

- Sizin durumunuz, karı - koca arasına girmekten daha ileri, bunu biliyorsunuz. Pek iyi biliyorsunuz. Ben de biliyorum. Birbirimizden neyi saklıyoruz Fuat Bey? İstesek de istemesek de birbirimizde karıştık biz: Hem öylesine karıştık ki. Ayrılamayız, çözülemeyiz artık.

Fuat:

- Gidin buradan, dedi, derhal çıkın bu odadan! Muhasebeci:

- Bunu yapamazsın, diye söylendi. İş bu raddeye getirdikten sonra bizi

bırakamazsın. Necla'yı bırakamazsın. Kalpsiz!

Fuat şaşırarak beraber yumuşamadı.

- Size o kadar söylüyorum, dedi, derhal gidin buradan. Yoksa.

Fakat Ahmet İnan, gözlerini devire devire delikanlının üzerine yürümeye başladı.

- Beni tehdit mi ediyorsun? Beni, muhasebeci Ahmet İnan'ı tehdit ediyorsun ha...

Elini paltosunun cebine attı. Tabanca mı çıkaracaktı ne? Fuat geriledi.

- Polis çağırırım, dedi.

- Hayır, polis çağıramazsın, bir şey yapamazsın. Şimdi önüme düşeceksin, evimize gideceğiz.

Fuat, küçük bir çocuk gibi:

- Gitmeyeceğim, diye cevap verdi.

- Çocukluk ediyorsun, Necla gibi bir kadın böyle birden bire yüzüstü bırakılmaz. Kendine gel, aklını başına topla. Ben adamın gözünü oyarım. Yürü eve!

- Zorla mı? dedi Fuat.

O zaman muhasebecinin. yüzü birden bire değişti, yalvarır gibi bir hal aldı.

122

- Fuat Bey, dün akşam evde başıma neler geldi, bilmiyorsunuz. Necla, sizin gelmemenizi benim • yüzümden biliyor. Böyle düşündüğü için, bana yapmadığını bırakmadı. Ne dedi isem kandıramadım, yatıştıramadım. Gece yarısı, "çık ara!" diye tutturdu. Bunu yapmaya kalksay-dım, doğru olmayacaktı. Değil mi Fuat Bey? Sabahı zor ettik. Acıyın halime de inadı bırakın, hadi.

Fakat Fuat, paltosunu, şapkasını kaptığı gibi odadan fırladı. Merdivenlerden aşağı hızla indi. Kâtibin önüne bir beş liralık atıp otelden çıktı. Arkasına bile bakmadan, adeta koşar gibi gidiyordu. İstikamet: Daire. Daireye bir kapağı

attı mı, kurtuluş demekti. Çünkü Ahmet İnan, orada öteki memurların, hele Üzüm Hanım'm yanında bu numaraları yapamazdı.

Fuat kararını vermişti, ayrılacaktı buradan. Müdüre çıkıp izin istiyecekti: Vermezse istifa edecekti. Trene binip gidecekti, ver elini İstanbul...

Büroya geldi. Odacıdan müdürü sordu. Hasta imiş. İlk aksilik! Azimli, kararlı, kaşlarını çatarak odasına girdi. Üzüm'e baştan savma bir selam verdi, masasına geçip oturdu. Bir kâğıt alıp Başmüdür'e, Ankara'ya bir telgraf yazdı. "Ankara'ya dönmek istiyorum. Yerime başkasını yollamanızı rica ederim. - Fuat Sait."

- Bunu şimdi postahaneye götür, dedi.

Odacı çıktıktan az sonra Ahmet İnan görüldü. Sanki aralarında, o müthiş konuşmalar geçmiş olan adam o değildi. Sakin, güleryüzlü, hergünkü gibi bir Ahmet İnan...

- Günaydın, günaydın.

Diyerek, masasına oturdu: Fuat'a tatlı tatlı baktı? Fuat hiç oralı olmadı.

Yarım saat kadar sessiz sessiz çalıştılar. Yarım saat sonra muhasebeci, Üzüm'ün yanına gitti, onunla fısır fısır bir şeyler konuştu. Ama bu konuşma uzadıkça uzuyordu. Fuat, "Acaba aramızda geçenleri mi anlatıyor?" diye düşündü. "Anlatırsa anlatsın... Artık benim buradakilerle ilgim kalmadı..."

123

Telgrafa yarın öbürgün bir cevap gelirdi. Belki de ona, "Yerinize gelecek olanı bekleyin, işlerinizi devir ve teslim ettikten sonra ayrılabilirsiniz." diyeceklerdi. İşini kaybetmemek için beklemek zorunda kalacaktı. Ne kadar? Bilemedin on gün daha... Zarar yok, on gün beklerdi. Bu müddeti, defterlerini, hesaplarını, yapabildiği kadar bir düzene sokmakla, devredilecek duruma getirmekle geçirirdi. Tabii gene otelde kalırdı. Ancak bir de, Ahmet İnan'ın evindeki öte berisini almak meselesi vardı. Fuat, "Odacıyı yollarım..." diye düşündü.

Sonra, kollarını sıvayıp defterlerine, hesaplarına döndü. Ona verilen iş, para sarfiyatını incelemektir. Bu işi, Başmüdürlük adına yapmak üzere yetki ile gönderilmişti. Bu bakımdan, doğrudan doğruya Ahmet İnan'ı kontrol ile görevliydi. O güne kadar, ancak elindeki belgeleri sıraya sokmakla uğraşmıştı. Şimdi sıra, bu belgeleri teker teker incelemeye, defterlerdeki kayıtlarla, rakamlarla karşılaştırmaya gelmişti. Yani asıl şimdi başlıyordu. Fuat, yerine

gelecek olanda, hiçbir belgeyi incelememiş, bu kadar günü dalga ile geçirmiş düşüncesini uyandırmak istemezdi. Sonra Ahmet İnan'ın evinde kalmış olması da, bir bakımda, kötü yorumlara, hatta dedikodulara yol açabilirdi. Bunun için, oradan ayrılıncaya kadar, bir şeyler yapması, hiç olmazsa kontrole başlaması gerekiyordu.

Bütün ciddiyetini toplayarak Ahmet İnan'a:

- Defterlerinizi istiyorum Ahmet Bey, dedi. Muhasebeci gülyüzle yerinden kalktı.

- Demek sıra onlara geldi. Bravo! doğrusu hazırlığınızı çabuk bitirdiniz. Defterlerin kontrolü de çok sürmez... Göreceksiniz ya, benim hesaplarım çok muntazamdır. Sonra, bu hususta, ben de size yardım ederim, Ben olmadığım zaman Üzüm Hanım da elinden gelen kolaylığı gösterir. Değil mi Üzüm Hanım?

Üzüm, kısık bir sesle:

- Tabii, efendim dedi.

Sonra da, sanki bir erkek ona kur yapmış gibi, kırıtı.

124

Ahmet İnan, dolapları açıp, koca koca defterler çıkardı; bunları getirip Fuat'ın masasına koydu. Bu sırada onun kulağına eğilerek:

- Eve bir uğraşınız, diye fısıldadı. Fuat:

- Uğramaya lüzum yok, diye cevap verdi. O birkaç parça şeyi nasıl olsa aldırırım.

Sonra da:

- Ben ayrılıyorum buradan... Diye ekledi.

İyi mi etmişti bunu söylemekle? "Neden çekinecek-mişim?" diye düşündü, "Bilsin daha iyi."

Fakat bu söz, Ahmet İnan'da tuhaf, umulmadık bir tesir bırakmıştı. Adam, biraz şaşkın, biraz kuşkulu. Fuat'ın yüzüne baktı.

- Buradan ne demek? İşinizden mi ayrılıyorsunuz?

- Evet, Ankara'ya dönmek istiyorum. Telgraf çektim. Muhasebeci, adeta kendi kendine:

- Nasıl olur? Nasıl olur? diye mırıldandı. Bu kadar çabuk... Sonra da, hayır, bizi böyle bırakamazsınız.

Fakat Fuat, bu sözleri işitmemiş gibi davrandı. O sırada odacı içeri girdi:

- Telgrafınızı çektim efendim, dedi.

Ahmet İnan, işin ciddi olduğunu anlamıştı. Ne düşündü ise, hemen odadan çıktı.

Muhasebeciden kurtulduğunu gören Fuat, odacıya:

- Bekle biraz, dedi.

Sonra bir kâğıda şunları yazdı:

"Necla Hanım, bavullarımı odacıya vermenizi rica ederim. Sizi daha fazla rahatsız etmek istemiyorum. Bana gösterdiğiniz misafirperverliğe teşekkür ederim. Bu kararımın sebebini anlayacağımızı, hareketimi hoş göreceğinizi umuyorum. Yalnız kalmaya ihtiyacım var. Esasen buradan ayrılmaya da karar verdim. Sizi unutmayacağım, hatıranız daima taze kalacaktır. Saadetler dilerim.- Fuat Sait."

Sonra kâğıdı bir zarfın içine koydu. Zarfı kapattı. Odacıya:

125

- Şimdi bu mektubu Ahmet Bey'in evine götüreceksin. Necla Hanım sana benim bavullarımı verecek. Onları alır buraya getirirsin. Otele çıkıyorum. Hangi otel olacağını öğleden sonra söylerim.

Böylece adamı gönderdi.

Bu konuşmayı Üzüm dinlemişti. Odacı dışarı çıktıktan sonra kadın yerinden kalktı. Fuat'ın yanına geldi.

- Çıkıyor musunuz? Diye sordu.

Fuat, başını kaldırıp kadına baktı. İçinden "Buna da ne oluyor?" dedi, "çattık be!" Sonra:

- Evet, diye cevap verdi, niçin merak ettiniz?

- Meraktan değil, dedi kadın. Ne çabuk diye şaşım. Ahmet Beyler'e gireli ne oldu daha?

- Öyle gerekiyordu, otele çıkıyorum. Üzüm gülümsedi.

- O kadar kesin konuşmayın canım, belki de değiştirirsiniz kararınızı.

Ne demek istiyor? Fuat, durumunun başkalarını da meşgul ettiğini anlayarak üzüldü. Böyle küçük bir şehirde söylentilere sebep olduğu için, hareketinden pişmanlık duydu. Eve girmekle yanlış yapmış, çıkmakla ise büsbütün gözleri üzerine çekmişti. Şüpheleri, kökünden kazımalı idi. işe, Üzüm'den başlamayı düşündü.

- Kararımı niçin değiştirecekmişim? Hem bu öyle bir şey değil ki... Önemli bir şey değil ki. Ahmet Bey'in evine, ilk günler, şehre alışmaya kadar girmiştım zaten. Daha fazla rahatsız etmek istemedim.

Üzüm:

- Öyle ise niçin odacıyı gönderiyorsunuz? diye sordu. Kendiniz gitseniz daha iyi olmaz mıydı?

Arkasından da, süzüm süzüm süzülerek:

- Hem Necla Hanım'a da bir Allahısmarladık derdiniz, diye söylendi.

Tut kelin perçeminden... Herkese izahat vermek mi

126

gerekecek?

Fuat, "Öyle karar verdim, terslenmeyi bir yana bırakıp doğru dürüst, sakın sakın, izahat vereyim" diye düşündü.

- Dün gece ayrılmıştım. Hamal filan bulamadığım için, çantalarımı aldırmaı bugüne bıraktım.

Kadın:

- Yazık, dedi, Ahmet Bey'le de, Necla Hanım'la da-dostluk kurmuştunuz.
- Dostuğumuz bozulmuş değildir.
- Biliyorum. Dün Ahmet Bey'le bütün gün berabermiş-siniz.
- Bunu size kim söyledi?
- Telaşlanmayın canım... Saklanacak bir şey mi bu? Mesela bana Ahmet Bey söyleyemez mi? Söylese ne çıkar? Ama merak etmeyin, önce başkalarından duydum. Sizi beraber görmüşler. Küçük yerdir burası... Kimsenin gizlisi saklısı olamaz.

Sonra göğüs geçirdi.

- Şurada, Ahmet Bey'le bir odada çalışıyoruz. Çok kibardır Ahmet Bey, doğrusu, ne saklıyayım? Kardeş gibi geçinip gidiyoruz. Ama herkesin çenesi durmaz ki. Seksen türlü lakırdı çıkarıyorlar. Ama ben üzerinde duruyor muyum? Hayır, boş verip geçiyorum. Onun için üzülmezin siz de. En iyisi aldırnamaktır.
- Üzüm Hanım, ne demek istediğinizi anlayamıyorum. Ben Ahmet. Bey'in evinde birkaç gün oturduğum için ne diyebilirler? Bundan ne gibi bir dedikodu çıkarabilir? Açıtlar mısınız?

Kadın omuz silkti:

- Vallahi ne bileyim ben... Beni ilgilendirmez ki... Sizin aranızda bir şey...
- Bizim aramızda mı? Unutmayın ki Ahmet Bey'in arkadaşı olduğunu söylüyorsunuz, bu lakırdılar benden çok onu rahatsız edebilir.

Öyleyse dikkat edin siz de... Böyle odacı gönderip bavullarınızı aldirmaya kalkmayın. İşi büsbütün çıkmaza sokuyorsunuz.

127

- Ne yapabilirim?
- Kuzum, Necla Hanım'la karşılaşmaktan korkuyor musunuz? Yiyecek değil ya sizi, koskoca adamsınız. Kalkın gidin, olmaz derse, çıkmayın efendim, daha kalın... Ayrılma gününü Necla Hanım'a bırakın.

- Üzüm Hanım neler söylüyorsunuz? Ben Necla Hanım'dan niye korkacaktım? Kaçmıyorum çıkıyorum.

Kadın.

- Siz bilirsiniz... diye döndü, yerine gitti. Oradan Fuat'a uzun uzun baktı.

Fuat, sıkıntı ile başını önüne eğdi. "Yarabbi ne kadar zayıfım..." diye düşündü. "Şimdi kalkıp Necla'ya gitsem, kabil değil ayrılmama razı olmayacak. Hasta kadın... Ama kendimi çekmezsem, kimbilir, ne delilikler yapar?..."

Müthiş bir yalnızlık duygusuna kapıldı. Şimdi Güler yanında olsaydı, ona derdini dökerdi, açıklırdı, rahatlardı. Yoksa bütün bu başına gelenler, nişanlısını unuttuğu için miydi?

işini bir yana bırakıp, Güler'e yazmaya karar verdi:

"Sevgilim, Güler'im!"

Beni unuttun mu? Unuttuysan bile haklısın. Çünkü ben sana layık değilmişim, bunu anladım. Artık iyi bir insan olduğumdan bile şüphe ediyorum. İstirap içindeyim. Ne diyeceğimi bilemiyorum. Senin yanımdayken dünyam ne güzelmiş... Sen bana bir güven duygusu vermiştin, bu duygu ile övünüyordum, kişiliğimi bulduğumu düşünüyordum, ayağımın sürçmeyeceğine inanıyordum. Fakat senden ayrılmakla tepe taklak oldum, sifıra düştüm, bütün güvenimi yitirdim. Meğer sen benim çobanıymışsın. Şimdi ben tek başına kalmış bir koyun gibiyim, yeniden kabul edeceğini bilsem, kollarının arasına koşacağım. Beni belki bir az değişmiş bulacaksın, belki değil muhakkak, ama bundan memnun olacaksın sanıyorum. Çünkü benim bir çok bakımdan toy olduğumu düşünür, bunu yüzüme karşı da söylerdin. O eksikliği kapattım sanırım. Bütün tecrübe-

128

lerim beni sana yaklaştırdı.

Buradan ayrılmaya karar verdim. Yerime başka birini yollamalarını Ankara'dan istedim. En çok on, onbeş gün sonra yanında olacağım. Beni eskisi gibi karşılayacaksın bunu yaz, içim rahat etsin. Seni her zamankinden çok seviyorum. Bana inan. Çok mesut olacağız. Her şey senin affetmene bağlı.- Fuat Sait."

Mektubu zarfa koydu, zarfın üzerini yazdı. Sonra, Güler'e ne kadar zamandır yazmadığını hesapladı. "Öyle pek çok da olmamış" dedi. "İşi itiraflara vurmaya

lüzum var mıydı?"

O sırada Necla'ya yolladığı odacı içeri girdi. Adamın elinde bir zarf vardı.

- Necla Hanım size bunu gönderdi, dedi. Bavullarınızı vermedi.

Fuat, Üzüm'e baktı, kadın da ona bakıyordu.

- Peki peki, dedi. Sen bu mektubu postaneye götür, çabuk.

Sonra Necla'nın mektubunu açtı, okudu.

"Fuat;

Sen ne yaptığını bilmiyorsun... Çocukluk etme, eve dön, konuşalım. Kararından cayacağına eminim. Yeter ki bana konuşmak fırsatını ver. Yoksa dünyanın altını üstüne getiririm. Beni çileden çıkarma. Çabuk, şimdi yerinden kalk, doğru buraya gel. Bekliyorum. Sana yarım saat müsaade.- Necla."

Fuat mektubu okuyup bitirdiği halde, bir türlü başını kaldırmıyordu. Çünkü sersemlemişti. Üzüm, yüzümü görse ne duruma düştüğümü anlar, diye düşünüyordu. Bu yüzden, Necla'nın yazdıklarını tekrar tekrar okudu, ama artık o sözlerde değildi? Nerdeydi? O da bilmiyor. Düşünmüyordu, hiçbir şey düşünmüyordu. Hatta bu yüzden, Ahmet İnan'ın içeri girdiğini bile önce fark etmedi. Evet, Necla'nın kocası karşısındaydı. Fuat biliyordu ki, şimdi gözlerini dikmiş, ona bakıyor... Ne yapmalı?

O daha karar vermeden. Ahmet İnan yanına geldi.

129

Dirseklerini masaya dayayarak yavaş bir sesle:

- Cesaret Fuat Bey, dedi. Haydi kalkın, bakın, her şey nasıl yoluna girecek... Bizi bu kadar üzdüğünüze pişman olacaksınız. Hadi... Biraz cesaret. İki adım atmanız lazım...

Fuat, iradesi tamamen elinden gitmiş bir halde masadan kalktı Ahmet İnan'a hiçbir söz söylemeden kapıya doğru yürüdü. Bu sırada muhasebeci onun paltosunu almış, tutuyordu. Fuat paltosunu da giydi.

- Teşekkür ederim, dedi.

Kendini sokakta buldu. Eve, Necla'nın evine doğru gidiyordu. Bu yoldan dönemiyeceğini biliyordu, deminki Fuat değildi artık. Kendim tanıyamıyordu. Şimdi aklında yalnız Necla vardı. Necla'nın dudakları, göğüsleri, bacakları vardı. Onları düşünüyor, düşündükçe başı dönüyordu. Hızlandı, daha hızlandı, adeta koşmaya başladı. Evin kapısına geldiği zaman nefes nefeseydi.

Kapı, çalması ile açıldı. İşte karşısında Necla... Gözleri, şüphesiz ağlamaktan, şiş şiş ona bakıyordu. Fuat içinde bir eziklik duydu. Daha fazla dayanamayacaktı. Attı kendini içeri. Kapıyı kapadılar mı, kapamadılar mı? Bilmiyor. Sarmaş dolaş oluverdiler. İkisi de ağlıyordu. Gözyaşları dudaklarına geliyordu. Bu yüzden dudakları tuzluydu ikisinin de. Hiç konuşmadan öpüşüyorlar, birbirlerini daha çok sıkıyorlar, sanki bir daha hiç ayrılmak istemiyormuşca-sına gitgide daha çok kenetleniyorlardı. Sofa soğuktu, buz gibiydi. Böyle olduğu halde, onlar yerlerinden memnundular, üşümüyorlardı. Necla, dudaklarını, kollarını ayırmadan Fuat'ı yan yan sürüklemeye başladı. Hemen oracıkta bir minder vardı, minderin üzerine yıkıldılar. Fuat, kadının eteklerinin sıyrıldığını gördü, üşümesin diye onun bacaklarını örtmeye yeltendi'. Bu sırada elleri Necla'nın diz kapaklarına değdi. Tüyleri diken diken olmuştu kadının. Ama bu tüylerin altındaki deri sıcaktı. Delikanlı sırtında bir üşüme duydu. Bu çeşit üşümeler sıcak odalarda da duyulur... Hem belki daha da çok duyulur.

- Üşüyor musun?

130

- Hayır Fuat...

- İstersen yukarı çıkalım.

- Sabrım yok.

- Benim de...

Tekrar sarıldılar. Sofanın buz gibi soğukluğu içinde, birbirlerinin sıcaklığını daha da tatla benimsiyorlardı, bu sığınığın değerini biliyorlardı. Bir mangalın üzerine eğilmiş gibiydiler; üşüdükçe eşeliyorlar, eşeledikçe kıvılcımlanan ateşe daha çok yaklaşıyorlardı: Öyle ki, mangalın son kıvılcımını sönmeye başından ayrılmadılar.

Önce kadın:

- Yukarı çıkalım, dedi.

Fuat, onu bir defa daha öptükten sonra.

- Üşüttüm seni., diye özür dilemeye kalktı. Necla.

- Isıttın halbuki., dedi gülerek. Hadi gel sevgilim, senin odandaki sobayı yaktım, geleceğini biliyordum.

Birbirlerine sarılmış, ayakları dolaşa dolaşa merdivenlerden çıkarlarken Fuat:

- Geleceğimi nerden biliyordun? diye sordu. Bunu söylerken çocuk gibi gülüyordu,
Necla:

- Bilmez miyim? diye cevap verdi. Seni tanımadım mı sanıyorsun? Beni seviyorsun sen, anladın mı, seviyorsun.

Fuat, ağzı kulaklarında:

- Ya sen beni? diye sordu.

- Ben de seni deli gibi seviyorum.

Bu "deli gibi" sözü Fuat'ın hiç hoşuna gitmedi, birden bire aklı başına gelmişti. Ahmet İnan'm anlattıklarını düşünmeye başladı.

Necla, onun yüzüne bakarak:

- Ahmet, sana benim deli olduğumu söylemedi mi? dedi. Hoppala... gel çık işin içinden. Polis romanına döndü bu hikâye. Sanki, bütün kişiler, bütün olaylar hep Fuat'ı şaşırtmak için hazırlanmış, düzenlenmiş. Hani Güler, İzmir Fuarı'ndaki Periler Evi'ne girdiğim anlatmıştı, onun gibi birşey. O yandan bu yana, bu yandan o yana itiliyor Fuat.

131

Bu yüzden serseme dönmüştür ama, perili evin çekiliciliğinden kendini kurtarmak istemiyor, kapılmış gidiyor.

- Yukarı kata çıktıkları zaman Necla:

- Önce senin odana girelim, dedi.

Girdiler, Fuat, odasını derli toplu buldu. Kitapları masanın üzerinde sıralanmış, pijalamaları yatağın üstüne muntazam bir biçimde konmuştu. Soba yanıyordu.

Necla:

- İstersen soyun, dökün, rahat et dedi.

Fuat biraz tereddüt eder gibi oldu. Fakat içinden geleni dinlese hemen soyunması lazımdı. Çünkü o geceyi otelde çok fena geçirmişti. Üşümüştü, titremişti, umutsuzluktan ağlamıştı. Şımartılmaya ihtiyacı vardı.

Necla, bunu çoktan biliyormuş gibi.

- Hadi soyun, dedi. Ahmet'i düşünüyorsan, gelmez o daha. Merak etme:

Fuat kadının yanında soyunmaya başladı. Üstündekileri çıkardıkça kadın:

- Ver bana, diyerek ona yardım ediyordu.

Fakat nedense pijamalarını giymesine müsaade etmedi.

- Oda sıcak... dedi, böyle yat. Sen dün gece uyumamış-sındır. O pis otellerde rahat edebilir misin hiç? Vah benim zavallı Fuat'ım, bir tanem. Gel şöyle, uzan... Hah oldu işte. Gördün mü? Ne diye öyle çocuklar yapıyorsun? Burada ben varken Fuat yalnız kalır mı hiç? Kalmalı mı? Hadi benim canım uzan, istersen kestir bir az. Ben başının ucunda otururum, merak etme.

Fuat da:

- Sakın bir yere gitme, dedi.

- Gitmem. Uyumadın dün gece değil mi?

- Uyudum ama, öylesine işte...

Derken Necla'da soyunmaya başladı. Soyunurken ona bakıp gülüyordu. Fuat da mesut seyrediyordu. İşte dünyada istediği buymuş onun... Geçmiş, nişanlısı, işi gücü hepsi laf canım. Bir az sonra Necla koynuna gidecek, sarılacaklar, yeniden sevişmeye başlayacaklar... Ne güzel, ne güzel...

132

Öyle de oldu; Necla soyunduktan sonra Fuat'ın yanına yattı. Dünyanın en yaman

ruh doktorları gelseler, onun bu haline baksalar, kadının sevdiğini, Fuat'ı sevdiğini görmemezlikten gelemesler. O kadar samimi, o kadar namuslu, o kadar vefakâr. Bu bakımdan Fuat'ın aldandığını, hasta, ya da bilmiş bir kadının eline düştüğünü söylemeye hakkımız yok. Aşkları (evet gerçekten birbirlerine âşık olmuşlardı). Her an yeniden canlanıyor, her an ilk karşılaşmışa dönüyorlardı. Bu sefer de öyle oldu. Bu sefer sıcak odada, büsbütün çıplak, büsbütün rahat, doya doya birbirlerinin oldular. Artık Fuat görevini biliyordu. Daha doğrusu, sevişmenin aslını anlamıştı. Nasıl? Sevdiğini doyurmak gerektiğini düşünerek. Ama bundan bir fedakârlık anlamının çıktığını da düşündüğü için rahat edemiyordu. Erkek yalnız kendini kayırdığı zaman fedakârlık kadına düşüyordu. Kadını düşündüren erkek de böyle bir fedakârlığı yüklediğine göre, bu işin iki taraf için de kolay olan biçimi nedir? Bocalıyordu Fuat, ikinci adımı attığını biliyordu, ama bunun bir üçüncüsü de olacağını düşünüyordu. İçinden. "Belki de bu düşünceleri bıraktığım gün üçüncü adımı atmış olacağım" diye geçirdi.

O böyle akli başka yerde dalmış gitmişken, Necla önünde duruyordu, arkası dönüktü. O kadar hızlı çevrilip Fuat'ın boynuna atıldı ki, genç adam neye uğradığını bilemedi. Kadın onu uzun uzun öptü, parmaklarını onun saçlarının arasına soktu, göğüslerini bastırdı, bastırdı... Böyle, nefessizlikten boğulacak gibi oluncaya kadar ayakta, yapışık durdular.

Kadın, ağlar gibi.

- Dün akşamdan beri yerimde duramıyorum, dedi. Bana hiç acımadın mı? Nasıl yaptın bu işi? Nasıl söylesene...

Fuat:

- Affet, diyebildi.

Sonra başını, kadının boynuna doğru uzattı. Necla bu başı eliyle tutarak iyice kendine yaklaştırdı.

133

- Affettim sevgilim, sen de beni affet... Darılttım mı, bilmiyorum. Neden, neden kaçmaya kalktın? Ahmet'in sana neler söyleyebileceğini tahmin ediyorum. Fakat onlar doğru da olsa benden kaçacak ne var?

Fuat'ın başını kaldırıp yüzüne baktı. Gülümseyerek:

- Yoksa korktun mu? diye sordu. Öyle ya, ben deli isem... korkmakta hakkın var.

Fuat, şaşırđı, utandı.

- Ne demek istiyorsun? diye sordu.

- Ne demek isteyeceğim? Ahmet öyle söylemedi mi sana?

Cevap beklemeden:

- Söylemiştir, söylemiştir, diye devam etti. Başka çaresi yok da ondan. Yeni buldu bunu. Çok da memnun oldu. Fedakâr bir koca rolünde şimdi... Ne fedakârdır o, bir de bana sorsunlar... Ama şimdi bununla vakit kaybetmiyelim, biz sevişmemize bakalım. Sana Ahmet'i daha sonra anlatırım, iyice anlatırım, hiçbir tarafını saklamadan... Beni kızdırmaya başlıyor artık. O gün gelecek, hem de çok yakında.

Fuat:

- Evvelsi gece neden öyle bağırdın? diye sordu.

Bunu söylerken, Ahmet înan'la bu konu üzerinde durduklarını, elinden geldiği kadar saklamaya çalışıyordu. Fakat kadın yutmadı.

- Ahmet söylemiştir sana, diye karşılık verdi. Öyle değil mi? Benim delilikten bağırdığımı söylemedi mi? Ona öldür beni diye tutturduğumu anlatmadı mı?

Fuat, "Bunlar da birbirlerinin neler konuştuklarını ezbere biliyorlar" diye düşündü? "Ne iştir?" Cesaret etti:

- Evet, söyledi, dedi.

- Sen inanmadın mı?

- İnanmadım.

Yalan söyleme. înanmasaydın kaçmazdın evden. Sevdiğin kadının bir deli olduğunu öğrenince sarsıldın, pişman oldun onunla bir münasebet kurduğuna, hatta kocasına

acıydın... Kime? Şu bizim Ahmet İnan'a... Amma da acınacak adamdır. Yo... hakkını yemiyeyim, iyi tarafları vardır. Yapar eder de sonra çocuk gibi oturur ağlar. Günlerce evde kapanıp af dilediği olmuştur, melek sanırsın o zaman, melektir de... Çünkü sahtekârlık nedir bilmez Ahmet. En kötü işlerini bile gizlemeye muvaffak olamaz. Etrafı anlamazsa, mutlaka o anlatır. Yakında öğrenirsin... Bazen düşünürüm, bu adam sahiden kötü mü diye. Çıkamam işin içinden. Kötüler, kötülüklerini bilirler, bu bilmez. Antalya'daki işinden atıldığı zaman doğrudan doğruya suçluysa. Daha başkaları da yanmasın diye işi örtbas ettiler, kurtuldu. Bir üzüntü, korku, yahut da bir tehlikeyi ucuz atlattığı için, sevinç, pişmanlık, yoktu... Çünkü hareketini çok tabii görüyordu. Kurcaladım, "İyi atlattın bu sefer" dedim. "Söylediğin lafa bak" dedi. "Yanlış yaptılar. Bundan dolayı bir adam işinden çıkarılır mı? Ben çal-masam başkası çalacak... Hepsi biliyor bunu. Ama bazen böyle bir aptallıkları tutuyor, teftişler, raporlar filan... İş uzattıkça uzatıyorlar. Oysa ben usulü ile yaptım. Ha... anlarım, çalarsın da, defterleri iyi işlemezsın, sıtır. Öylesine ben de kızarım. Yanımda öyle memuru bir dakika tutmam. Ama ben başkayım. Bunu hepsi bilir, beni takdir ederler. Niçin böyle yaptılar, anlıyamadım." İşte böyle söyledi. Sonra eve kadın getirdiği gecenin ertesi günü de bana ne dedi biliyor musun? "İstemiyorsan getirmem efendim. Bunda uzatacak ne var?" dedi. Ahmet'in kötülük hakkında hiçbir fikri yoktur. Bu bakımdan temizdir, açıktır. Defterlerini iyi tutması da, suçlarının anlaşılmasını sağlamak için değildir. İyi defter tutmayı sever, aşkla bağlıdır işine.

Kadın durdu, dikkatle Fuat'ın yüzüne baktı. Her zamanki gibi değildi bakışları.

- Sana neler söyledim ben? dedi.

Eliyle ağzını kapadı, gözleri fal taşı gibi açık, bakakaldı Fuat'a. -

Fuat da anlamamıştı bu şaşkınlığın sebebini. Çünkü

135

Ahmet İnan'm işlerini kontrol ediyordu. Kadın kocasının hırsız olduğunu ona söylemişti? Ama şimdi, işte pişmanlık içindeydi, demek ki Fuat'ı bir arkadaşı, bir dostu bir yakını gibi görerek öyle konuşmuştu. Ahmet, "zavallı..." diye düşündü. Necla;

- Sana sana ne söyledim, diye mırıldanıyordu. Fuat:

- Üzülme... dedi yavaşça.

Fakat kadın ne yapacağını bilemiyordu. Ellerini oğuştur-maya başladı. Acınacak

bir durumda idi. Fuat ortadaki soğukluğu dağıtmak için:

- Sen asıl onu söyle, diye konuyu değiştirmek istedi, neden bağırdın evvelsi gece?

O sırada Necla gözyaşları içinde, Fuat'ın kollarına atıldı, başını onun koltuğunun altına soktu, orada hıçkırarak ağlamaya başladı.

- Ben ondan daha kötüyüm, diye söyleniyordu. Daha kötüyüm... Ama istemeden, şaşkınlıkla yaptım bunu. Yoksa...

Fuat kadının saçlarını okşuyordu.

- Sakin ol sevgilim...

- Hakkım yoktu bunu yapmaya... Onu senin gözünde rezil ettim. Hakkım yoktu buna.

Fuat, şaşılacak şey değil mi, kadının söylediği o gerçek-ten önemli sözler üzerinde durmamıştı bile; şimdi sadece kadının etini, avuçları ile tuttuğu göğsünde, değdiği her yerinde duyduğu bu sıcak eti düşünüyordu. Necla, hıçkırıkça genç adamın kanındaki ateş daha da alevleniyordu. Adeta onun üzülmesi, ağlaması, inildemesi tahrik ediyordu Fuat'ı. Böylece kadına her an daha sıkı sarılıyordu. Duyduğu zevkten başı dönüyordu, kendini kaybedecek gibiydi.

- Sevgilim benim, diye mırıldandı.

O zaman kadın başını kaldırdı, yaşlı gözlerle Fuat'a bakarak:

- Sana yalvarırım, ne olursun... dedi.

136

Fakat sözünü tamamlayamadı. Fuat:

- Söyle benim canım... dedi.

- Unut söylediklerimi...

- Olur Necla'cığım. Daha sarıl bana.

- Bana saygın varsa hemen karar verme, küçük görme onu, alçak gibi görme.

- Olur bir tanem. Şu kolunu kaldır.
- Çünkü çok acıyorum Şimdi, biliyor musun? Çok...
- Anlıyorum sevgili benim. Gel Şöyle...
- Ben seni çok yakın bulduğum için... Anlıyor musun?...
- Evet, anlıyorum, uzan Şuraya...
- Çünkü sana birden öyle alıştım ki... Her Şeyimi açtım. Kurtarıcım gibi gördüm seni.
- Çıkar bunları Necla, çıkar üstünden.
- Çıkarayım canım... İnanmıyorsun değil mi bana?
- İnanmıyorum.
- Beni seviyor musun?
- Çok seviyorum.
- Sen de soyun... Güler'i mi daha çok seviyorsun, beni mi?
- Seni daha çok seviyorum.
- Çabuk gel... Uzatma. Onu artık aramayacaksın değil mi?
- Aramayacağım.
- Hah böyle işte... Daha sıkı, daha sıkı... Biraz daha...
- Necla'cığım benim... Bugün bütün gün ne ıstırap çektim ben...
- Bir daha gitmeyeceksin değil mi?
- Gitmeyeceğim... Çok aptallık etmişim... Yanına gelince anladım ne aptallık ettiğimi. Bir daha hiç, hiç ayrılmayacağım...
- Söz veriyorum.
- Ayrılırsam Allah benim belamı versin de.

- Ayrılırsam Allah benim belamı versin.

- Hiç mi?

137

- Hiç.

- Sonuna kadar mı?

- Sonuna kadar» Ama ne güzelsin biliyor musun?

- Canım sevgilim benim.

Sıcak odada, zaman zaman ağlaşarak, birbirlerine yeminler verdirerek saatlerce seviştiler. Gözleri bir an bile birbirlerinden ayrılmıyordu. Akıllarında, aşklarından başka bir şey yoktu. Sevişmek, biraz daha fazla sevişmek... İşte onların bütün istedikleri buydu. Bunu da, alabildiğine, güçlerinin üstünde başardılar. İçlerinde hiçbir kuşku, hiçbir korku, hiçbir çekingenlik, hiçbir kaygu yoktu. Tam bir uygunluk içindeydiler.

Necla:

- Bu kadar, bu kadar mesut olacağımı hiç düşünemezdim dedi.

Bunu söylerken gözleri dolu dolu olmuştu. Fuat onu öptü.

- Ben de...

Fakat kadın, onun değil, kendi saadetinin daha umulmadık, daha şaşılacak, hatta daha kıymetli, çünkü korunması daha güç olduğunu düşünerek, Fuat'ın sözüne aldırmadı. Gözlerini dikmiş, öyle acınacak bir durumda bakıyor, sonra da onun yüzüne elleriyle dokunarak saadetinin sahiciliğini anlamak istiyordu.

Fuat'a gelince... bütün düşüncelerinden boşalmıştı o. Dün geceki, o günkü kayguları ne çabuk da uçup gitmişti. Ahmet İnan'ı dinlerken yavaş yavaş Necla'nın aleyhine dönen kendisi miydi? Sonunda Ahmet İnan'a acıyarak, Necla'dan soğuyarak, fakat ikisini birden iğrenç bularak kaçmaya kalkan Fuat kimdi? Bir insan böylesine çabuk, böylesine kesin, böylesine taban tabana zıt bir değişiklik geçirebilir mi? Neydi onu çekip götüren, elinden tutup sürükleyen, itiraz dinlemeyip istediği yere iten? Ne biçim bir kuvvetti bu. Fuat, aklını yokladı, orada Necla ile yatmaktan başka hiçbir istek, hiçbir dilek, hiçbir ideal

olmadığını anladı. Onu doyasıya sevdikten sonra bile böyle

138

düşünüyordu. Yanında yatan kadına gözleri parlayarak bakıyordu. "Bu mu bana o harikulade tadı veren?" diye düşünüp eliyle kadının omuzlarını, göğüslerini tutuyordu. Necla'da onun tuttuğu yerlere bakıyor, sonra gözlerini gene sevgilisinin gözlerine dikiyordu. Böylece susmuşlar, kalmışlardı.

Kaç saat geçti? Kaç saat böyle yattılar?

Artık Ahmet İnan düşüncesi de onları yadırgatmıyordu. Daha doğrusu Fuat umursamıyordu onu. Çünkü Necla'nın böyle bir kuşku içinde olmadığı, anlamıştı. Fakat, Fuat öyle değildi ki... Şimdi ne olmuştu ona? Kadının söylediklerinden sonra mı korkusu geçmişti.

Bu kadar çok seviştikten, bu kadar iç içe girdikten sonra düşünceler de karışmaz, birbirine geçmez olur mu hiç? Nitekim kadın:

- Söyle bana, dedi, eskiden Ahmet gelirse diye çekinirdin, bugün neden oralı değilsin?

Bunu sorarken, yüzünde bir üzüntü dalgası dolaşıyordu.

- Onu senin gözünde bu kadar mı düşürdüm? dedi. Fuat, kendini yokladı, iyice düşündü. İçinde böyle bir duygu yoktu Ahmet İnan'a karşı. Daha doğrusu onu hiç düşünmüyordu, silinip gitmişti muhasebeci oradan.

- İnanacak mısın söylediğime? diye sordu.

- Evet.

- Senin sandığın gibi değil. Sadece sana kapılıp gittiğimden, senden başka bir şey düşünemeyecek duruma geldiğimden. Anlıyor musun? Hiçbir değişiklik olmasın diye yerinden kıpırdamıyordu. Seninle yan yana iken ölüm gelse karşı komam, hatta sevinirim buna. Ölümdür bizi ölümsüz edecek.

Kadın onun boynuna sarıldı.

Bu sefer sormak sırası Fuat'a gelmişti.

- Ben de buna benzer bir şey düşünüyordum, dedi.

- Neden sevgilim?

- Sen niçin çekinmiyorsun kocandan? Bu nasıl karı kocalık?

139

Kadın bir an durakladı. Sonra:

- Gözüm bir şey görmüyor, diye cevap verdi. Bir zaman benim için de doğru olan düşüncelerden hiçbirinin artık üzerimde tesiri yok. Kendimi bütün bütün serbest görüyorum. Çünkü bıktım, usandım bu deliden...

Deliden mi? Fuat gülümsedi, "Bunlar, deliliği birbirlerine sıvamaya çalışıyorlar" diye düşündü. Fakat durumda büyük bir değişiklik vardı. Fuat artık yadırgamıyordu bu gibi düşünceleri, Ahmet İnan'ın dediği gibi, içli dışlı olmuştu onlarla. Karı - kocanın meseleleri, onun da meselesi idi. Durum nasıl gelişirse gelişsin, Fuat Necla'dan, hatta ikisinden de ayrılamayacağını anlıyordu.

Ama tuhafı şudur ki, Necla'nın o güne kadar tanımadığı bir tarafını da yeni öğrendi.

Necla:

- Biliyor musun, acıyorum Ahmet'e, dedi. Zavallı bir adam... Dünyada benden başka onu anlayan yok. Onun için yaptığım fedakârlıklara pişman değilim. Sen bu duygumu anlayamazsın; sevmediğim, hatta nefret ettiğim bir adam için hayatımı bile bile körletmeme mâna veremezsin. Emin ol, seni tanıdıktan sonra yaptığım hırçınlıkların, ilerde beni rahatsız edeceğini biliyorum. Çünkü böylece fedakârlıklarımın değeri sıfıra inecek, bunca yıllık dayanmanın bana vereceği tek mükâfattan, huzurdan olacağım, onu elimden kaçıracağım.

Böyle söyleyerek ağlamaya başladı.

- Beni anlamaya çalış, rica ederim, dedi. Gereksiz sorularla yaralarımı deşme. Bırak, geçici de olsa, şu mesut günlere doyayım, kanayım. Bunu bana çok görme.

Fuat ona sarıldı.

- Geçici diyorsun, ne demek o? Neden geçici oluyormuş?

- Bilmiyorum, hiçbir şey bilmiyorum. Gelecek günlerin bize ne getireceğini

şimdiden kestiremiyorum. Kimbilir neler olacak?

- Neler olabilir?

- Senden korkuyorum Fuat. Sen alıngansın, duygulusun,

140

doğrusun, titizsin... Benim alıştığım, artık tabii gördüğüm bir şey seni çileden çıkarabilir, bütün kararlarını altüst edebilir. Herşeyi, bu arada beni de bırakabilirsin.

- N erden biliyorsun?

- İşte ortada... Dün gece gelmeyiverdin eve, hatta işini bile bırakmaya kalktın.

Fuat:

- Delilik gibi bir şeydi o, dedi. Sonra gülerek:

- Üçümüz de, diye ekledi, üçümüz de deliyiz. Kadın da güldü bu söze. Sonra:

- Hadi içeri gidelim, dedi. Soframızı kuralım, nerdeyse Ahmet de gelir. Ben ona öteberi ısmarlamıştım, ocağı yakmam lazım.

Fuat:

- Üçümüz, değil mi? diye sordu.

- Evet, üçümüz. Niye şaştın?

- Ahmet Bey'in yanında nasıl davranacağımı bilemiyorum.

- Şimdiye kadar üçümüz bir araya gelmemiş miydik?

- Ama o durum artık değişti Necla. Ben kendimi saklıyacak kudrette değilim artık. Kocanın yanında sana eskisi gibi resmi, yabancı bir tavır takmamam diye korkuyorum.

Kadın:

- Nasıl rahat edersen öyle davran, diye kesti attı. Fuat da:

- Ama sonra... diye durdu. Sonra aranız açılırsa gene?

- Açılmaz. Ahmet şüpheyi sevmez yalnız. Her işin açık olmasını ister. Bana istediğim gibi yaşamak müsaadesini verdiği halde, bu müsaadeyi kullanmadığıma bakıp şüpheleniyordu. Ondan gizli bir hayatım olduğunu düşünüp deliye dönüyordu. Evvelsi gece de öyle oldu.

- Fuat bu kadarını anlıyamamıştı. Ama kurcalamadı. Huzur içinde, içeri odaya, yemeye, içmeye, üç kişilik toplantıya gitti.

141

Çok geçmeden Ahmet İnan, göründü. Ellerinde paketler vardı, nefes nefese idi. Fuat'ı görünce "Ah seni yaramaz!" gibilerden bir göz attı. Sonra karısına, elindeki paketleri bir bir vererek:

- Bu et... diye anlatmaya başladı. Güzel bir dana pırzolası. Bu peynir... Bitmişti evde değil mi? Sonra, sonra bu da balık yumurtası, bu koç yumurtası. Güzel meze olur ha! tadından yenmez.

Necla:

- Ne çok şey almışsın, dedi. Sonra Fuat'a dönerek:

- Böyledir Ahmet, diye ekledi, az az almayı bilmez, bütün çarşığı yüklenir gelir.

Muhasebeci, içki şişesini masanın üstüne koyarken:

- Ne yapayım? diyordu, huy bu. Evimde her şeyin bol olmasını isterim ben. Yenilsin, içilsin... budur benim keyfim...

Masayı göstererek:

- Benim sofram umum müdürlerin, milletvekillerin evinde yoktur, dedi.

Sonra karısına dönüp:

- Hatırlamaz mısın Necla? diye ekledi. Antalya'da umum müdürü davet etmiştik de, herifin gözleri faltaşı gibi açılmıştı, sofrayı görünce... Bolluktan şüphelendi kereste, şüphelendiği için de ertesi gün defterlerimi incelemeye başladı...: Neyi inceliyorsun be adam? Sen yemene içmene bak... Üst yanma ne karışıyorsun? Ha... defter görmek istiyorsan gör... Böylesini hiçbir yerde göremezsın...

Bu sözleri söyledikten sonra kahkahalarla gülmeye başladı.

- Bu akşam çok neşeliyim, dedi. Az kalsın aramız açılacak diye korkuyordum. Ben dost canlısı bir adamım Fuat Bey, arkadaş için canımı veririm. Ama hep de kalleslik görmüşümdür hayatta. Kime sarılsam kazık yedim.

Necla:

142

- Bırak şimdi bunları, diye onun sözünü kesti. Ahmet İnan'da:

- Doğru doğru, dedi, felsefeyi bırakıp eğlenmemize bakalım.

Böyle diyerek karısının arkası sıra mutfağa yollandı.

Yalnız kalan Fuat, ıslık çalarak odada dolaşmaya başladı. Yemeklerin hazırlanması, içkilerin gelmesini bekliyordu. Sevdiği kadınla, doyasıya seviştikten sonra oturup karşılıklı rakı içmek ne güzel şeydi... Ama orada o kadının kocası da varmış... Olsun, Fuat, yarım yamalak, şöyle düşünüyordu: Böyle bir durum, eskiden olsa, beni çok yorardı. Şimdi aldırış etmiyorsam, bu düğümü çözemeyeceğimi bildiğimdendir. Ben dünyada bütün düğümleri çözemem ki. Bırakayım, bu da onlardan biri olarak kalsın.

Daha doğrusu düşünmek istemiyordu Fuat... İçinde, ta derinlerde bir kuruntu vardı, ama o kuruntunun üstüne düşmek işine gelmiyordu. Üçü bir arada yiyip içeceklerdi. Görünüşte kimse rahatsız değildi. Herkes içinden ne düşünürse düşünecekti. Her yerde, her zaman böyle olmuyor muydu?

Bu sırada dışardan Necla ile Ahmet İnan'm kahkahaları geldi. Buna şaşmaması gerekirken, Fuat, tam, tersine gülümsedi, sevindi. Hiçbir tatsızlık olmasın diye düşünüyordu çünkü. Güzel güzel, kibar kibar oturulsun, içilsin.

Çok geçmeden sofraya kuruldu. Artık sıra ilk kadehleri yuvarlamaya gelmişti. Fakat Necla ortadan kaybolmuştu. Fuat:

- Hanımefendi nerde? diye sordu. Muhasebeci kıs kıs gülererek:

- Böyledir o, dedi, sofraya oturmadan önce üstünü başını değiştirir. İyi bir huy, biliyor musunuz?

Gerçekten de, az sonra Necla, takmış takıştırmış sürmüş sürüşürmüş, göründü.

Sofra, çok güzel düzenlenmişti. İlk kadehlerini ayakta içtiler. Muhasebeci:

- Üçümüzün dostluğuna! diye kaldırmıştı. Fuat da:

143

- Dostluğumuza! dedi.

Kadın, elindeki kadehi önce kocasının sonra sevgilisinin kadehine vurdu.

- Dostluğumuza!

Böylece, o unutulmaz akşam başladı. Üçü de neşeliydiler, birbirlerine hep gülümseyerek bakıyorlardı. Fakat en neşeli, neşeden kabına sığamayan Ahmet İnan'dı. Durumu kurcalamaktan, hiç olmazsa o akşam için vazgeçmiş olan Fuat, muhasebecinin bu sevinci ile defterlerin kontrolü arasında bir ilgi bulunup bulunmadığını aramaktan kendini alamıyordu. Böylece bir kapana sıkıştırılmış olabileceği düşüncesi, kendinden ne kadar uzak tutmak istese de, gene aklına geliyordu. Bu düşünce ile Ahmet İnan'ı her incelemeye kalkışında, içinden "Hayır..." diyordu. "Bu adamın neşesi içinden geliyor. Bir manevra çevirmiş, karşısındakini kandırmış bir adamın hali yok onda."

Gerçekten de... Ahmet İnan, geçmişe de geleceğe de boş vermiş, yaşadığı anın tadını çıkartmaktan başka bir kay-gusu olmayan insanların ruh hali içindeydi.

- Hayat hep böyle geçer, diyordu. Bu dünyada kimsenin kimseden bir öğreneceği yoktur. Her koyun kendi bacağından asılır. Benim hayat görüşüm şudur: Tatlı dil, güler yüz. Kimseye kin bağlama*m ben. Bana kötülük edene de kinlenmem. Fakat benim yaptığımı yapmadığı için, başka türlü söylemem gerekirse, onun yapmadığını ben yaptığım için selam sabahı kesenden hoşlanmam. Şurada kaç günlük ömrümüz var? Değer mi hırlaşmaya, değer mi çevremizde-kilerini kırmaya...

Karısının alnından öperek:

Karım bilir benim ne kadar insancıl olduğumu, diye ekliyordu. Bu dünyada beni anlayan tek insan odur. Onun için de, ölünceye kadar başımın üstünde yeri vardır.

Necla:

- İyi anlaşılmalı, diye şaka etti, hangimiz ölünceye kadar?

Ahmet İnan:

144

- Tabii ben karıcığım, diye karşılık verdi. Tabii ben...

- Ya ben daha önce ölürsem?

- Aman Allah göstermesin. Nasıl söz o öyle? Sen daha benim gibi kaç koca eskitirsin. Dilerim, benim gibi iyisine düş. Seni başının tacı etsin.

Sonra da:

Biz konuşmanın tadını kaçırıyoruz, dedi. böyle saçma sapan sözlerle Fuat Bey'in neşesini kaçırıyoruz. Böyle diyerek Fuat'a döndü:

- Nişanlılığın şerefine içelim mi? ' Hiç sırası değildi bunun. Fuat bozuldu:

Necla da önüne baktı. Muhasebeci, başını bir ona, bir ötekine çevirdikten sonra:

- Pot kırdım galiba, dedi. Fuat Bey'in hoşuna gitmedi anlaşılın. Neden olduğunu bilmiyorum ama...

Fuat:

- Yanılıyorsunuz, diyebildi. Necla da:

İçki sırasında hasret kurcalanmaz, dedi, hüzünlendirir insanı. Değil mi Fuat Bey?

- Evet, tabii... Ahmet İnan:

- O halde sıra ile birbirimizin şerefine içelim, diyerek kadehini karısının kadehine vurdu.

- Benim akıllı karım... dedi.

Toplantı, gerçekten, beklenmedik bir neşe yaratmıştı. Bilhassa muhasebeci, yerinde şakalarla nüktelerle sofrayı canlandırıyor. Necla, kocasına da, Fuat'a da minnetle bakıyordu. İhtikçe:

- Bu akşam çok mesudum, diyordu. Her seferinde de kocası onu öpüyor:

- Seni böyle mesut gördükçe ben de mesut oluyorum, diye cevap veriyordu. İnan ki, dünyada senin için yapmı-yacağım hiçbir fedakârlık yoktur.

- Teşekkür ederim.

Bir ara Fuat da duygularına kapıldı.

145

- Ben de... diye söyledi, hem de... Çünkü ben hiç mesut olmadım.

Muhasebeci:

- Ya... diye şaştı.

- Evet, hiç mesut olmadım. Babasız büyüdüm, istediğim gibi okuyamadım. Çalışmaya mecburdum. Fakat bu yüzden, içine kapalı, hatta boynu bükük bir adam oldum, insandan kaçtım. Hayallerimi, umutlarımı gerçekleştirme-menin ıstırabını duydum. Bu bende, bir kendine güvensizlik duygusu yarattı. Böylece çıkmaz bir dairenin içine düştüm.

Onu can kulağı ile dinliyen muhasebeci ağlamaya başlamıştı.

- Bize böylesine dostluk gösterdiğiniz için size teşekkür ederim, çok teşekkür ederim. Doğru değil mi Necla?

Fuat:

- Nişanlım... diye devam etmek istedi. Fakat boğazı tıkanı, sesi hıçkırıklı bir hal almıştı.

- Nişanlıma bile yaklaşamadım, kaçtım ondan... Artık devam edemiyordu...

Muhasebeci karısına işaret etti. Bunun üzerine kadın, kadehini genç adama uzatarak:

- Sizin için, dedi.

Kadehlerindeki içkiyi sonuna kadar içtiler. Muhasebeci yerinden kalkarak:

- Neşelenelim, diye söylendi. Gidip radyoyu açtı. Radyoda bir dans plağı

çalınıyordu, Ahmet İnan:

- Hadi dans edin, dedi.

Demesiyle Necla'nın yerinden kalkması bir oldu, Fuat'a bakarak:

- Ben hazırım, dedi.

Fuat da kalktı. Dans etmeye başladılar. Muhasebeci önce eliyle tempo tuttu. Fakat bununla yetinmeyerek, bir iskemleyi kollarının arasına aldığı gibi o da ortada dönmeye başladı. Bu hale Fuat ile Necla katılasıya güldüler.

Fuat, muhasebeciye:

146

- İkinci dans sizin... dedi.

Fakat Ahmet İnan radyoyu kapadı.

- Ben size çiftetelli oynayacağım... Hadi hop. Siz de tempo tutun:

Böyle diyerek odanın ortasında dönerek göbek atmaya başladı.

Bu coşkunluk gece yarısına kadar sürdü. Yatmak hiçbirinin aklına gelmiyordu. Bir ara muhasebeci:

- Rakımız bitmiş, dedi. Vay canına. Ben. de var sanmıştım. Böyle olmaz, bu gecenin tadını yarıda bırakamayız. Ben şimdi gider, rakı bulurum.

Böyle diyerek odadan çıktı.

Fuat'la Necla, bir zaman birbirlerinin gözlerine bakarak sustular. İlk atılan Fuat oldu. Artık dayanamayacağını anlamıştı. Gidip Necla'nın önünde diz çöktü, başını kadının dizlerine koydu.

- Seni seviyorum.

Necla onu omuzlarından çekip kaldırdı:

- Kucağıma otur, dedi. Sonra da:

- Seni çocuğum gibi de seviyorum, diye ekledi. Fuat'ı öpüşlere boğdu.

Fakat, adamakallı sarhoş olan Fuat, boyuna kadının dizlerine yatmak, başını onun kucağına koymak, orada doya doya ağlamak istiyordu.

- Bırak, bırak, diyordu, dizlerine yatayım. Gerçekten de orada, o çok sevdiği dizlerin üzerinde uyumak istiyordu.

- Bu gece senden ayrılamayacağım Necla. Ne yapasan da yalnız kalsak... ha?

Kadın onu saçlarını okşayarak:

- Olmaz, diyordu. Nasıl olur? Ahmet burda. Sonra da:

- Acıyorum ona, çok acıyorum, diye ekliyordu. Fuat:

- İyi bir adam...

147

- Çok iyidir, bilmezsin. Keşke seni tanımasaydım. İstirap çekiyorum. v

- Ben seni bu ıstıraptan kurtaracağım Necla.

- Nasıl?

O sırada kapı açıldı muhasebeci görüldü. Fuat onun geldiğini fark etmemişti. Böyle olduğu için de başı hala kadının dizlerinde idi.

Ahmet İnan bu sahneyi görünce, yavaş bir sesle, karısına:

- Uyudu mu? dedi.

Kadın:

- Hayır, nişanlısı için ağlıyor, diye cevap verdi. Sen sebep oldun buna.

Adam, elinde şişeler, hüzünlü hüzünlü Fuat a bakıyordu.

- Ben bir şey demedim ki...

O zaman Fuat yerinden sıçradı. Şaşkın şaşkın muhasebeciye baktı. Ahmet İnan:

- Vah vah... diye söylendi, izin alıp Ankara ya kadar gitseniz, hemen evlenseniz,

gelinimizi buraya getirseniz, olmaz mı? . . .

Bu sırada Necla da iskemleden yere inmişti. Kocasına:

- Sen de gel... dedi. . Tabakları, kadehleri yere indirip halının üzerinde diz dize oturdular. Ağlaşarak, gülüşerek gecenin geç saatlerine kadar içtiler. Fuat öyle sarhoş oldu ki, odasına götürmek için ev sahipleri onun koltuklarına girdiler. Genç adam:

- Affedersiniz, affedersiniz, diye mırıldanıyordu, bizi rahatsız ediyorum. Eğlencenizi bozdum, dokundu bana. Alışık değilim de.

Ahmet İnan: ,

- Bir şey yok, bir şey yok diye cevap veriyordu. Yatınca geçer, yarma bir şeyin kalmaz.

Böylece onu odasına götürdüler, soydular yatırdılar. Fuat, Necla ile kalmak isteğini unutmuştu, bir şey düşünecek durumda değildi.

148

Bu yeni hayat on gün sürdü. Öylesine kaynaşmışlardı ki, içtikleri su ayrı gitmiyordu. Yalnız sabah kahvaltısında, akşam yemeğinde değil, öğle yemeğinde de bir araya geliyorlardı. İçki içmedikleri bir akşam yoktu. İş saati sona erer ermez Ahmet İnan:

- Hadi... diyordu Fuat'a, Necla'yı bekletmiyelim.

Kol kola çıkıyorlardı. Fuat, içki almak için Ahmet İnan'dan önce davranmak istediği halde muhasebeci bırakmıyordu.

- Ben de varken ben veririm, ben de yoksa sen verirsin.

Böylece eve geliyorlardı. Necla'yı karşılarında süslü püslü, güler yüzlü buluyorlardı. Kadının, Fuat elini, Ahmet İnan yanağını öpüyordu. Necla, ikisine aynı muameleyi yapıyordu, birini öbüründen ayırmıyordu.

Bir denge bulmuşlardı ki, üçü de onun bozulmaması için titriyor gibiydiler. Ahmet İnan, evini artık hiç asmıyordu. Dışarda içmeyi bırakmıştı. Fuat, onlarla münasebetinin zıtlığına alışmıştı;sevdiği kadının kocası ile ahbaplık etmek onu yadırgatmıyordu. Yadırgasa ne yapabilirdi? Bunu bilmediği için şimdiki duruma

razı olmaktan başka çaresi yoktu. Necla da huzura varmış gibiydi. Bunu anlamak Fuat için güçse de, genç adam, kadının kendisini sevdiğinden şüphe etmiyordu.

Durumun tek can sıkıcı yanı. Necla, ile Fuat'ın artık hiç yalnız kalamamaları idi. Bu üçlü birlikten çok hoşlanan muhasebeci, bir dakika bile onların yanından ayrılmıyordu. Aykırı görünmese, Fuat, muhasebecinin bu davranışını, karısı tarafından aldatılmayı ancak bu yolla önlediği şeklinde yorumlayacaktı. Fakat bu düşünce doğru olamazdı. Çünkü karısından çok daha kolay çarelere başvurması gerekirdi. Ancak, gene bu düşünce ile, şunu da kabul etmek zorunda idi ki, Ahmet İnan, karısının Fuat'la bir münasebeti olduğunu bilmiyordu, yanlarından ayrılmaması, onlara fırsat vermemek kaygusundan gelmiyordu, gelemezdi.

Fakat, neye yorulursa yorulsun, sonuç şuydu: Fuat, sevdiği kadınla sevişemiyordu. Bu yüzden de hasta gibi idi.

149

Necla'nın öpüşlerini, sevişlerini deli gibi hatırlıyordu. Ona sarıldığı zamanlar, dünyanın en mesut adamı olduğunu düşünüp kıvranıyordu. Saadetinin kıymetini bilmemişti. Necla'nın kolları arasında, lüzumsuz, çocukça kuruntulara saplanmakla o bulunmaz anların tadını kaçırmıştı.

Birkaç defa, iş saatinde bürodan ayrılıp eve gitmeyi düşündü. Fakat her seferinde Ahmet İnan'ı karşısında buldu. Gözlerinin içi gülerek:

- Yoksa eve mi? diyordu Fuat'a. Erken erken mi başlayalım bu akşam?

Bir gün de, işe gelir gelmez geri döndü Fuat, eve geldi. İçeri girip Necla'ya sarıldı. Burnundan soluyarak:

- Ölüyorum... dedi. Sarıl bana, hadi canım, şimdi, hemen.

Fakat Necla, onu uzun uzun öptükten sonra:

- Olmaz Fuat, dedi.

- Neden?

- Şimdi anlatamam. Olmaz diyorum sana. Bekle, ben zamanını bilirim.

- Ama ne halde olduğumu görmüyor musun?

- Canım benim, biliyorum, beni özlüyorsun. Acıyorum sana, üzülüyorum. Ama yapamam. Sen de beni düşün, anlamaya çalış.

- Neden ama?

- Sonra söylerim. Sen şimdi git, ne olur canım, kırma beni.

Fuat kös kös geri dönmüştü.

Bir sabah da, hastayım, diyerek evde kaldı, yatağından çıkmadı. Necla'nın geleceğini umarak bekledi, bekledi. Fakat kadın görünmeyince yatağından çıktı, evin içinde onu aradı, mutfakta buldu.

- Neden gelmedin? diye sordu, ben senin için kaldım. Necla:

- Çorba pişiriyorum sana... diye cevap verdi.

- Ben hasta değilim ki... mahsus öyle söyledim.

- Peki, sen çık odana şimdi gelirim.

150

Fuat dönüp yatağına girdi, heyecan içinde beklemeye başladı. Biraz sonra ne kadar mesut olacağını düşünerek sabırsızlıktan içi içine sığmıyordu. Ama kadının gelmesi geciktikçe gecikiyordu. Genç adam dayanamadı, dışarı çıkıp onu aramaya karar verdi. İşte o sırada Necla elinde bir tepsi ile içeri girdi. Fuat, "Tepsiyi tedbir olarak aldı herhalde" diye düşündü. Vahşi gibi kadının üzerine atıldı. Fakat Necla:

- Gir yatağına... diye adeta emretti. Gir diyorum sana. Fuat, bir şey anlamayarak yatağına girdi. Kadın da baş

ucuna geldi, bir iskemle çekip oturdu, delikanlıya kaşık kaşık çorba içirmeye başladı.

- İç canım...

- Ama Necla, ben çorba içmek istemiyorum. Seni istiyorum... bırak şu tepsiyi.

- Yooo... dedi kadın, Ahmet şüphelenmeye başladı. Nerdeyse gelir.

- Ee?., biz hiç... yalnız kalamayacak mıyız?
- Sabret.
- Ne zamana kadar? Kadın gözyaşlarını tutamadı.
- Ah Fuat... dedi, çok ıstırap çekiyorum. Bak sana ne diyeceğim, iyi dinle beni...
- Dinliyorum, çabuk söyle.
- Ama darılmayacaksın bana. Hayır.
- Ben seninle başlarken...
- Evet...
- Çocuk gibi düşünmüşüm...
- Yani?...
- Yani seni seviyormuşum o zaman. Fuat perişan oldu.
- Demek bitti... diye söylendi. Bitti mi? Bunu mu söylemek istiyorsun bana? Çabuk cevap ver.

Necla acı acı gülümsedi.

- Hayır sevgilim, tam tersine... Seni sevdiğimi, deli gibi

151

sevdiğimi anladım. Böyle olacağını düşünememiştim.

- Ben de seni deli gibi seviyorum.
- İşte bu yüzden... artık... seninle kaçamak yatmak istemiyorum. Bunu kötü bulmaya başladım.
- Evlenelim, kaçalım buradan. Kadın, gözyaşları ile ona baktı.
- İyi düşündün mü?
- Evet, çok iyi düşündüm.

- Ama buradan gitmek için müracaat ettin.

- İyi ya işte, yerime adam gelince... biz de çekip gideriz. O zaman Necla durakladı.

- Ben bunu akıl etmemiştim dedi. Senin yakında gideceğini, beni yüzüstü bırakıp gideceğini düşünerek kahroluyor-dum.

- Ne yazık! Beni hiç tanımamışın sen.

- Affet, affet... Pişman oldum öyle düşündüğüme. Yalnız bir korkum var.

- Nedir o?

Böyle diyerek Fuat, kadını yatağa çekmeye kalktı. Fakat Necla geriledi. Aralarında bir çekişme oldu. Bu çekişme sırasında kadının bluzunun düğmeleri koptu, göğsü görüldü.

- Uslu dur Fuat, yoksa giderim.

- Ama niye, anlamıyorum.

- Dinle... Benimle evlendikten sonra, böyle bir iş yaptığından pişman olursun.

- Olmam. Sen gelsene...

- Olmayacağını iyi biliyor musun?

- Vallahi biliyorum. Ne olursun, acı halime.

- Güler'i unuttun mu?

- Evet. Bırak şimdi onu...

Kadın sarıldı ona, öptü, öptü, öptü... Fakat gene de yatağa girmedi.

- Nerdeyse Ahmet gelir, dedi.

- Büroda şimdi o... neden gelsin?

- Sen bilmezsin Ahmet'i, tuhaf adamdır o.

Demeye kalmadı, dışarıda ayak sesleri oldu. Necla ile Fuat toparlandılar. Adam içeri girdiği zaman Fuat çorbasını içiyordu.

- Geçmiş olsun Fuat Bey... Hastalandınız demek... ne oldu böyle birden bire?...

Fuat:

- Bir kırıklık geldi, diye karşılık verdi. Alışamadım ben buranın havasına, ikide bir sarsılıyorum.

Böylece gene üçü buraya gelmiş oluyorlardı. O gün Ahmet İnan işine dönmedi, hep kaldı.

Bu durum delikanlıyı çileden çıkarıyordu. Necla ile sevişmekten başka hiçbir isteği yoktu. Bu uğurda her şeye katlanmaya hazırdı. Burada oturmak, ya da buradan gitmek... Yeter ki sevdiğinin yanında olsun, diye düşünüyordu, onunla olduktan sonra dünya bana vız gelir.

Fuat böyle sinir içinde.sabırsızlık içinde serseme dönmüştü. Bir ara, Genel Müdürlüğe yazdığı mektubu hatırladı. Mektup değil, özel bir dilekçe idi o, ama cevabı gelmemişti. Genç adam, ya yerime birini gönderirlerse, diye üzüntü duymaya başladı. Yoksa kararını değiştirdiğini, burada kalmak istediğini bildirmeli mi idi? Böyle yaparsa ne derlerdi?

Fuat, o mektubu başka şartlar içinde yazmıştı. Fakat o şartlar değişir değişmez pişmanlığa düşmemesi. Necla'yı alıp gitmeyi düşündüğündendi. Gel gör ki, şimdi kadın tereddüt ediyordu. Onun bu haline tereddüt demek de doğru olur muydu? Belki güveni yok bana, diyordu Fuat, bu yüzden karar veremiyor. Ama ne olacaktı bunun sonu? Bekleyecekler miydi? Hangi güne kadar? Yazın Ankara'dan "Dönün" diye bir yazı gelirse ne yapacaklardı? Hiçbir hazırlıkları yoktu.

Pek az yalnız kaldıkları bir. ara Fuat ona:

- Konuşmamız lazım, dedi. Bu böyle gidemez. Yarın benim emrim gelebilir. Necla, rica ederim, aklını başına topla, ne yapacağımızı kararlaştıralım.

Kadın, dalgın dalgın:

- Demek kararı bana bırakıyorsun, demişti. Demek senin bir kararın yok.

- Hayır, öyle değil... anlamıyorsun ki... Bunu ikimizin de...

- Dinle Fuat! Senden korkuyorum ben. Her işi yarıda bırakmandan, yüzüstü bırakmandan korkuyorum. Çünkü daha bilmediklerin senin, onları öğrenince, kimbilir, belki de bana karşı duyguların değişebilir.

- Hayır, hiçbir şey benim duygularımı değiştiremez. Hem ne imiş o bilmediklerim, söyle de öğreneyim. Sana yemin ederim, ne olsa caymam kararımdan.

Necla'nın gözleri yaşarmıştı:

- Seni sevdiğimi, gerçekten sevdiğimi hiç unutma olur mu Fuat?

- Ama bu nasıl sevmek güzelim? Bana işkence ediyorsun, beni kıvrandırıyor. Eskiden böyle mi idin? Her şeyi göze alarak benim olmuyor muydun? Neden şimdi değiştin?

- Bilmiyorsun, bilmiyorsun...

- Ama söyle bana, benim olmak, kollarımın arasına girmek istemiyor musun artık? Buna nasıl dayanabiliyorsun?

O zaman kadın, gözleri yaş içinde olduğu halde gülmeye başlamıştı.

- Demek şimdi rollerimiz değişti, demişti. Seni ben baştan çıkardım değil mi? Uslu akıllı Fuat'ı deliye çevirdim değil mi? Söylesene ne duruyorsun?

Fuat duruyordu, susuyordu. Necla ise deli gibi, kaplan gibi, ısırarak gibi soruyordu:

- Söylesene, âşık olduğunu, çileden çıktığını söylesene... Fuat:

- Tabii, tabii... diye kekeleydi.

O zaman kadın onun önünde diz çöktü, yalvarmaya başladı:

- Ne' olur söyle! Bunları ağzından duymak istiyorum. Söylersen mesut edeceksin beni. Ben bugünü bekliyordum

hep, senin ağzından bunları dinleyeceğim günü bekliyordum. Ne olur, beni kırma, hadi söyle! Fuat, ağır ağır:

- Seni seviyorum, diye başladı. Sen bana dünyayı unutturdun. Artık gözümde Güler de yok, anam da yok, işim gücüm de yok, bir sen varsın benim için.

- Deli gibiyim, de.

- Deli gibiyim.

Kadm birden rahatlayiverdi, geniş bir soluk bıraktı:

- Oh... oh.. Ne iyi! Ne güzel! Şimdi çok mesudum. Sana çok teşekkür ederim.

O konuşma da böyle bitmişti. •••

Fuat bir gün dairedeki odasında önüne defterini açmış çalışırken, daha doğrusu bu defterlerin içine gömülüp Necla'yı düşünürken, Ahmet İnan yanma eldi. O sırada Üzüm Hanım odada değildi. Fuat, başım kaldırdı, sanki muhasebeci onu karısı ile yakalamış gibi, şaşkın şaşkın adamın yüzüne baktı. "Ne istiyorsunuz" diye bile sormadı.

Fakat muhasebecinin halinde olağanüstü bir şey vardı. Dik dik bakıyordu ona, gözlerini kısmıştı.

- Kaç gündür hep bu defterler üzerindesiniz, dedi. Sorabilir miyim, niye?

Fuat attı:

- İçinden çıkamıyorum, dedi. Kafam karmakarışık oldu.

- Olur... Öyle olur. Benim defterlerim, insanın kafasını karma karışık eder. Çünkü ben muhasebecilikte eşsizimdir. Çünkü ben karda yürürüm izimi belli etmem. Kaç gündür uzaktan bakıyorum; hesapların içinden çıkamadığınızı görüp gülüyorum. Sizin yerinizde bir başkası olsaydı, ukalanın biri kendini beğenmişin biri olsaydı hiç ses çıkarmazdım, eğlenirdim. O da bunalır, ne yapacağını, ne edeceğini bilemez, arkasına bakmadan çıkar giderdi. Ben nelerini gördüm Fuat Bey, ne hesap uzmanlarını, ne kurt müfettişleri atlatmışımdır. Biz bu sakalı değirmende ağartmadık. Benim hayatım mücadele içinde geçmiştir.

Fuat, bu sözleri bir şey anlamadan dinliyordu. Muhasebeci birden bir iskemle çekti, Fuat'ın yanına oturdu.

- Seninle kardeş gibi olduk biz, ayrımız gayrımız kalmadı. Onun için, başkalarına ettiğim muameleyi sana edemem. Sonra sen daha yenisin bu meslekte, ilerleyeceksin, ilerlemek hakkındır. Çünkü layıksın arkadaşım. Ne hayvanlar ilerliyor, onlardan geri mi kalacaksın. Kalmamalısın, kalmayacaksın. Onun için sana öğreteceğim, bu işin bütün püf taraflarını benden öğreneceksin.

Böyle diyerek defteri karıştırmaya başladı.

- Bak şuraya. Şu rakamları görüyor musun? Bunların koçanlarını bulalım şimdi, bak nasıl şaşıracaksın. Benim ne yaman olduğumu anlayacaksın. Başkasına yapmam bu iyiliği... Anlıyor musun?

Bir sürü defterler getiriyor, sayfaları, rakamları karıştırıyor, yaptığı oyunları, hileleri gösteriyordu. Fuat, arada bir şaşkın şaşkın onun yüzüne baktıkça:

- Ya diye gülüyordu. Güzel değil mi? Bak, şuna da bak. Bak da takdir et beni. Benim gibi bir adam takdire layıktır. Ben öyle âdi hırsızlardan değilim. Bana hırsız bile denemez. Öyle diyenin alnını karışlarım. Ben bu işin sanat-çısıyım. Amerika'da olsun, en büyük milyonerler angaje eder beni. Tabii ben de o vakit kendimi daha iyi gösteririm. Çünkü büyük işin tadı başka olur. Ben dahiyim be.. Ne diyorsun?

Coşmuştu bir yandan konuşuyor, bir yandan defterleri karıştırıyordu. Bu böyle bir saat kadar sürdü. Fuat afallayıp kalmıştı. Muhasebeci ona, yaptığı oyunları gösteriyordu. Bunlar suçtu, büyük suçtu. Gösterdiği adam ise onun hesaplarını kontrol için gönderilmişti. Böyle şey görülmüş müdür? Korkmamasına sebep neydi? Ahbap oldukları için mi umursamıyordu? Yoksa karısına mı güveniyordu? "Bu adam karımı seviyor, eh ben de ona elimden gelen kolaylığı gösterdim, artık bana fenalık etmez" diye mi düşünüyordu?

Fuat, muhasebecinin yüzüne dikkatle baktı. Hayır bu

156

yüz, o düşünceleri doğru çıkaracak bir yüz değildi, değeri bilinmemiş, kenarda köşede kalmış, içi dolu, ihtirastan, şöhret aramaktan taşmış bir sanatçının coşkunu vardı onda. "Deli" diye düşündü Fuat. "Kadının hakkı var". Fakat bütün çıkmazlarda bu "delilik" açıklamasına dayanmak artık onu kandırmıyordu. Gerçekte buna, muhasebeci ile Necla alıştırmışlardı onu. Bir söz söylemiş olmak

için:

- Bunları bana niçin anlattınız? diye sordu.

Bu sözün, Ahmet İnan'ı şaşırtmayacağını biliyordu. Nitekim muhasebeci:

Dostluğumuzdan., diye cevap verdi. Böylece sana öğretmek istedim mesleği, defterin girdisini çıktısını gösterdim.

- Ama unutmayın ki ben...

- Evet? Sen nesen? Bir murakıp, bir' müfettiş, öyle değil mi? Bunu demek istemiyor musun?

- Evet.

- Rapor mu edeceksin beni? , Fuat duraladı.

- Görevim gerektirdiği için...

Ahmet İnan daldı daldı. Pişman mıydı? Ne düşünüyordu şimdi? Adam bir zaman düşündükten sonra omuz silkti.

- Vız gelir, dedi. Ben göstermeden de bir gün elbet kendin bulacaktın.

Zavallı bir durumda idi.

Fuat'ın ahlakçı, filozof yanı üste çıktı:

- Benim görevimi bir yana bıraksak da, arkadaş gibi konuşsak ne diyeceksiniz? Doğru mu bu yaptıklarınız? Siz bir suç işlediğinizi bilmiyor musunuz? Yaptığınız işin sorumluluğunu bilmeyecek, anlamayacak bir adam mısınız? Yazık değil mi? Ayıp değil mi? Korkmuyor musunuz?

Muhasebeci önüne bakarak:

- Sor bakalım, dedi, aklına geleni sor.

- Sorarım tabii. Ahmet Bey, siz bir memursunuz, bir aile başkanısınız... Bu toplum içinde şerefli bir yeriniz var. Sizin

yaptığınızı çocuklar yapmaz. Çocuklarda sizden çok sorumluluk duygusu vardır. Doğruluğa böylesine nasıl boş verirsiniz? Toplumunu nasıl hiçe sayabilirsiniz? Ahlakı nasıl küçük görebilirsiniz? Haydi hayatınıza değer vermiyorsunuz diyelim, aileyi de mi düşünmüyorsunuz?

Öteki sıkıntılı sıkıntılı, başını iki yana sallıyor, bir gülümsüyor, bir ciddileşiyor.

Fuat:

- Ben şimdi sizi rapor edersem başınıza gelecekleri düşünün, diye devam etti. Size işten el çektirirler.

- Çektirsinler...

- Mahkemeye verirler...

- Versinler...

- Tevkif edilirsiniz. v- Edileyim.

- Hapse girersiniz.

- Girersem gireyim. Fuat, bir an durdu.

- Yoksa sizi rapor etmeyeceğimi mi sanıyorsunuz?

- Hayır, ona güvenerek konuşmadım ben.

- Ya neye güvendiniz.

- Hiçbir şeye...

Küçük bir çocuk gibi utanıyordu.

- İstersen rapor et, dedi. O zaman Fuat

- Şimdi onu bir yana bırakalım, diye karşılıdı, rapor edip etmemek benim bileceğim iş. Herhalde böyle bir işte arkadaş hatırı sayacağı mı düşünmezsiniz.

Muhasebeci acı acı güldü:

- Arkadaşlık kaldı mı dünyada? dedi.

- Ne demek istiyorsunuz? Bir insan, arkadaşının suçunu ört bas edebilir mi? Etmeli midir? Doğruluk buna elverir mi?

Ahmet İnan:

- Doğruluk, doğruluk... diye söylendi. Hep bu laf, her yerde, herkesin ağzında bu... Bıktım artık. Bari böyle

158

diyenler doğru adamlar olsa canım yanmaz. Sonra başım kaldırıp Fuat'a baktı:

- Siz hiç doğruluktan sapmadınız mı? diye sordu. Gel çık işin içinden. Demin sorguya çeken Fuat, şimdi sorguya çekiliyordu.

- Yanılmamış insan olmaz, diye cevap verdi. Ben yanıl-mışımıdır, ufak tefek suçlar işlemişimdir.

Yutkundu, sonra:

- Fakat suçların da çeşidi vardır, diye ekledi. Sizininki öyle değil... Sizininki..

O zaman Ahmet İnan:

- Benimkinin zararı bana., dedi.

- Hayır, siz toplum için de zararlısınız.

Adam ahlıyor, puhluyordu. Kendini savunamadığı, derdini karşısındakine anlatamadığı için sıkılmıştı:

- Benim o kadarına aklım ermez, dedi. Aklımın ereceği bir şey söyleyin...

- Peki onu da söyleyeyim... Siz eşiniz için de zararlısınız, onun da durumunu sarsıyorsunuz, Necla Hanım...

Muhasebeci, karısının adını duyunca öyle bir sarsılış sarsıldı ki, birden çökuverdi sanki... Cebinden mendilini çıkardı. Ağlıyordu.

- Onu söylemeyin işte... Ben Necla'ya kötülük etmek istemem... Necla, benim bir tek Necla'm... Zavallım, yavrum benim...

Fuat, adamı teskin için:

- Susun canım, dedi, çocuk gibi ağlamayın. Bunu önceden düşünmeliydiniz... Siz işinizden olursanız, hapse girerseniz Necla Hanım'm durumu ne olur?

Öteki:

- Bırakın bu lafları, diye yalvarıyordu. Ben onsuz yapamam... Necla'yı bırakıp hapse giremem... Yalnız kalırsa ne yapar? Kim bakar ona? Benim bütün amacım onu yaşatmaktır, bir dediğini iki etmemektir. Necla şimdi istese, şu kasadaki bütün parayı alır sarfederim, hiç çekinmeden yaparım bunu.. Yoksa kendim için değil... Necla

159

olmasa ben işte durur muyum? Çekilirim bir köşeye, kuşçuluk yaparım. Ağaca çıksam pabucum yerde kalmaz. Siz Fuat bey, bekâr olduğunuz için, evlilerin halinden anlamıyorsunuz. Bir erkeğin, karısı için neleri göze alabileceğini düşünemiyorsunuz. Fuat kızdı:

- Siz de ne dediğinizi bilmiyorsunuz. Suçunuzu örtmek için Necla hanımı paravana gibi kullanmaya kalkıyorsunuz. Buna inanacağımı sanıyorsanız aldanırsınız. Bir adam, karısını düşünerek de olsa, şerefinden namusundan vazgeçmez.

Muhasebeci:

- Benim şerefimden mi bahsediyorsunuz? diye gülümsedi.

Fuat çileden çıkmıştı:

- Siz şerefinizi düşünmeyebilirsiniz. Fakat karınızı suça ortak göstermeye hakkınız yok. Ben Necla Hanım'ı tanı-masam, hadi diyelim ki, bu sözlerinize kanardım belki. Sizi karınızın kötü yollara ittiğine inanırdım. Fakat şimdi böyle bir yakıştırmayı kabul edemem. Necla Hanım öyle kadınlardan değil...

Değildir, çok kibar kadındır o...

Evet... Bilse size kızacaktır... Hatta sizden ayrılacaktır... Buna eminim.

Muhasebeci yalvararak:

- Siz gene ona bir şey söylemeyin, dedi, dedi. Söylerseniz benden soğur. Onun

için yaptığım fedakârlığı etrafa duyurmamdan, bunu övünerek anlatmamdan hoşlanmaz tabii...

Fuat, bir sigara yakıp ayağa kalktı. Odada üç aşağı beş yukarı dolaştı. Sonra gelip muhasebecinin karşısına durdu:

- Çok güç bir durumdayım, dedi. Şu anda sizi değil, yalnız Necla Hanımı düşünüyorum. Fakat bu bile sizin hakkınızda gerekli işlemi yapmama engel olmayacaktır. Cezanız ne ise katlanırsınız. Sizinle ahbaplık kurduğum için şimdi çok pişmanım. Bu ahbaplığı, kendinizi korumak için işe yarar diye hazırladı iseniz, yanlış kapı çaldınız Ahmet

160

Bey. Fakat Necla Hanım'a karşı bir ödevim var. Onunla konuşacağım.

Fuat, trende bir köşeye büzülmüş, gözlerini kapamış, düşünüyordu: Karşısındakilere konuşmamak için uyuyormuş gibi yapıyordu.

Çünkü bütün insanlardan iğreniyordu. İçinde, bir an önce Ankara'ya varmaktan başka hiçbir istek yoktu. Ancak Güler'in yanında kendini bulacağını, başka türlü bu sarsıntıdan kurtulamayacağını düşünüyordu. Güler'den, şu pek de uzun olmayan ayrılık günlerinde ne çok şey öğrenmişti! Tecrübeli olmak diye buna deniyorsa lanet olsun o tecrübeye! Çünkü ruhunun saflığı bozulmuştu, insanlara güveni sarsılmıştı, gelecekle ilgili hayallerinin tadı tuzu kaçmıştı. Dünyasını yitirmişti Fuat. Onu yeniden bulması, o da belki, Güler'in elinde idi.

Fuat, Ankara'daki günlerini hatırladıkça ağlayacak gibi oluyordu. O günlere kavuşmak, Güler'i sevmek, Güler tarafından sevilme, yemden mesut olmak... Bunlar gerçekleşebilir miydi? Buna ne engel vardı? Güler'in affetmesi, sade bu yeterdi.. Olanı biteni unutup eski yaşayışına dönmek istiyordu Fuat.

Fuat'ın kafası, insafsız bir tavuk gibi, ona gerçeği hatırlatmaktan bir an bile geri durmuyordu.

İlk müthiş sahne... Fuat, Ahmet Inan'la konuştuğundan sonra o hızla eve, Necla'ya gitmişti. Niyeti belli idi. Olan biteni anlatacak, kadına:

- Hadi hazırlan, diyecekti. Senin bu adamla artık işin yok... Bu kadar çektiğin, katlandığın yetiştir. Şimdi her şey: öğrenmiş bulunuyorsun. Senin de bana ima ettiğin bunlardı, değil mi? Görüyorsun ki, gerçeği öğrendikten sonra, seninle evlenmek kararım değişmedi: Tersine, daha kuvvetlendi. Şimdi ne yapacağımızı kararlaştıralım.

Böyle düşünerek Necla'yı buldu. Kadın onu görünce:

- Ne oldu? Ne var? Ne bu halin senin? diye sordu. Fuat sinir içinde:

161

- Hadi hazırlan... diye başladı.

- Nereye?

Genç adam, hazırladığı sözleri, telaşından unutmuştu, gelişi güzel konuşmaya başladı.

- Hırsızmış. Hırsızlık ettiğini saklamıyor... Utanmadan seni de işin içine karıştırıyor... Ben dedim ki., karıştıramaz-sın Necla'yı-•• Necla...

- Dur bakayım, dedi kadın, acele etme canım! Kimden bahsediyorsun?

- Kocan olacak heriften..

- Ahmet Bey'den mi?

Aa? Nerden çıkıyor bu "Ahmet Bey" lafı?

- Evet, ondan bahsediyorum. Necla, çöker gibi bir koltuğa oturdu.

- Vah benim zavallını, diye mırıldandı. Fuat:

- Hiç de zavallı değilim, şaşırmadım, diye cevap verdi. Kadın:

- Sana söylemiyorum, dedi. Ahmet için söylüyorum.

- Artık acımanın sırası değil, cezasını çeker...

- Olur mu öyle şey?

- Ne demek istiyorsun?

- Otur da konuşalım, telaş etme...

- Kaybedecek vaktimiz yok... Necla... Kadın gözyaşları içinde:

- Olacağı buydu... diye söylendi, hep aynı hikâye... bakalım bu sefer nasıl atlatacağız.

- Demek biliyordun... Bildiğin halde bugüne kadar katlandın... Artık...

Kadın onun sözünü kesti:

- Sen bilmiyor muydun? Sana bir gün bütün bunları söylememiş miydim?

- Ama ben onları, geçmişteki birtakım hikâyeler diye dinlemiştim.

- Hayır Fuat, öyle düşünmek işine gelmişti. Benden ayrılmamak için katlandın...

162

- Ben mi? Ben mi katlandım? Bunu bana nasıl söyleyebilirsin? Ben ona katlandım, ama sadece bu evde, bir arada oturmak bakımından... Yoksa işimi bu yüzden ihmal ettiğimi, onun oyunlarına âlet olduğumu söyleyemezsin...

Yarabbi, ne kadar değişmişti Necla, bambaşka bir kadın olmuştu. Fuat, düşündükçe ürperiyordu.

- Nitekim, vazifemi yaptığımı göreceksin.

- Acele etme Fuat, bekle biraz.

- Sen söyle, kaç gün bekleyeceğiz. Kadın düşündü. Sonra:

- Demek onu polise teslim ettikten sonra biz çekip gideceğiz, öyle mi?

- Biz ne diye polise teslim edelim...

- O demektir...

- Yaptığının cezasını çeker... - Necla ayağa kalktı.

- Ben onu bırakmam Fuat, dedi. Başına ne gelirse gelsin, yanından ayrılmam Ahmet'in...

Fuat sarsıldı.

- Maşallah, bu ne aşk!

- Ne dersen de...
- Ama unutma ki, seni de kirletiyor... Senin yüzünden çaldığım söylüyor...
- Her seferinde öyle söyler o, yeni bir şey değil.
- Demek hoş görüyorsun bunu!
- Hoş görmesem de... Fuat bağırmağa başladı:
- Siz benimle oynadınız, beni enayi yerine koydunuz, benim güvenimden faydalanmaya kalktınız...

Kadın, ağzı bir karış açık:

- A., a., a... diye şaştı, nasıl sözler bunlar? Sana hiç yakışmıyor.
- Yakışmıyormuş... Sen ne dediğini biliyor musun? Öteki susmuş, öyle bakıyordu. Fuat:
- Son defa soruyorum, dedi, benimle geliyor musun?
- Hayır.

163

- Sen bir kahpesin... sen bir... Necla onu söyletmedi.
- Seninle gelirim, Ahmet'i haber vermekten vazgeçecek misin?
- O ayrı iş... kocanı ben haber vermesem, benim yerime gelecek olan haber verir.
- Ben asıl o zaman kahpe olurum işte... Kocasını hapse attıran bir adamla kaçtığım için...

Fuat, artık konuşulacak bir şey kalmadığını anlamıştı.

- Öyleyse Allah'a ısmarladık, dedi. Ben yapacağımı bilirim.
- Demek karısını alamadığın adamdan intikam alacaksın... Sen bilirsin!

Genç adam ona hiç cevap vermeden hızlı adımlarla kendi odasına gitti. Acele acele bavullarını yerleştirdi. Tam odadan çıkarken Necla'yı karşısında buldu.

Kadın onu durdurdu. Yüzü çok ciddi idi:

- Seni sevdiğimi unutma, dedi. Aramıza karıştığın için bedbaht oldun. Buna ben de çok üzülüyorum. Ama başka türlü davranmak, senin istediklerini yapmak elimden gelmez.

Fuat itti onu, iki elinde iki bavul, merdivenlerden aşağı indi, sofaya geçerken soldaki mindere, bir gün Necla ile seviştikleri mindere baktı, hayata lanet etti.

Sokak kapısını açınca Ahmet İnan'la karşılaştı.

- Gidiyor musunuz?

- Evet.

- Bavullarınızdan birini ben taşıyayım. Fuat:

- İstemem, çekilin... diye itti adamı.

Fakat öteki yalvarıyor, bavulun birini almak için ısrar ediyordu.

- İkisini birden taşıyamazsınız Fuat Bey... Ne olur inat etmeyin. Hem gideriz, hem konuşuruz. Size söyleyeceklerim var. Bari onları da dinleyin.

Karşı durmak imkânsızdı. Ahmet İnan bavullardan bi-

164

rini aldı. Otele doğru giderken şunları söyledi:

- Size söz veriyorum, bundan sonra yapmayacağım. Siz bana doğruluğu öğrettiniz. Daha doğrusu utandırdınız beni. Bundan sonra size benzemek, sizin gibi doğru bir adam olmak için çalışacağım.

Fuat, ona küçümseyerek baktı. Bu bakışında "Gene beni kandırmaya, kendini kurtarmak için aldatmaya çabalıyorsun..." anlamı vardı. Ahmet İnan, bunu anlamış gibi:

- Yo... Aklınıza başka bir şey gelmesin, dedi, cezamı çekmeye razıyım... Rapor edin beni... Haber verin. Ama dostluğumuz bozulmasın...

Tren bir istasyonda durmuştu. Fuat gözlerini açıp baktı. Oradan, o korkunç yerden uzaklaşmıştı. Belki kafam da uzaklaşır, diye düşündü. Ama nafile!

Sekreterin dediği gibi, "Kendisini de beraber götürüyordu."

O gece otelde sabaha kadar uyumamış, ne yapacağını düşünmüştü. Necla'nın bir sözü aklından çıkmıyordu:

- Demek karısını alamadığın adamdan intikam alacaksın...

Evet, böyle olacaktı. Hiç şüphesiz kötü bir şey olacaktı. Fakat susabilir miydi? Görmemezlikten gelebilir miydi? Böyle bir kaçamağa aklını razı edebilse, doğrusu rahata kavuşacaktı. Çünkü Ahmet İnan'ı haber verirse, bu korkunç macera ile arasında hiç unutamayacağı bir ilinti kalacaktı. Bunu istemiyordu. Ne yapmalı idi?

Fuat, "Kendi gelip defterlerindeki oyunları bana gösterdi... O göstermeseydi ben bulabilecek miydim?" diye düşünüyordu. "Belki de bulamayacaktım... O sırada yerime bir başkası gelecekti... Bırakıp ayrılacaktım. Evet, öyle olacaktı..."

Yatağında sağa sola dönüyor, kıvranıyordu:

"Ahmet İnan, işinden atılacak, belki hapse girecek... Karısı, Necla, buralarda tek başına..."

Kalkıp bir sigara yakıyordu:

"Dedikodusu da olmuştur benimle.. Küçük yer burası... Olmaz olur mu? Üzüm Hanım ne demişti? Ne şüpheli

165

sözlerdi onlar? Ben kötü bir duruma düşeceğim, adamın karısı ile sevişiyorum, günlerce içtiğimiz su ayrı gitmiyor, sonra kalkıp onu rapor ediyorum.. Of... Of... Allah benim belamı versin."

Böylece sabahı beklemeye başlamıştı. Gün ola, hayır ola diyordu.

Gün oldu, bir bakıma hayır da oldu.

Fuat öğleye doğru büroya gitti. Önce odacıyı gördü. Odacı ona:

- Sizi müdür bey görmek istiyor, dedi.

Fuat şapkasını, paltosunu çıkarmak için odasına girdiği zaman, orada Ahmet İnan'ı, Üzüm Hanım'ı, bir de tanımadığı gençten birini gördü. Hiçbirine selam

vermedi. Tabii bu durumda, muhasebeci de, Üzüm Hanım da cesaret edip ona merhaba diyemediler.

Fuat o hızla doğur müdürün odasına gitti. Müdür ayakta idi, onu görünce gülerek:

Bizden gizli ne işler çevirmişsiniz Fuat Bey?

Fuat, o günün olayları ile öylesine serseme dönmüştü ki, başına gelenlerin dillere düştüğünü düşünerek kendini savunmaya kalktı, boşandı:

- Bir maksadım yoktu, dedi. Hele sonucun böyle olacağını hiç aklıma getirmemiştim. Kabul edersiniz ki, yabancılık ne olsa insanı yardıma muhtaç kılar. Ben de bu yüzden daveti iyi karşıladım. Onların evinde oturmakla dedikodulara sebep olacağımı birden düşünmedim. Şunu da söyleyeyim ki, ben bu gibi ahbaplıklarla satın alınacak takımından bir adam değilim. Bunu kim söylerse alnını karışlarım. Bir müddet oturdumsa ne çıkar bundan? Nitekim otelde iyi bir oda bulunca çıktım. Bunun gizli, saklı bir tarafı yok... Siz de biliyorsunuz... Söylediklerimin dışında olan her söz dedikodu... Reddederim... Çünkü...

Müdür onu şaşkın şaşkın dinliyordu. Bir ara:

- Siz neler söylüyorsunuz kuzum? diye sordu.

- Ahmet Bey'in evinde kalmamdan bahsediyorum, diye cevap verdi:

166

- Bana ne ondan Fuat Bey...

Bu sefer şaşkırmak sırası Fuat'a gelmişti.

- Ya neyi sordunuz bana? Neymiş benim çevirdiğim işler?

Adam gülümsedi. Sonra:

- Buradan gitmek istemişiniz, yerinize birinin gönderilmesini merkezden rica etmişiniz, dedi...

- Evet, böyle bir dilekçe yapmıştım.

- iyi ya... Yerinize başkasını göndermişler. Bugün geldi, aşağıda şimdi...

Fuat, durumu anlamadan boşaldığı için çok pişman oldu. Zevzeklik etmişti, söylenmemesi gereken sözler söyleyerek belki de müdürü kuşkulandırmıştı. Hay aksi şeytan!

O sırada müdür:

- Neye öyle telaşlandınız? diyerek Fuat'ı büsbütün perişan etti. İstedığınız yerde kalmakta serbestsiniz, size kim karışır? Dedikoduya gelince, ben dedikoduları duymam, duysam da aldırمام... Bunun da, kendimce iki sebebi vardır: Dedikodu bir şey öğretmez, bu bir; İkincisi, ben bir şey öğrenmek istemem... Anlatabildim mi?

Fuat:

- Zaten öğrenecek bir şey de yok ortada, dedi.

- Tabii...

- Ben başka türlü düşünmüştüm...ben...

- Aldırmayın canım!... E, söyleyin bakalım, şimdi kararınız nedir? Ankara'ya dönüyor musunuz?

- Yerime birini gönderdiklerine göre dönmem gerekiyor... Demek beni bunun için...

- Evet, bunun için çağırdım. Herhalde veda etmeden gitmezsiniz.

- Tabii efendim... Müsaadenizle.

- Güle güle.

Fuat dışarı çıktı, ama koridorda durdu, düşündü. Sonra yeniden müdürün kapısına geldi. Çünkü söyleyecekleri vardı. Girdi içeri.

- Beyefendi, dedi, ben bugüne kadar ancak durumu

167

kavramaya, daha doğrusu öğrenmeye çalıştım. Asıl işim bundan sonra başlayacaktı.

Yani demek istiyorum ki yeni gelen arkadaşına devredecek bir muamele yok henüz ortada. Ancak edindiğim kanaatleri söyleyebilirim... Bu bakımdan bana bir emriniz var mı? Müdür düşündü, sonra:

- Devredecek bir muamele olmadığına göre, dedi, çekip gidebilirsiniz. Sizi tutamayız. Kanaatlerinize gelince...

- Evet?

- Demek bir kanaat edindiniz.

- Evet.

- Bu kadar kısa zamanda... Bravo, sizi tebrik ederim. Ama ne olacak yani, kanaatinizi o arkadaşına söylerseniz, onun yeniden çalışmasına lüzum kalmayacak mı?

- Onu bilmiyorum, karışmam.

- O halde bırakın, yeni arkadaş kendisi bir kanaata varsın...

- Peki efendim.

- Doğru değil mi düşüncem? Siz bir kanaat söyleyince, o kanaatinizi belgelerle de ispat etmeniz gerekecek. O zaman da yeni arkadaşına iş kalmayacak demektir.

- Peki efendim.

Fuat çıkarken müdür arkasından:

- Ben bu kadar zamandır burdayım, işler hakkında hâlâ bir kanaat edinemedim, dedi.

Fuat merdivenlerden hızlı hızlı inerek odasına girdi. Maksudı, şapkasını, paltosunu alıp hemen gitmekti, ilk trenle gitmek...

Odaya girince Ahmet İnan ayağa kalktı, gülerek:

- Sizi tanıştırayım, dedi. Yeni gelen arkadaş Turgut Bey, Turgut Özçap; Fuat Bey de selefimiz. Doğrusu Fuat Beyi çok sevmiştik, sizden iyi olmasın, temiz bir arkadaşdır, bilgisi, ahlakı hepimizi hayran bırakmıştır. Yakın arkadaşlık ettik. Allah aramızı bozmasın. Fuat Bey nereye gitse onu unutamayız biz.

Fuat, yeni gelenle el sıkıştı. Ama ağzını açıp da bir söz

168

söylemedi. Masasına oturdu, çekmelerini açıp ötesini berisini toplamaya koyuldu. Bu sırada muhasebeci, Turgut Özçap'la çay içiyordu, ona diyordu ki:

- Siz burada garip sayılırsınız Turgut Bey. Alışınca kadar buyurun, bizim evde kaim. Eşim de çok memnun olur. Bizim fakirhaneyi kendi eviniz sayabilirsiniz. Odanız hazırdır. Hademeyi çağırıp bavullarınızı eve yollayayım.

Yeni memur:

- Sizi rahatsız etmez miyim., gibilerden birkaç söz mırıldandı. Ama muhasebeci:

- Rica ederim, rica ederim, ne rahatsızlığı., diyerek onun ağzını kapadı.

Sonra zile basıp hademeyi çağırdı:

- Beyin bavullarını al, bizim eve götür, emrini verdi. Odacı:

- Başüstüne dedikten sonra başını döndürüp Fuat'a baktı. Yüzünde belli belirsiz bir gülümseme vardı. Fuat görmemezlikten geldi, ama içi yanardağ gibi kaynıyordu. Ne çabuk, ne çabuk olmuştu her şey; aşk ne çabuk bitmişti, ayrılık ne çabuk gelmişti, ne çabuk unutulmuştu. Genç adam Orhan Veli'nin "Her şey birdenbire oldu" şiirini hatırladı: Aşk birdenbire, çocuk birdenbire...

Fakat Fuat'ın içinde isyan da birdenbire kabarıverdi. Atılmaya, bir kenara atılmaya, unutulmaya razı olmayacaktı, hakkını arayacak, mücadele edecek, gerekirse kıracak, yıkacaktı.

Böyle düşünerek gene birdenbire yerinden kalktı. Oda-dakilere selam bile vermeden doğru sokağa fırladı. Adeta koşar gibi muhasebecinin evine, Necla'yı görmeye gitti.

Ne yapacağım, ne diyeceğini bilmiyordu.

"Öyle bir şiddet-i tasmim ile çıktım ki yola."

Safi enerji, safi hiddet, safi ateşti. Vay kadının başına gelecek olanlara...

Fuat, trende gene gözlerini kapamış, utanarak ağlayacak gibi olarak o sahneyi, o korkunç, o acıklı, o zavallı sahneye düşünüyordu. Ah bu hatırayı bütün bütün

silmek kabil olaydı!

169

Necla onu gülyüzle, şefkatle, nezaketle karşılamıştı. Sanki karşısında kardeşi, sevdiği bir arkadaşı, eski bir ahabı, bir hasta, yardıma muhtaç biri vardı.

Fuat, içeri girip kapıyı kapadı. Kadının yüzüne dik dik baktı.

- Demek benim sıram geçti ha! diye bağırdı.

- Ne demek o Fuat Bey?

- Bir de Fuat Bey diyor utanmadan. Ben Fuat Bey miyim? Ben senin sevgilin, evlenmeye, kaçmaya razı olduğun adam değil miyim? Utanmıyor musun?

- Dur bakayım, anlayamıyorum.

- Anlayamıyormuş. Ahlaksız, yüzsüz, namussuz...

Ağır adımlarla, tıpkı yerli filmlerdeki dramatik sahnelerde olduğu gibi, kadına yaklaşmaya başladı. Fakat Necla yerinden kıpırdamıyor, gülümseyerek ona bakıyordu.

Fuat yaklaştı, yaklaştı, yaklaştı... Tam kadının önüne gelince...

Düşündükçe utanıyordu.

Tam kadının önüne gelince diz çöktü. Ağlayarak:

- Bana acı Necla, dedi. Beni böyle yüzüstü bırakma. Yerime gelecek o adamı kıskanıyorum... Kıskançlıktan her şeyi yapabilirim. Benimle gel, trene binip gidelim. Hadi Necla'cığım, hadi benim bir tanem, sevgilim, hayatım. Hadi bak ağlıyorum, gözyaşlarıma da inanmıyor musun?

Necla bu sözler üzerine eğildi. Fuat'ın saçlarını okşadı:

- Kalk ayağa kalk, dedi. Ağlama... Beni de ağlatacaksın. Ben dayanmam böyle şeylere. Kalbim yufkadır. Kalk çocuğum, kalk ayağa...

Fakat öteki kalkmak istemiyordu:

- Söz ver öyle, diyordu, benimle geleceğine söz ver.

- Söz veremem yavrum. Nasıl olur?, Ben evli bir kadını, kocamı bırakıp nereye gidebilirim?

- Sen mi evlisin? Kiminle? O hırsızla mı? Necla darımış gibi:

- Yo... Öyle şeyler söyleme, dedi.

170

- Ne? Onu mu savunuyorsun? Bana karşı mı? Bana... Fuat'a. Kocan'a, sen.

Kadın:

- Ne oluyorsun Fuat? dedi. Neler saçmalıyorsun sen?

- Saçmalamıyorum, ne dediğimi biliyorum. Seni almaya geldim buraya. İşte bu kadar...

Kadın merakla:

- Gelmezsem? diye sordu.

- Gelmezsen fena olur...

- Ne olur? Ne yaparsın? Söylesene. Vurur musun beni? Ha?

Genç adam büsbütün çökerek:

- Hayır hayır, onu yapamam, dedi. Ben kimseyi öldüremem, nerde kaldı seni öldüreyim, sevdiğim kadını.

- Öyleyse git artık, dedi kadın, soğuk soğuk. Öteki:

- Kestirip atma, dedi. Düşün biraz. Fakat Necla ayağı ile onu dürttü.

- Böyle sahnelere lüzum yok, dedi. Gitmem ben seninle.

- Neden ama?

Şaşılacak bir cevap verdi kadın:

- Beni öldürmeye kıyamayan bir adamla gitmem ben, anlıyor musun? dedi.

Sonra arkasını dönüp merdiven başına doğru yürüdü. Orada durdu, başını çevirip Fuat'a baktı:

- Sana bir oyun oynadım sanma sakın, dedi. İstersen Ahmet'i rapor et de öyle git.

Fuat'ın ne diyeceğini beklemeden merdivenlerden yukarı çıktı.

Genç adam hem ağlanacak, hem gülünecek bir durumda olduğunu o an anlayamamıştı; ancak şimdi, trende Ankara'ya dönerken onu bütün çıplaklığı ile kavriyordu. Karşısında güvendiği biri varmış da ona söylüyormuş gibi aklından şunları söylüyordu:

- Bana inanmadı, beni adam yerine koymadı, beş paralık değer vermedi bana. Çünkü ben zayıf bir adamım,

171

kişiliğim yok benim, hiçbir şeyim yok... Benim gibi birinin bu yüzyılda yeryüzünde bulunabileceğine kimse inanmaz. Ben çağdışı bir insanım. Ya eskiden kalmayım, ya geleceğin işaretiyim. Fakat herhalde bugünkü insanlara benzemiyorum. Bundan utanıyorum, ama için için değil ha. İçin için. İnsanın benim gibi olması gerektiğini düşünüyorum. Bana gülenler şüphesiz benden daha aptaldılar. Onlar kendilerine yalan söylenince yutamıyorlar, hileci adamı gözünden okuyorlar. Çünkü kendileri de yalancı, kendileri de hileci. Bunun övünülecek neresi var? Ama enayi yerine girmiyorlarmış. Enayi yerine girmeyenlerin hepsi enayidir. Yenildiğini anlayan ruh, kendini haklı bulmaya çalışır, bulur da... İşte Fuat da böyle düşününe düşününe bayağı toparlandı, gözlerini açtı, başını dikleştirdi.

- Demek Ahmet İnan enayi değil, ben enayiyim. Yok canım, o kadar uzun boylu değil. Ahmet İnan'a gülmeyip, acımayıp da, bana gülene, bana acıyana şaşarım. Benim saflığım, bir hırsızın, bir serserinin, bir delinin karşısında ortaya çıkıyorsa bununla övünmeliyim. Tabii öyle olacaktı. Böyle kimselerle tanışmamıştım bugüne dek. Keşke gene de tanışmasaydım, hep saf kalsaydım keşke.

Koridora çıkıp bir cigara yaktı.

- Ama bir de Necla meselesi var. Necla'nın karşısında gülünç oluşumu nasıl açıklamalı? Hadi benim aklım, benim aklım, ben seni severim, kurtar beni bu çıkmazdan... Götüreyim seni... Ha gayret... Surdan başlayalım... Necla beni kime gülünç etti? Yani kimin gözünde gülünç etti? Gene onun, kendi gözünde...

Bizim aramızda geçenleri ondan başka kimse bilmiyor ki... Ha anlarım, sivri akıllı bir romancı bunu duyar da yazar, binlerce kişiye okutur, bütün o okurlar bana gülerler. Bakalım hepsi güler mi? Sonra gülenler ne derler benim için? Yuh, derler, genç olacak sözde, daha kırıştırmayı bilmiyor. Böyle derler... Canım aşk işinde feleğin çemberinden geçmemiş olmak pek mi utanılacak bir durumdur? Asıl doğrusu, aşkta tecrübeli olanların utanılacak bir durumda bulduklarıdır. Biz bu

172

oyunları bilmiyoruz, gibilerden övünmek de iş midir? Zaten asıl tecrübeli olanlar bana gülmezler, anlarlar beni.

Artık sıkıntıdan kurtulmak üzereydi. Fakat birdenbire rahata kavuşmaktan da hoşlanmadı. Çünkü kendisini fazla kayırmıştı, şimdi biraz daha ortaya gelmeli, gerçeğe yaklaşmalıydı.

- Peki, acemiydim efendim, ne çıkar bundan. İşte şimdi birkaç adım birden atmış durumdayım. Güler beni tanımayacak, bu ne değişiklik diye düşünerek şaşkın şaşkın yüzüme bakacak. Ona dönüyorum, değil mi Ona dönüyorum. Ama bakalım bekliyor mu beni? Söz vermişti, bekleyeceğim demişti.

Fakat kafasını bütün bütün Güler'e veremiyordu. Necla, muhasebeci, yerine gelen memur. Birbiri arkasından gözünün önüne geliyor, onu meşgul ediyordu.

Necla merdivenden çıkıp gittikten sonra, Fuat, yapacak bir şey kalmadığını düşünerek yerinden kalkmış, ümitsizlikle sokağı boylamıştı. Niyeti neydi? Ne yapacaktı. Hiç bilmiyordu.

Bari gidip müdüre veda edeyim diye düşündü. Dairenin yolunu tuttu.

Az sonra muhasebeciyle burun buruna geldiler. Muhasebecinin yanında, yeni gelen memur vardı. Ellerinde bavullarla eve doğru geliyorlardı. Ahmet İnan, gülümseyerek bir şeyler anlatıyordu. Fuat'ı görünce durdu, kolundan tuttu onu.

Nereye böyle? diye sordu.

Fuat cevap vermeyince:

- Biz eve gidiyoruz, diye devam etti, arkadaş bizde kalacak, sizin yattığınız odada...

Fuat:

- İyi iyi, diye mırıldanarak yanlarından uzaklaşmıştı.

Fuat, Ankara'ya ayak basınca, ameliyat olduğu hastaneden iyileşerek çıkmış bir hastanın sevincini duydu. Sanki korkulu bir rüya görmüştü. Yaşamak, bütün sıcaklığı ile ruhunu sardı. Değişmişti, artık olur olmaz üzüntülere ken-

dini kaptırmayacak, içine çekilmeyecek, kenarda kalmayacaktı. Çok şey öğrenmişti. İnsanları tanıyordu. Onlardan beklediği vardı. Onların da kendisinden bekledikleri olacağını anlıyordu. Her iş yoluna girecekti. Yeter ki Güler'i sevdiği kızı, nişanlısını bulsun... Üst yanı kolaydı.

Güler bakımından büyük bir güçlükle karşılaşacağını sanmıyordu. Çünkü Güler ona annesi gibi yakındı. Anneler affetmez mi? O da affedecekti. Annelerin sevgisi sonsuz değil midir? Onun da sevgisi sonsuz olmalı idi. Bir karşılaşma, bir konuşma yetecekti.

Böyle iyimser düşüncelerle Fuat şehre koştu, bavullarını bir yere bırakıp doğruca Güler'i aramaya koyuldu. Aksi gibi yollarda hiçbir tanıdığa, hiçbir arkadaşına rastlamıyordu. Heyecandan tikanacak gibi idi. O hızla fakülteye geldi. Fakültenin kapısında durdu. Koca binayı sevgi ile süzdü. Şimdi herhalde Güler içeride idi. Sevinçten ağlamamak için kendini zor tuttu.

O sırada kızlı erkekli bir öğrenci grubu yanından geçti. Ona tuhaf tuhaf baktılar. Fuat, hiçbirini tanımadığı halde, onlara Güler'i sormak istedi. "Gidin, haber verin. Ben geldim" demek istiyordu.

Yarabbi, acı netice ne çabuk kendini göstermişti, ne çabuk! Göz açıp kapayınca kadar. Fuat her şeyi öğreniverdi.

Merdiven başında Güler'in bir kız arkadaşı onu kolundan tuttu:

- Siz misiniz? dedi. Güler, İzmir'e gitti, biliyorsunuz tabii. Değil mi?

- Hayır, bilmiyorum. Ne zaman gitti?

- Nişanlanır nişanlanmaz. Bıraktı fakülteyi.

Fuat önce bir şey anlamamıştı. Kız onun yüzüne dikkatli dikkatli bakarak:

- Haberiniz yok mu idi? diye sordu.

- Hayır. Ama. Nasıl olur? Kiminle nişanlandı?

- Affedersiniz, birdenbire söylediğim için kusuruma bakmayın. Ben biliyorsunuz sanıyordum. Daha doğrusu.

174

Fuat birden arkasını döndü, koşar gibi kendini sokağa attı. Ağlıyordu. "Ne çabuk. Ne çabuk. Beni bıraktı. O da bıraktı. Demek. Başkası ile nişanlandı? Yüzüğü çıkardı parmağından."

Yoldan geçenler hayretle onun yüzüne bakıyorlardı. Fuat bu durumdan utandı, kendini topladı. Boş bir taksiyi çevirip içine atladı.

- Ulus meydanına! dedi. Sonra mırıltı ile:

- Görsünler bundan sonra beni, diye söylendi.

- SON -